

STATISTISKE ANALYSER

VOKSENOPPLÆRING 1969 - 1974

ADULT EDUCATION 1969-1974

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

STATISTISKE ANALYSER NR. 26

VOKSENOPPLÆRING 1969-1974

ADULT EDUCATION 1969-1974

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1976

ISBN 82-537-0630-8

PREFACE

The Central Bureau of Statistics of Norway in this publication presents figures collected through The Time Budget Survey 1971-72 on participation in adult education, and a survey based on the statistics on adult education and popular education from 1969 to 1974. The figures from the time budget survey are here presented for the first time.

The publication has been prepared by Per O. Aamodt.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 30 July 1976

Petter Jakob Bjerve

Eva Birkeland

INNHOOLD

	Side
T a b e l l r e g i s t e r	9
F i g u r r e g i s t e r	13
I. Deltaking i yrkesopplæring og voksenopplæring	14
I. 1. Innledning	14
I. 1.1. Formålet med undersøkelsen	14
I. 1.2. Begrensninger i materialet	14
I. 2. Deltaking i yrkesopplæring	14
I. 2.1. Innledning	14
I. 2.2. Yrkesopplæring, kjønn og alder	15
I. 2.3. Yrkesopplæring og utdanningsnivå	17
I. 2.4. Yrkesopplæring og yrke	20
I. 2.5. Deltaking i flere kurs og kursenes varighet	22
I. 3. Deltaking i voksenopplæring	23
I. 3.1. Innledning	23
I. 3.2. Voksenopplæring, kjønn og alder	24
I. 3.3. Voksenopplæring og utdanningsnivå	26
I. 3.4. Voksenopplæring og yrke	31
I. 3.5. Voksenopplæring og bosted	36
I. 3.6. Voksenopplæring, arbeidstid og familiefase	41
I. 3.7. Sammenhengen mellom deltaking i voksenopplæring og andre kulturaktiviteter ..	47
I. 3.8. Undervisningstype og varighet	48
II. Voksenopplæring og folkeopplysning i folkeopplysningsorganisasjonene 1969-1974	56
II. 1. Innledning	56
II. 1.1. Formålet med undersøkelsen	56
II. 1.2. En oversikt over området	56
II. 1.3. Prinsipper og definisjoner	57
II. 2. Utviklingen på landsbasis og i fylkene 1969-1974	58
II. 2.1. Noen hovedtall	58
II. 2.2. Deltakertallet i fylkene 1969-1974	59
II. 2.3. Studieaktiviteten i fylkene 1969-1974	61
II. 2.4. Studieaktivitet og fylkesvariable	62
II. 3. Arrangørene av voksenopplæringstiltak	64
II. 3.1. Deltakertall etter organisasjon 1969-1974	64
II. 3.2. Organisasjonenes deltakerandeler 1969-1974	67
II. 4. Deltakere etter kurstype	72
II. 4.1. Innledning	72
II. 4.2. Deltakere etter kurstype 1969-1974	73
II. 5. Deltakere etter fag	78
II. 6. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs	80
II. 6.1. Innledning	80
II. 6.2. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter kurstype 1969-1974	80
II. 6.3. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter organisasjon 1969-1974	81
II. 6.4. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter fylke 1969-1974	84

INNHold (forts.)

	Side
II. 7. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs	85
II. 7.1. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs etter kurstype 1969-1974	85
II. 7.2. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs etter organisasjon 1969-1974	86
II. 8. Andel kvinner	89
II. 8.1. Innledning	89
II. 8.2. Kvinneandel etter fylke 1971-1974	89
II. 8.3. Andel kvinner etter fag 1972-1974	90
II. 9. Utgifter og statstilskott	91
II. 9.1. Innledning	91
II. 9.2. Utgifter og statstilskott 1969-1974	91
II. 9.3. Utgifter og statstilskott etter kurstype 1974	92
II. 9.4. Utgifter og statstilskott etter organisasjon	93
II. 9.5. Utgifter og statstilskott etter fylke 1969-1974	101
III. Sammendrag	104
III. 1. Innledning	104
III. 2. Deltaking i yrkesopplæring og voksenopplæring	104
III. 2.1. Yrkesopplæring - oppsummering	104
III. 2.2. Voksenopplæring - oppsummering	104
III. 3. Virksomheten i opplysningsorganisasjonene. Oppsummering	105
III. 3.1. Utviklingen fra 1969 til 1974	105
III. 3.2. En kort beskrivelse av virksomheten	105
III. 4. Beregninger og sammenlikninger	105
IV. Sammendrag på engelsk	107
IV. 1. Innledning	107
IV. 2. Deltaking i yrkesopplæring og voksenopplæring	107
IV. 3. Oversikt 1969-1974. Voksenopplæring i opplysningsorganisasjonene	108

V e d l e g g

1. Prinsipper og definisjoner for tidsnyttingsundersøkelsen	109
2. Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72. Sp�rreskjema	117
3. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. juli 1975	133
4. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	137

CONTENTS

Page

Index of tables	10
Index of figures	13
I. Participation in adult vocational education and adult education	14
I. 1. Introduction	14
I. 1.1. Purpose of study	14
I. 1.2. Limitations of data	14
I. 2. Participation in adult vocational education	14
I. 2.1. Introduction	14
I. 2.2. Adult vocational education, sex and age	15
I. 2.3. Adult vocational education and level of education	17
I. 2.4. Adult vocational education and occupation	20
I. 2.5. Participation in more than one course and duration of the courses	22
I. 3. Participation in adult education	23
I. 3.1. Introduction	23
I. 3.2. Adult education, sex and age	24
I. 3.3. Adult education and level of education	26
I. 3.4. Adult education and occupation	31
I. 3.5. Adult education and place of domicile	36
I. 3.6. Adult education, number of working hours and life cycle phase	41
I. 3.7. Relationship between participation in adult education and other cultural activities	47
I. 3.8. Type of education and duration of the courses	48
II. Adult education and popular education in the popular education organizations 1969-1974	56
II. 1. Introduction	56
II. 1.1. Purpose of study	56
II. 1.2. A brief view of the field	56
II. 1.3. Principles and definitions	57
II. 2. The development in the whole country and in the counties 1969-1974	58
II. 2.1. Some main figures	58
II. 2.2. Number of participants in the counties 1969-1974	59
II. 2.3. The study activity in the counties 1969-1974	61
II. 2.4. Study activity and county variables	62
II. 3. The organizers of adult education activities	64
II. 3.1. Number of participants by organization 1969-1974	64
II. 3.2. The organizations' part of the participants 1969-1974	67
II. 4. Participants by type of course	72
II. 4.1. Introduction	72
II. 4.2. Participants by type of course 1969-1974	73
II. 5. Participants by subject	78
II. 6. Average number of participants per course	80
II. 6.1. Introduction	80
II. 6.2. Average number of participants per course by type of course 1969-1974	80
II. 6.3. Average number of participants per course by organization 1969-1974	81
II. 6.4. Average number of participants per course by county 1969-1974	84

CONTENTS (cont.)

	Page
II. 7. Average number of lessons per course	85
II. 7.1. Average number of lessons per course by type of course 1969-1974	85
II. 7.2. Average number of lessons per course by organization 1969-1974	86
II. 8. Proportion women	89
II. 8.1. Introduction	89
II. 8.2. Proportion of women by county 1971-1974	89
II. 8.3. Proportion of women by subject 1972-1974	90
II. 9. Expenditure and subsidy	91
II. 9.1. Introduction	91
II. 9.2. Expenditure and subsidy 1969-1974	91
II. 9.3. Expenditure and subsidy by type of course 1974	92
II. 9.4. Expenditure and subsidy by organization	93
II. 9.5. Expenditure and subsidy by county 1969-1974	101
III. Summary	104
III. 1. Introduction	104
III. 2. Participation in adult vocational education and adult education	104
III. 2.1. Adult vocational education - summary	104
III. 2.2. Adult education - summary	104
III. 3. Activity in popular education organizations - summary	105
III. 3.1. The development from 1969 to 1974	105
III. 3.2. A brief description of the activity	105
III. 4. Estimates and comparisons	105
IV. English summary	107
IV. 1. Introduction	107
IV. 2. Participation in adult vocational education and adult education	107
IV. 3. Survey 1969-1974. Adult education in the popular education organizations	108

A p p e n d i c e s

1. Principles and definitions for the time budget survey	113
2. The Time Budget Survey 1971-72. Questionnaire	117
3. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1975	133
4. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	137

TABELLREGISTER

	Side
1. Yrkesopplæring. Deltaking etter kjønn og alder	15
2. Yrkesopplæring. Deltaking etter kjønn og utdanningsnivå	17
3. Yrkesopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og yrke	20
4. Yrkesopplæring. Deltakere etter kjønn og antall kurs de hadde deltatt i	22
5. Yrkesopplæring. Deltakere etter kjønn og kursets varighet	23
6. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og alder	24
7. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og utdanningsnivå	26
8. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og alder	29
9. Voksenopplæring. Personer som svarte og deltakere med høy utdanning etter alder. Prosent .	29
10. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og yrke	31
11. Voksenopplæring. Personer som svarte og deltakere med høy utdanning etter yrke. Prosent ..	32
12. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yrke	34
13. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og hovedinntektstakers yrke	35
14. Voksenopplæring. Deltaking blant kvinner etter om de er yrkesaktive og etter hovedinn- tektstakers yrke	36
15. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og handelsfelt	37
16. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og sentralitet	37
17. Voksenopplæring. Deltaking etter sentralitet og yrke	38
18. Voksenopplæring. Deltaking etter avstand mellom bosted og arbeidssted	39
19. Voksenopplæring. Deltaking etter avstand til nærmeste viktige serviceinstitusjoner	40
20. Voksenopplæring. Deltaking etter arbeidstid i hovedyrke	41
21. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og biyrke	42
22. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og familiefase	43
23. Voksenopplæring. Deltaking etter alder og familiefase	44
24. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og tallet på hjemmeboende barn	44
25. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yngste hjemmeboende barns alder	45
26. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og deltaking i kulturaktiviteter siste år .	47
27. Voksenopplæring. Deltaking etter foreningsaktivitet	48
28. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn, utdanningsnivå og om kurset var eksamensrettet. Prosent	48
29. Voksenopplæring. Deltakere etter om kurset var eksamensrettet og etter alder. Prosent	49
30. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og undervisningstype	49
31. Voksenopplæring. Deltakere etter utdanningsnivå og undervisningstype	50
32. Voksenopplæring. Deltakere etter undervisningstype og sentralitet. Prosent	50
33. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og kursvarighet	51
34. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall undervisningstimer pr. uke	52
35. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset	54
36. Voksenopplæring. Deltakere etter undervisningstype og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset	55
37. Kurs i alt, kurs med oppgitt deltakertall, deltakere, korrigert deltakertall, kurs med oppgitt timetall, timetall og korrigert timetall 1969-1974	58
38. Deltakere etter fylke 1969-1974	59
39. Deltakere etter fylke 1969-1974. Indeks 1969 = 100	60
40. Studieaktivitet etter fylke 1969-1974. Deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år	61
41. Studieaktivitet 1974 etter fylkesvariable	63
42. Deltakere etter organisasjon 1969-1974	65
43. Deltakere etter organisasjon og fylke 1969-1974 i prosent	68
44. De politiske partienes opplysningsorganisasjoner. Partiets andel av stemmene ved Stortingsvalget 1973 og deltakere på kurs arrangert av opplysningsorganisasjonen 1973 etter fylke. Prosent	70
45. Deltakere etter kurstype 1969-1974	73

TABELLREGISTER (forts.)

	Side
46. Deltakere etter kurstype og organisasjon 1974	75
47. Deltakere etter organisasjon og kurstype 1969-1974	76
48. Deltakere etter fag 1969-1974	78
49. Kurs og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter kurstype 1969-1974	81
50. Gjennomsnittlig deltakertall etter organisasjon 1969-1974	82
51. Kurs og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs for brevninger, kveldskurs og studieringer etter organisasjon	83
52. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter fylke 1969-1974	84
53. Gjennomsnittlig timetall etter kurstype 1969-1974	86
54. Gjennomsnittlig timetall etter organisasjon 1969-1974	87
55. Gjennomsnittlig timetall etter kurstype og organisasjon 1974	88
56. Andel kvinner etter fylke 1971-1974. Prosent	89
57. Deltakere etter kjønn og fag 1972-1974	90
58. Utgifter og statstilskott 1969-1974	92
59. Utgifter og statstilskott etter kurstype 1974	93
60. Statstilskott etter organisasjon 1969-1974	94
61. Statstilskott til brevninger etter organisasjon 1974	95
62. Statstilskott til kveldskurs etter organisasjon 1974	97
63. Statstilskott til studieringer etter organisasjon 1974	99
64. Statstilskott etter fylke 1969-1974	101
65. Statstilskott til brevninger, kveldskurs og studieringer etter fylke 1974	102
66. Beregnet deltakertall i yrkesopplæring og voksenopplæring etter kjønn	106
67. Beregnet deltakertall i voksenopplæring etter kjønn og undervisningstype	106

INDEX OF TABLES

	Page
1. Adult vocational education. Participation by sex and age	15
2. Adult vocational education. Participation by sex and level of education	17
3. Adult vocational education. Participation by level of education and occupation	20
4. Adult vocational education. Participants by sex and number of courses in which they have participated	22
5. Adult vocational education. Participants by sex and duration of the course	23
6. Adult education. Participation by sex and age	24
7. Adult education. Participation by sex and level of education	26
8. Adult education. Participation by educational level and age	29
9. Adult education. Respondents and participants with high education by age. Percentages	29
10. Adult education. Participation by level of education and occupation	31
11. Adult education. Respondents and participants with high education by occupation. Percentages	32
12. Adult education. Participation by sex and occupation	34
13. Adult education. Participation by sex and bread-winner's occupation	35
14. Adult education. Women's participation by being economically active and by bread-winner's occupation	36
15. Adult education. Participation by level of education and trade region	37
16. Adult education. Participation by level of education and centrality	37
17. Adult education. Participation by centrality and occupation	38

	Page
18. Adult education. Participation by distance from residence to place of employment	39
19. Adult education. Participation by distance from residence to important service institutions	40
20. Adult education. Participation by working hours in main occupation	41
21. Adult education. Participation by sex and secondary occupation	42
22. Adult education. Participation by sex and family phase	43
23. Adult education. Participation by age and family phase	44
24. Adult education. Participation by sex and number of children living at home	44
25. Adult education. Participation by sex and age of youngest child living at home	45
26. Adult education. Participation by level of education and participation in cultural activities last year	47
27. Adult education. Participation by organizational activity	48
28. Adult education. Participants by sex, level of education and if the course did lead to an examination. Percentages	48
29. Adult education. Participants by course leading to an examination and age. Percentages ..	49
30. Adult education. Participants by sex and type of education	49
31. Adult education. Participants by level of education and type of education	50
32. Adult education. Participants by type of education and centrality. Percentages	50
33. Adult education. Participants by sex and duration of course	51
34. Adult education. Participants by sex and number of lessons per week	52
35. Adult education. Participants by sex and number of hours per week used for homework connected with the course	54
36. Adult education. Participants by type of education and number of hours per week used for homework connected with the course	55
37. All courses, courses stating number of participants, participants, corrected number of participants, courses stating number of lessons, lessons and lessons corrected 1969-1974 ...	58
38. Participants by county 1969-1974	59
39. Participants by county 1969-1974. Index 1969 = 100	60
40. Study activity by county 1969-1974. Participants per 1 000 of the population older than 15 years	61
41. Study activity 1974 by county variables	63
42. Participants by organization 1969-1974	65
43. Participants by organization and county 1969-1974, per cent	68
44. The educational organizations of the political parties. Votes for the party at the Storting Election 1973 and participants at courses arranged by the educational organization 1973 by county. Per cent	70
45. Participants by type of course 1969-1974	73
46. Participants by type of course and organization 1974	75
47. Participants by organization and type of course 1969-1974	76
48. Participants by subject 1969-1974	78
49. Courses and average number of participants per course by type of course 1969-1974	81
50. Average number of participants by organization 1969-1974	82
51. Courses and average number of participants per course, at correspondence courses, evening classes and study groups by organization	83
52. Average number of participants per course by county 1969-1974	84
53. Average number of lessons by type of course 1969-1974	86
54. Average number of lessons by organization 1969-1974	87
55. Average number of lessons by type of course and organization 1974	88
56. Percentage women by county 1971-1974	89
57. Participants by sex and subject 1972-1974	90
58. Expenditure and subsidy 1969-1974	92
59. Expenditure and subsidy by type of course 1974	93
60. Subsidy by organization 1969-1974	94

INDEX OF TABLES (cont.)

	Page
61. Subsidy to correspondance courses by organization 1974	95
62. Subsidy to evening classes by organization 1974	97
63. Subsidy to study groups by organization 1974	99
64. Subsidy by county 1969-1974	101
65. Subsidy to correspondence courses, evening classes and study groups by county 1974	102
66. Estimated number of participants in adult vocational education and adult education	105
67. Estimated number of participants in adult education by sex and type of education	105

FIGURREGISTER

	Side
1. Yrkesopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og alder	16
2. Yrkesaktive og deltakere i yrkesopplæringskurs etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent	18
3. Yrkesopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og utdanningsnivå	19
4. Yrkesopplæring. Deltakerfrekvens i prosent etter utdanningsnivå og yrke	21
5. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og alder	25
6. Voksenopplæring. Personer som svarte i alt og deltakere etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent ..	27
7. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens i prosent etter kjønn og utdanningsnivå	28
8. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens i prosent etter utdanningsnivå og alder	30
9. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens etter yrke og utdanningsnivå	33
10. Voksenopplæring. Gjennomsnittlig deltakerfrekvens etter avstand til viktige service- institusjoner	40
11. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yngste hjemmeboende barns alder	46
12. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og kursvarighet. Prosent	52
13. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall undervisningstimer pr. uke. Prosent	53
14. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset	54
15. Deltakere etter organisasjon 1969-1974	66
16. Deltakere etter fylke og organisasjon 1974. Prosent	69
17. Deltakere etter kurstype 1969-1974	74
18. Deltakere på kveldskurs og studieringer i AOF og Folkeuniversitetet 1969-1974	77
19. Deltakere etter fag 1969-1974	79

INDEX OF FIGURES

	Page
1. Adult vocational education. Frequency of participation by sex and age	16
2. Economically active and participants in adult vocational education by sex and education. Percentages	18
3. Adult vocational education. Frequency of participation by sex and level of education	19
4. Adult vocational education. Frequency of participation by level of education and occupa- tion, Percentages	21
5. Adult education. Frequency of participation by sex and age	25
6. Adult education. Total number of respondents and participants by sex and level of education. Percentages	27
7. Adult education. Frequency of participation by sex and level of education. Percentages ...	28
8. Adult education. Frequency of participation by level of education and age. Percentages ...	30
9. Adult education. Frequency of participation by occupation and level of education. Percen- tages	33
10. Adult education. Average frequency of participation by distance to important service institutions	40
11. Adult education. Participation by sex and age of youngest child living at home	46
12. Adult education. Participants by sex and duration of course. Percentages	52
13. Adult education. Participants by sex and number of lessons per week. Percentages	53
14. Adult education. Participants by sex and number of hours per week used for homework connected with the course. Percentages	54
15. Participants by organizations' 1969-1974	66
16. Participants by county and organization 1974. Per cent	69
17. Participants by type of course 1969-1974	74
18. Participants in evening classes and study groups arranged by Workers' Educational Association of Norway and the Folk University of Norway 1969-1974	77
19. Participants by subject 1969-1974	79

I. DELTAKING I YRKESOPPLÆRING OG VOKSENOPPLÆRING

I. 1. Innledning

I. 1.1. Formålet med undersøkelsen

Blant de aktiviteter som ble kartlagt gjennom intervjuundersøkelsen i Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 var deltaking i ulike typer kursvirksomhet. Alle personer med inntektsgivende arbeid ble spurt om de hadde deltatt i noen form for yrkesopplæring eller videreutdanning i forbindelse med yrket. Resultatene er gjengitt og kommentert i I.2. Deltaking i yrkesopplæring.

Alle intervjuobjektene, både yrkesaktive og ikke yrkesaktive, ble spurt om de deltok i eller hadde deltatt i noen annen form for fritidskurs, brevkurs eller annen voksenopplæring. Resultatene er gjengitt i I.3. Deltaking i voksenopplæring.

Betegnelsene "yrkesopplæring" og "voksenopplæring" er i denne publikasjonen brukt på en noe spesiell måte, og krever nærmere forklaring for ikke å være misvisende. "Yrkesopplæring" er her avgrenset til å gjelde kurs arrangert av arbeidsgiver eller bransjeorganisasjon og som helt eller delvis foregår i arbeidstida, dvs. bedriftsintern yrkesopplæring. "Voksenopplæring" er derimot brukt i vid forstand, og omfatter dermed både yrkesrettede kurs, kompetansegivende kurs i skoleverket og fritidskurs, men ikke kurs arrangert av arbeidsgiver/bransjeorganisasjon.

Dette materialet fra tidsnyttingsundersøkelsen kan supplere voksenopplæringsstatistikken på flere måter. Statistikken over voksenopplæring er foreløpig begrenset til enkelte sektorer av voksenopplæringsvirksomheten. Gjennom materialet fra tidsnyttingsundersøkelsen kan en få et anslag over det totale omfang voksenopplæringsvirksomheten har. Mens statistikken inneholder en rekke dobbelttelling av enkeltpersoner, kan denne utvalgsundersøkelsen antyde hvor mange personer som totalt har vært deltakere. Det viktigste med denne undersøkelsen er imidlertid at den gir en rekke opplysninger om hvilke grupper av personer som i størst utstrekning deltar. Ved å se på hvordan deltakerhyppigheten varierer med en rekke kjennemerker knyttet til personene, kan en få vite noe om hvilke faktorer som påvirker rekrutteringen til voksenopplæring. Hovedvekten er i denne undersøkelsen lagt på å studere dette rekrutteringsmønsteret.

I. 1.2. Begrensninger i materialet

En utvalgsundersøkelse som tidsnyttingsundersøkelsen vil som regel inneholde visse feil og usikkerheter. Dette er nærmere omtalt i Prinsipper og definisjoner for tidsnyttingsundersøkelsen, vedlegg 1. I tillegg til vanlige utvalgsproblemer kommer også vanskene med å gi en klar avgrensning av begrepet voksenopplæring. Det knytter seg atskillig usikkerhet til hva begrepet voksenopplæring omfatter, og slik de spørsmålene som danner utgangspunkt for denne undersøkelsen ble stilt, bestemmes omfanget i høy grad av de enkelte intervjuobjektene egne vurderinger.

Kartlegging av voksenopplæringsvirksomheten hørte ikke med til de primære formål med tidsnyttingsundersøkelsen. Dette har ført til at enkelte grupperinger ikke er så gode som ønskelig. Spesielt gjør mangelfull spesifisering av kurs og arrangør at en i liten grad kan studere forskjeller i rekrutteringen til de ulike delene av voksenopplæringen.

I. 2. Deltaking i yrkesopplæring

I. 2.1. Innledning

Spørsmål 1 i spørreskjemaet til tidsnyttingsundersøkelsen omhandler inntektsgivende arbeid. 2 134 svarte bekreftende på dette spørsmålet, av dette var 1 367 menn og 767 kvinner. Disse vil i det følgende bli omtalt som yrkesaktive. Av alle personer som svarte var 60 prosent yrkesaktive, 81 prosent av mennene og 42 prosent av kvinnene. Når "yrkesaktiv" er definert som "har inntektsgivende arbeid" kan en person etter dette være yrkesaktiv, selv om han etter hovedyrke er klassifisert som "ikke yrkesaktiv".

En husmor som i tillegg har betalt arbeid vil f.eks. bli klassifisert som "husmor" - dvs. ikke yrkesaktiv som hovedyrke, men som "yrkesaktiv" etter definisjon ovenfor.

Til alle yrkesaktive - dvs. personer med inntektsgivende arbeid -, ble spørsmål 13 stilt: "Har De i løpet av de siste tolv månedene deltatt i noen form for yrkesopplæring eller videreutdanning i forbindelse med yrket?" Det ble understreket at bare kurs arrangert av arbeidsgiver eller bransjeorganisasjon og som helt eller delvis foregikk i arbeidstida skulle regnes med. Som "deltaker i yrkesopplæring" regnes etter dette alle som har svart bekreftende på spørsmål 13.

I. 2.2. Yrkesopplæring, kjønn og alder

For å kartlegge hvilke grupper som hyppigst deltar i denne form for yrkesopplæring, skal en her sammenlikne gruppen deltakere med alle yrkesaktive etter kjennemerkene kjønn og alder. Et mer direkte uttrykk for sammenhengene får en ved å se på forskjeller i deltakerfrekvens.

Tabell 1. Yrkesopplæring. Deltaking etter kjønn og alder *Adult vocational education. Participation by sex and age*

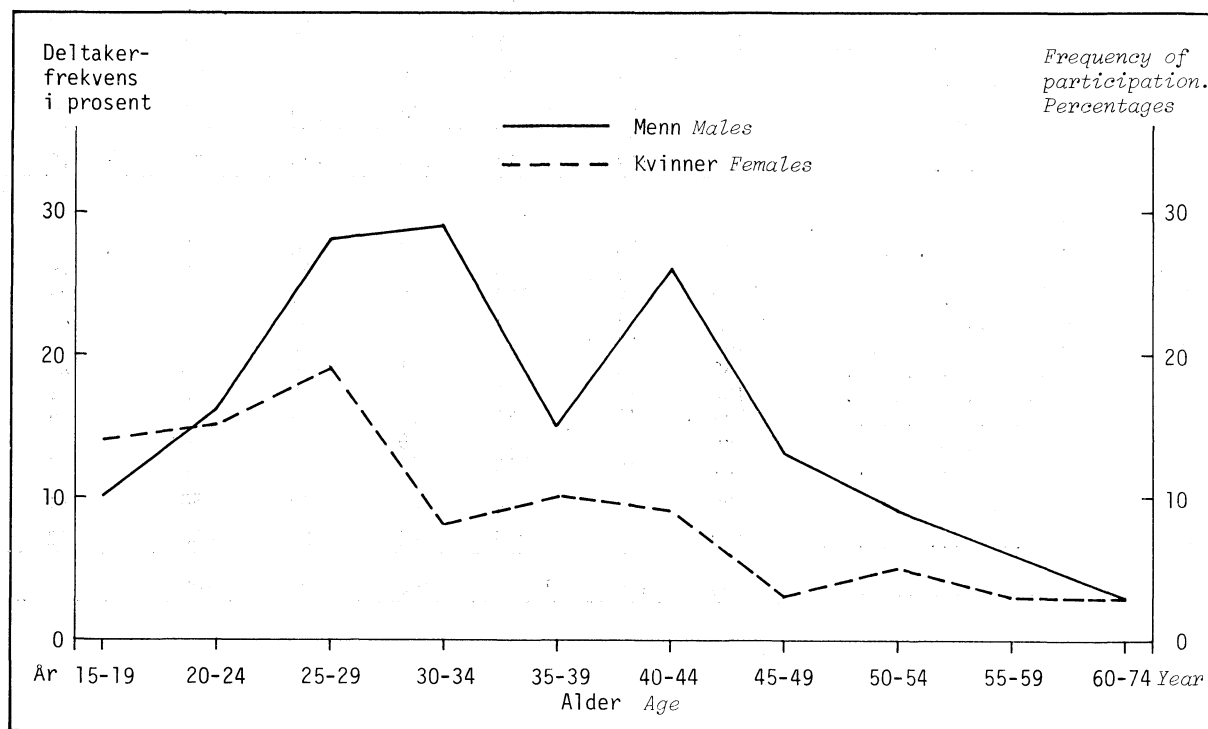
Kjønn og alder <i>Sex and age</i>	Personer som svarte i alt <i>Total number of respondents</i>		Yrkesaktive <i>Economically active</i>		Deltakere <i>Participants</i>		Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Percentages</i>
	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	$g = \frac{e}{c} \cdot 100$
Menn og kvinner <i>Males and females</i>							
15-19 år <i>years</i>	317	9	162	8	19	7	12
20-24 " "	330	9	201	9	31	11	15
25-29 " "	343	10	218	10	54	20	25
30-34 " "	282	8	183	9	39	14	21
35-39 " "	279	8	210	10	27	10	13
40-44 " "	314	9	229	11	45	17	20
45-49 " "	325	9	248	12	22	8	9
50-54 " "	369	10	262	12	19	7	7
55-59 " "	305	9	195	9	10	3	5
60-74 " "	677	19	226	10	7	3	3
15-34 " "	1 272	36	764	36	143	52	19
35-74 " "	2 269	64	1 370	64	130	48	9
I alt <i>Total</i>	3 541	100	2 134	100	273	100	13
Menn <i>Males</i>							
15-19 år <i>years</i>	173	10	97	7	10	5	10
20-24 " "	151	9	128	9	20	10	16
25-29 " "	149	9	139	10	39	19	28
30-34 " "	122	7	118	9	34	16	29
35-39 " "	144	8	137	10	20	10	15
40-44 " "	152	9	149	11	38	18	26
45-49 " "	162	10	151	11	19	9	13
50-54 " "	177	11	163	12	14	7	9
55-59 " "	144	8	125	9	8	4	6
60-74 " "	321	19	160	12	5	2	3
15-34 " "	595	35	482	35	103	50	21
35-74 " "	1 100	65	885	65	104	50	12
I alt <i>Total</i>	1 695	100	1 367	100	207	100	15

Tabell 1 (forts.). Yrkesopplæring. Deltaking etter kjønn og alder *Adult vocational education. Participation by sex and age*

Kjønn og alder	Personer som svarte i alt		Yrkesaktive		Deltakere		Deltaker- frekvens i prosent $g = \frac{e}{c} \cdot 100$
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	
<i>Kvinner Females</i>							
15-19 år <i>years</i>	144	8	65	8	9	14	14
20-24 " "	179	10	73	10	11	17	15
25-29 " "	194	10	79	10	15	23	19
30-34 " "	160	9	65	8	5	7	8
35-39 " "	135	7	73	10	7	11	10
40-44 " "	162	9	80	10	7	11	9
45-49 " "	163	9	97	13	3	4	3
50-54 " "	192	10	99	13	5	7	5
55-59 " "	161	9	70	9	2	3	3
60-74 " "	356	19	66	9	2	3	3
15-34 " "	677	37	282	36	40	61	14
35-74 " "	1 169	63	485	64	26	39	5
I alt <i>Total</i>	1 846	100	767	100	66	100	9

Tabell 1 viser at 13 prosent av de yrkesaktive hadde vært deltakere i yrkesopplæring. Deltakerfrekvensen var 15 prosent for menn og 9 prosent for kvinner. En ser også at det er en klar sammenheng mellom deltakerfrekvens og alder. Dette kommer best til uttrykk i tabell 1 ved å se på gruppene 15-34 år og 35-74 år. I den yngste gruppen har 19 prosent deltatt, i den eldste 9 prosent.

Figur 1. Yrkesopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og alder *Adult vocational education. Frequency of participation by sex and age*

Resultatene er også framstilt i figur 1. Hovedinntrykket er at kvinner på alle alderstrinn unntatt 15-19 år har lavere deltakerfrekvens enn menn. En av årsakene til dette er at de yrkesaktive kvinnene denne undersøkelsen omfatter sannsynligvis har en jamt over løsere tilknytning til yrkeslivet enn mennene. Blant annet har relativt flere kvinner enn menn deltidsarbeid, og det er rimelig å regne med at deltidsansatte tilbys yrkesopplæring i mindre grad enn heltidsansatte.

Selv om hovedinntrykket er at deltakingen avtar med stigende alder, har kurvene for menn og kvinner et noe ulikt utseende. For kvinner øker deltakerfrekvensen fram til aldersgruppen 25-29 år hvor den er på topp og avtar til under det halve i aldersgruppen 30-34. Deretter er deltakerfrekvensen jamt synkende. For menn har kurven over deltakerfrekvensen to omlag like høye topper, i aldersgruppen 25-34 år og i aldersgruppen 40-44 år, mens den mellomliggende aldersgruppen 35-39 år bare har litt over den halve deltakerfrekvensen. At kurven har et slikt utseende kan skyldes tilfeldigheter i materialet, men utslagene er så vidt klare at en slik tolkning ikke virker helt rimelig. Når deltaking er så vidt vanlig blant menn i aldersgruppen 40-44 år kan det skyldes at arbeidstakere i denne aldersgruppen særlig søker enten omskolering ved skifte av yrke, eller ønsker å friske opp kunnskapene for å holde tritt med utviklingen. Kvinner ser derimot ut til først og fremst å få begynneropplæring. Deltaking er sterkere konsentrert i de yngste aldersklassene for kvinner enn for menn, blant kvinnene var 54 prosent av deltakerne under 30 år, mot 34 prosent for menn.

I. 2.3. Yrkesopplæring og utdanningsnivå

Tabell 2 viser en klar sammenheng mellom utdanningsnivå, dvs. høyeste fullførte utdanning og deltaking i yrkesopplæring.

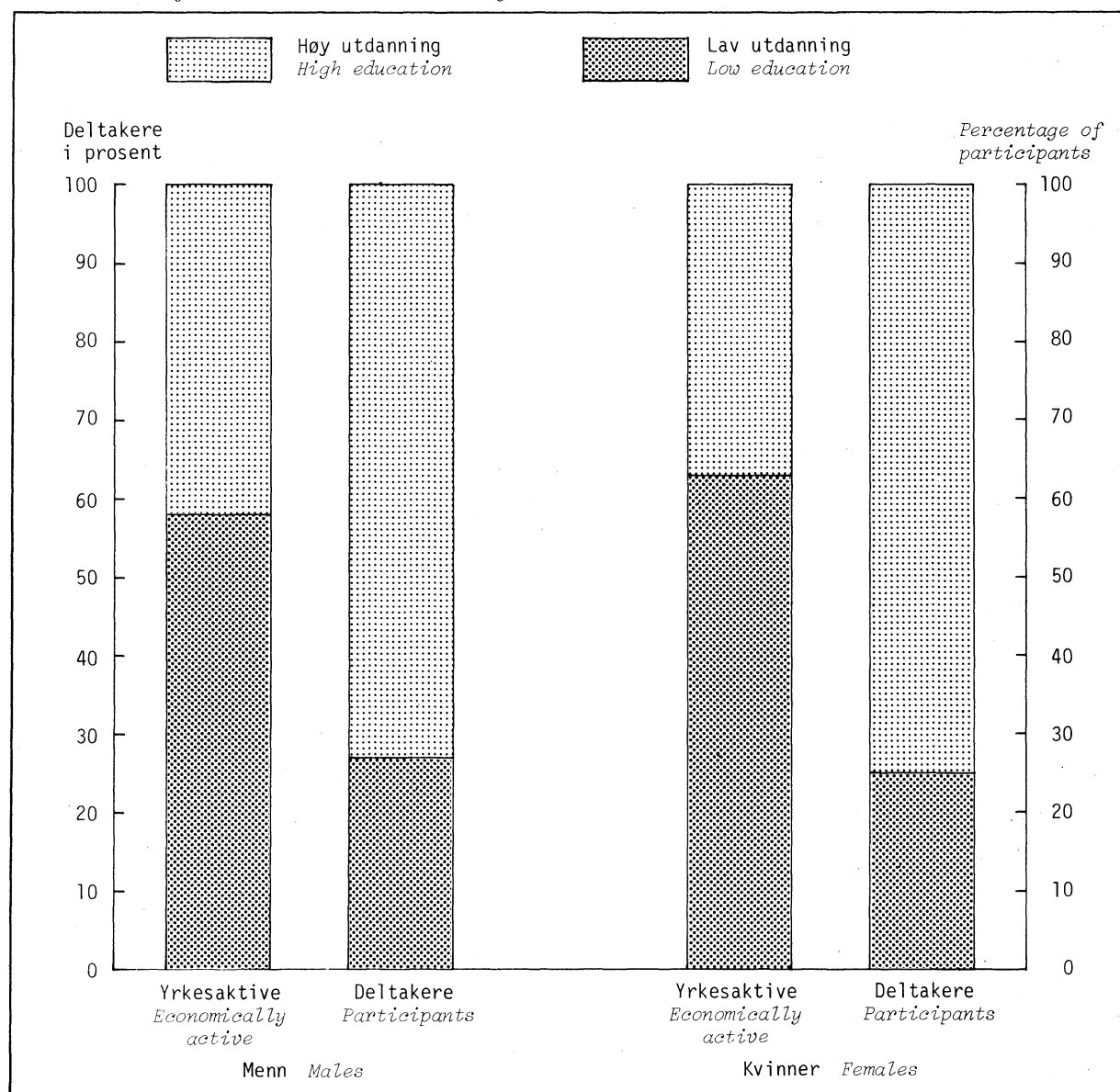
Tabell 2. Yrkesopplæring. Deltaking etter kjønn og utdanningsnivå *Adult vocational education. Participation by sex and level of education*

Utdanningsnivå <i>Level of education</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- icipation. Per- centages</i>	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- icipation. Per- centages</i>	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- icipation. Per- centages</i>
Folkeskolenivå <i>Primary school level, lower stage</i>	580	14	2	378	11	3	202	3	1
Ungdomsskolenivå <i>Primary school level, upper stage</i>	693	59	9	412	46	11	281	13	5
Lav utdanning i alt <i>Low education, total</i>	1 273	73	6	790	57	7	483	16	3
Realskolenivå <i>Secondary school level, lower stage</i>	505	79	16	353	63	18	152	16	11
Gymnasnivå <i>Secondary school level, upper stage</i>	143	42	29	83	33	40	60	9	15
Universitets- og høyskolenivå <i>University level</i>	206	78	38	137	54	39	69	24	35
Høy utdanning i alt <i>High education, total</i>	854	199	23	573	150	26	281	49	17
Uoppgitt <i>Unknown</i>	7	1	.	4	-	-	3	1	:
I alt <i>Total</i>	2 134	273	13	1 367	207	15	767	66	9

Blant yrkesaktive personer uten utdanning utover folkeskolenivå hadde bare 2 prosent deltatt i denne form for opplæring, mot hele 38 prosent av personer med utdanning på universitets- og høyskolenivå.

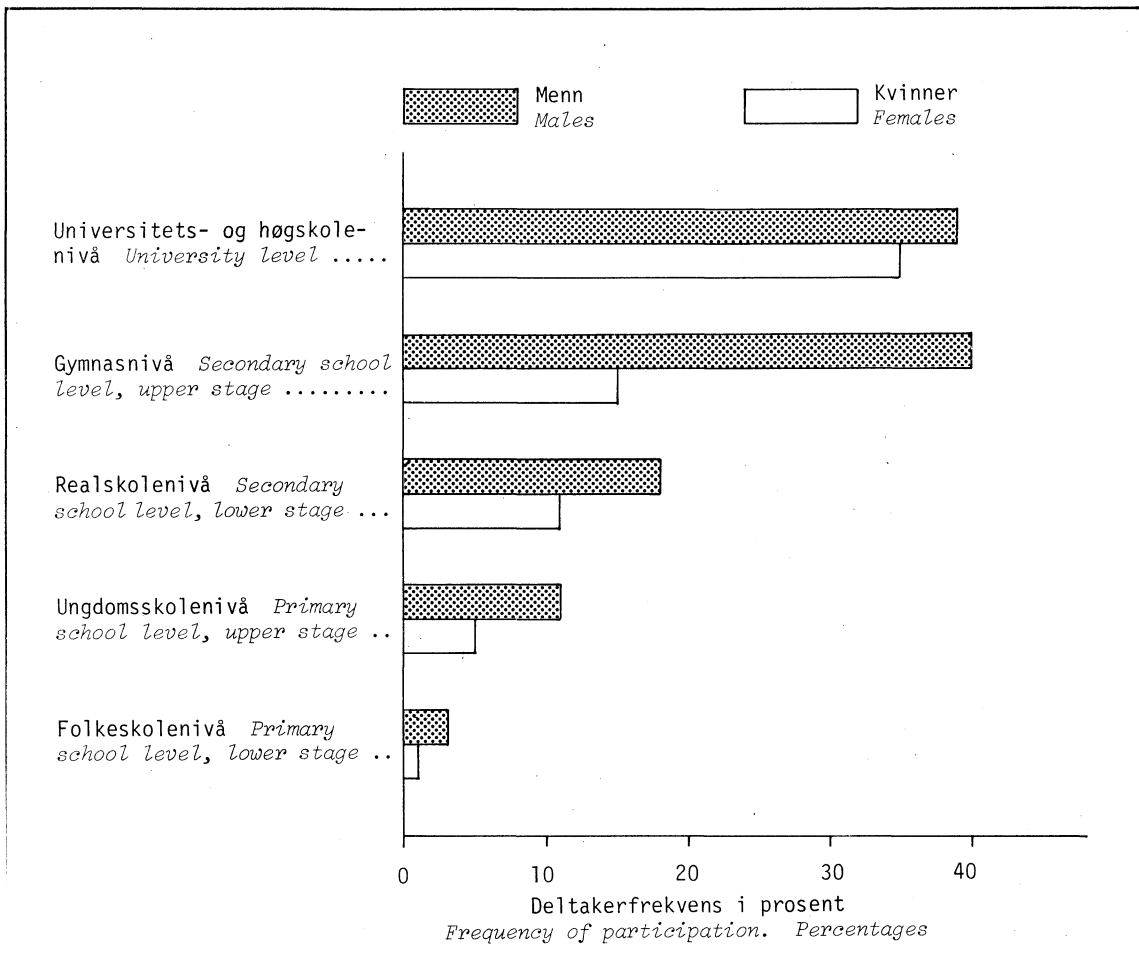
En ser sammenhengen mellom utdanningsnivå og deltakerfrekvens særlig tydelig når en i tabell 2 slår sammen utdanningsnivå til "lav utdanning" dvs. med høyeste fullførte utdanning på folkeskole- eller ungdomsskolenivå, og "høy utdanning", dvs. med fullført utdanning utover ungdomsskolenivå. Blant personer med høy utdanning er deltakerfrekvensen nær fem ganger det den er blant personer med lav utdanning. Forskjellen ser ut til å være noe større for kvinner enn for menn.

Figur 2. Yrkesaktive og deltakere i yrkesopplæringskurs etter kjønn og utdanningsnivå.
Prosent *Economically active and participants in adult vocational education by sex and education. Percentages*

Figur 2 viser fordelingen etter utdanningsnivå for alle yrkesaktive og deltakerne, menn og kvinner. En ser klart at andelen med høy utdanning er langt høyere blant deltakerne enn blant alle yrkesaktive.

Figur 3. Yrkesopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og utdanningsnivå
*Adult vocational education. Frequency of participation by sex
 and level of education*

Figur 3 viser hvordan deltakerfrekvensen varierer med kjønn og utdanningsnivå, og viser en klar sammenheng: Deltakerfrekvensen stiger med stigende utdanningsnivå både for menn og kvinner. Det synes likevel å være en viss forskjell mellom menn og kvinner.

Blant menn har personer med høyeste fullførte utdanning på gymnasnivå og universitets- og høgs- skolenivå omlag samme deltakerfrekvens. Blant kvinner derimot stiger deltakerfrekvensen fra 15 pro- sent til 35 prosent når en går fra gymnasnivå til universitets- og høgs- skolenivå. Deltaking er videre omtrent like vanlig blant menn og kvinner på universitets- og høgs- skolenivå. På lavere utdanningsnivå, og spesielt på gymnasnivå, deltar menn langt hyppigere enn kvinner.

Dette skyldes trolig sammenhenger mellom utdanningsnivå og yrke. En vet at selv med samme ut- danningsnivå har kvinner mindre sjanser enn menn til å nå mer ledende stillinger. På universitets- og høgs- skolenivå er det trolig vanligere at menn og kvinner rekrutteres til samme type stillinger enn det er på lavere utdanningsnivå. Blant personer med utdanning på gymnasnivå er det grunn til å tro at menn og kvinner innehar særlig ulike stillingstyper. Forskjellen mellom deltakerfrekvensene for menn og kvinner kan dermed skyldes at yrkeskategorier som overveiende rekrutterer menn har relativt flere i yrkesopplæring enn yrkeskategorier hvor det er mange kvinner.

I. 2.4. Yrkesopplæring og yrke

Tabell 3 viser deltaking i yrkesopplæringskurs etter utdanningsnivå og yrke.

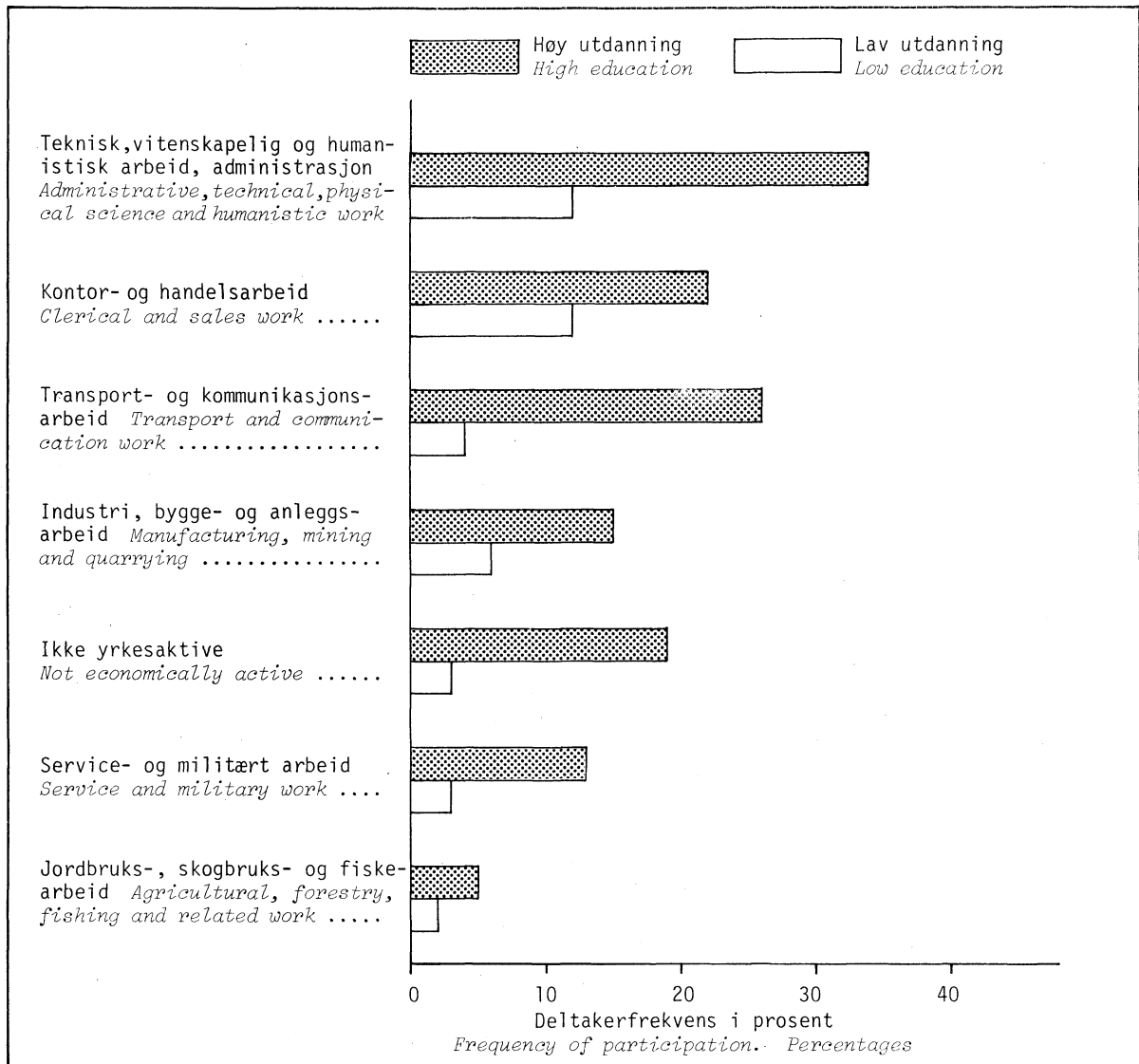
Tabell 3. Yrkesopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og yrke¹⁾ *Adult vocational education. Participation by level of education and occupation¹⁾*

Yrke <i>Occupation</i>	I alt <i>Total</i>			Lav utdanning <i>Low education</i>			Høy utdanning <i>High education</i>		
	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Yrkes- aktive <i>Econo- mi- cally active</i>	Del- takere <i>Parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Teknisk, vitenskapelig og hu- manistisk arbeid, administra- sjon <i>Administrative, techni- cal, physical science and humanistic work</i>	298	93	31	41	5	12	257	88	34
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	391	67	17	191	22	12	200	45	23
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and related work</i>	225	6	3	189	4	2	36	2	6
Transport- og kommunikasjons- arbeid <i>Transport and commu- nication work</i>	169	18	11	119	5	4	50	13	26
Industri-, bygge- og an- leggsarbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i> ...	613	57	9	422	27	6	191	30	16
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i> ...	201	11	5	163	6	4	38	5	13
Ikke yrkesaktive <i>Not econo- mically active</i>	229	19	8	148	4	3	81	15	19
I alt <i>Total</i>	2 126	271	13	1 273	73	6	853	198	23

1) Bare personer med oppgitt utdanningsnivå er tatt med i tabellen.

1) *The table includes only persons stating level of education.*

Figur 4. Yrkesoppl  ing. Deltakerfrekvens i prosent etter utdanningsniv   og yrke *Adult vocational education. Frequency of participation by level of education and occupation. Percentages*

Dette er ogs   framstilt i figur 4. Yrkesgruppen teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid og administrasjon har den klart h  yeste deltakerfrekvensen. Denne yrkesgruppen har ogs   den h  yeste andelen med h  y utdanning, men selv n  r en tar hensyn til forskjeller i utdanningsniv   har denne gruppen h  yest deltaking. Innen begge utdanningsniv  ene er det forskjeller i yrkesgruppenes deltakerfrekvens, rekkef  lgen er noe ulik, men hovedtrekkene er de samme. Samtidig ser en at innen alle yrkesgruppene og i gruppen "ikke yrkesaktive" har personer med h  y utdanning den klart h  yeste deltakerhyppigheten.

Både utdanningsnivå og yrke påvirker altså deltakingen uavhengig av hverandre. Organiseringen av yrkesopplæring er imidlertid rettet til særskilte yrkes- og stillingsgrupper snarere enn til grupper av personer med en spesiell utdanningsbakgrunn. Når deltakingen likevel viser sammenheng med utdanningsnivå, skyldes dette trolig at inndelingen i yrkesgrupper dekker over store variasjoner i type stilling, og at en ved å kryssgruppere med utdanningsnivå får en finere oppdeling av yrkesgruppene. Det er grunn til å tro at innen f.eks. yrkesgruppen kontor- og handelsarbeid innehar personer med høy utdanning oftere mer ledende stillinger enn personer med lav utdanning.

Når det synes å være en sammenheng mellom deltaking i yrkesopplæring og kjennemerker knyttet til personene som kjønn, alder, utdanning og yrke, bør dette ikke uten videre tolkes som bare et resultat av forskjeller i motivasjon og interesser hos enkeltpersoner. Selv om en rekke opplæringstiltak sikkert er felles for flere ulike stillings- og yrkesgrupper, er det vel rimelig å anta at arbeidsgiverne ofte utformer spesialiserte kursopplegg skreddersydd for særskilte yrkesgrupper. Er denne antakelsen riktig, noe vårt materiale ikke kan si noe om, skyldes skjevhetene i rekrutteringen til bedriftsintern yrkesopplæring i stor grad at det oftere gis tilbud om opplæring til noen yrkesgrupper enn til andre. Dessuten vil trolig de enkelte kursdeltakerne i mange tilfeller bli utpekt av arbeidsgiveren. De påviste forskjellene i rekruttering er dermed et resultat av en kombinasjon av ulikheter i tilbud og i etterspørsel, og hvor tilbuds faktoren kanskje er viktigst.

I denne undersøkelsen skiller kjennemerkene yrke, utdanningsnivå og kjønn ut ulike yrkesgrupper. mens alder snarere uttrykker i hvilken fase av yrkeskarrieren en person befinner seg. Som en oppsummering kan en si at deltaking i bedriftsintern yrkesopplæring er vanligere i funksjonæryrker enn i manuelle yrker. Innen funksjonæryrkene viser sammenhengen mellom rekruttering, utdanning og kjønn at slik opplæring er vanligst blant høyere funksjonærer.

I. 2.5. Deltaking i flere kurs og kursenes varighet

Tabell 4. Yrkesopplæring. Deltakere etter kjønn og antall kurs de hadde deltatt i *Adult vocational education. Participants by sex and number of courses in which they have participated*

Antall kurs <i>Number of courses</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>
1 kurs <i>course</i>	164	60	123	60	41	62
2 " <i>courses</i>	59	21	42	20	17	26
3 " "	35	13	30	15	5	8
4 kurs og mer <i>courses and more</i> ..	10	4	7	3	3	4
Uoppgitt <i>Unknown</i>	5	2	5	2	-	-
I alt <i>Total</i>	273	100	207	100	66	100

Tabell 4 viser at 40 prosent av de som har deltatt i yrkesopplæring deltok i mer enn ett kurs i løpet av ett år. Omtrent like stor andel av kvinnene som av mennene har deltatt i mer enn ett kurs. Menn har imidlertid en viss overvekt når det gjelder å ha deltatt i mer enn to kurs, 18 mot 12 prosent.

En summarisk statistikk som registrerer som deltaker en og samme person for hvert kurs han deltar i, vil etter dette vise et antall deltakere som ligger om lag 50 prosent høyere enn antall individer som har deltatt.

Tabell 5. Yrkesopplæring. Deltakere etter kjønn og kursets varighet¹⁾ *Adult vocational education. Participants by sex and duration of the course¹⁾*

Kursets varighet <i>Duration of the course</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>
0- 3 dager <i>days</i>	65	24	47	23	18	27
4- 6 " "	54	20	43	21	11	17
1- 2 uker <i>weeks</i>	44	16	37	18	7	11
3- 8 " "	39	14	27	13	12	18
9-25 " "	30	11	23	11	7	11
26 uker og over <i>weeks and over</i> ..	33	12	23	11	10	15
Uoppgitt <i>Unknown</i>	8	3	7	3	1	1
I alt <i>Total</i>	273	100	207	100	66	100

1) For personer som har deltatt i flere kurs refererer opplysningene seg til siste kurs han deltok i.
1) When a person participated in more than one course, the information refers to his latest course.

Tabell 5 viser hvordan deltakerne fordeler seg etter kursets varighet. Det er en viss konsentrasjon om de korteste kursene med en varighet på under en uke, 44 prosent, men en betydelig andel deltar også i kurs av relativt lang varighet, idet 37 prosent har deltatt i kurs som varer 3 uker eller mer. Kursets varighet i dager eller uker er ikke noe entydig mål på kursets omfang. Et kurs kan være lagt oppkonsentrert over få dager med mange undervisningstimer pr. dag, eller det kan være spredt mer utover med f.eks. et par timer pr. uke. Totalt antall undervisningstimer ville ha vært et bedre mål, men opplysninger om det ble ikke innhentet.

Det synes ikke å være noen betydelige forskjeller mellom menn og kvinner med hensyn på varigheten av kursene. Kvinner har i noe større utstrekning enn menn deltatt i de aller korteste kursene fra 0-3 dager, og i kurs som varer tre uker eller mer.

I. 3. Deltaking i voksenopplæring

I. 3.1. Innledning

Opplysningene om denne delen av voksenopplæringen bygger på spørsmålene fra nr. 21 til 31 i tidsnyttingsundersøkelsens spørreskjema. Spørsmål 21: "Deltar De for tiden i noen (annen) form for fritidskurs, brevkurs eller annen voksenopplæring?" De som svarte benektende ble bedt om å svare på spørsmål 22: "Har De deltatt i noen slike kurs i løpet av de siste tolv månedene?" 186 svarte be-
kreftende på spørsmål 21, 240 på spørsmål 22. Disse to gruppene til sammen, dvs. 426 av de i alt 3 541

intervjuede, utgjør det som i det følgende vil bli betraktet som "deltakere i voksenopplæring". De to gruppene vil bli behandlet under ett. I denne undersøkelsen er dermed "deltakere i voksenopplæring" definert som: "Personer som deltok i fritidskurs, brevkurs eller annen voksenopplæring på intervju-tidspunktet, eller som hadde deltatt i minst ett slikt kurs i den foregående tolv månedersperioden".

Siden intervjuene ble foretatt i tidsrommet 1/9-71 til 31/8-72, og kursdeltakingen kunne referere seg til intervju-tidspunktet så vel som den foregående tolv månedersperioden, kan deltaking ha funnet sted i løpet av toårsperioden 1/9-70-31/8-72. Hvor personer har deltatt i mer enn ett kurs, gjelder opplysningene det siste kurset.

Hovedvekten vil bli lagt på å vise sammenhengen mellom kursdeltaking og en rekke andre kjennemerker knyttet til personene. Ved å se på hvordan deltakerfrekvensen varierer etter kjennemerke-verdiene, kan en gi et bilde av hvilke faktorer som synes å påvirke rekrutteringen til voksenopplæring.

I avsnitt I. 2.4. ble det påpekt at forskjeller i rekrutteringen til yrkesopplæring i stor grad bør forstås som skjevheter i tilbudet. For voksenopplæringen for øvrig virker dette mindre rimelig. Tilbudet er her svært variert og er for en stor del åpent for alle. Riktignok har en rekke arrangører tilknytning til politiske partier, interesseorganisasjoner eller andre organisasjoner, og utformer kurs med tanke på egne medlemmer, men arrangørene totalt dekker et meget vidt spekter av interesser. De observerte ulikhetene i deltaking kan derfor ikke først og fremst forstås som et resultat av at det samlede voksenopplæringstilbudet er bevisst innsiktet mot spesielle grupper i samfunnet. Ulikheter i rekruttering bør snarere tolkes som resultat av sosialt og individuelt bestemte forskjeller i motivasjon for og muligheter til å delta. Det materialet som legges fram tar sikte på å kartlegge sammenhenger mellom kursdeltaking og en rekke bakgrunnskjennermerker, men kan bare i liten grad brukes til mer dyptgående analyser av årsakene til de påviste sammenhengene.

I. 3.2. Voksenopplæring, kjønn og alder

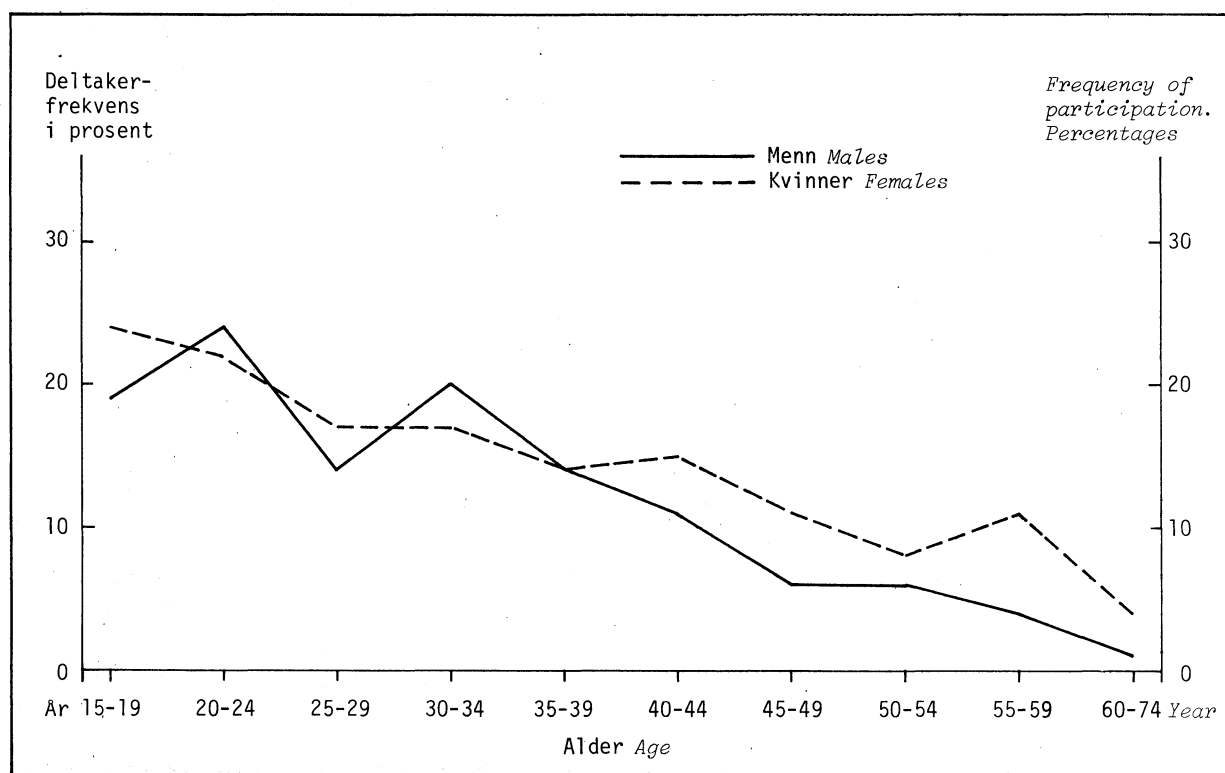
Tabell 6. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og alder *Adult education. Participation by sex and age*

Alder Age	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Personer som svarte <i>Number of res- pondents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Personer som svarte <i>Number of res- pondents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Personer som svarte <i>Number of res- pondents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
15-19 år <i>years</i>	317	67	21	173	33	19	144	34	24
20-24 " "	330	76	23	151	36	24	179	40	22
25-29 " "	343	54	16	149	21	14	194	33	17
30-34 " "	282	52	18	122	25	20	160	27	17
35-39 " "	279	43	15	144	20	14	135	23	17
40-44 " "	314	40	13	152	16	11	162	24	15
45-49 " "	325	28	9	162	10	6	163	18	11
50-54 " "	369	26	7	177	10	6	192	16	8
55-59 " "	305	23	8	144	6	4	161	17	11
60-74 " "	677	17	3	321	3	1	356	14	4
15-34 " "	1 272	249	20	595	115	19	677	134	20
35-74 " "	2 269	177	8	1 100	65	6	1 169	112	10
I alt <i>Total ...</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

Av de 3 541 som ble intervjuet var det 426, eller 12 prosent som var eller hadde vært deltakere i voksenopplæring. I motsetning til yrkesopplæringskursene hadde kvinner høyere deltakerfrekvens enn menn, 13 mot 11 prosent. Kvinnene utgjorde 58 prosent av deltakerne, men 52 prosent av de intervjuede. Et flertall av kvinner i denne kursvirksomheten er forøvrig i tråd med det Statistisk Sentralbyrås voksenopplæringsstatistikk viser, der 57 prosent av deltakerne i 1971 var kvinner.

Sammenhengen mellom deltaking og alder er også klar. I aldersgruppen 15-34 hadde 20 prosent vært deltakere, mot 8 prosent i aldersgruppen 35-74. Deltakerfrekvensen har, menn og kvinner sett under ett, en topp i aldersgruppen 20-24 år, avtar med 7 prosentpoeng i aldersgruppen 25-29 år, men holder seg relativt konstant fra 25 fram til 44 år, for så å avta sterkt. Særlig er den eldste gruppen svakt representert, bare 3 prosent var deltakere.

Figur 5. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens etter kjønn og alder *Adult education, Frequency of participation by sex and age*

Sammenhengen mellom deltakerfrekvens, kjønn og alder er også uttrykt i figur 5. Deltakerfrekvensen avtar både for menn og kvinner med stigende alder. Det er altså de yngste som i størst utstrekning benytter seg av tilbudet, til eksempel kan det nevnes at av alle menn som svarte utgjorde aldersgruppen 20-24 år 9 prosent, av deltakerne hele 20 prosent. De tilsvarende tall for kvinner er 10 og 16 prosent.

Det synes å være en viss forskjell mellom menn og kvinner i hvordan deltakerfrekvensen endrer seg etter alder. Hovedbildet er at kvinnes deltakerfrekvens ikke avtar så sterkt etter alder som den gjør for menn. En ser av figur 5 at kurven for kvinner er noe slakere enn den er for menn. Fram til

35 år har kvinner og menn om lag samme deltakerfrekvens (20 og 19 prosent), mens kvinnene har en noe høyere deltakerfrekvens enn menn i gruppen 35-74 år (10 mot 6 prosent). Kvinnene utgjør således 54 prosent av deltakerne under 35 år mot 63 prosent fra 35 år og over. Dette mønsteret er det omvendte av det man fant for yrkesopplæring, der menn fortsatte å delta også i de høyere aldersklassene i større grad enn kvinner.

I. 3.3. Voksenopplæring og utdanningsnivå

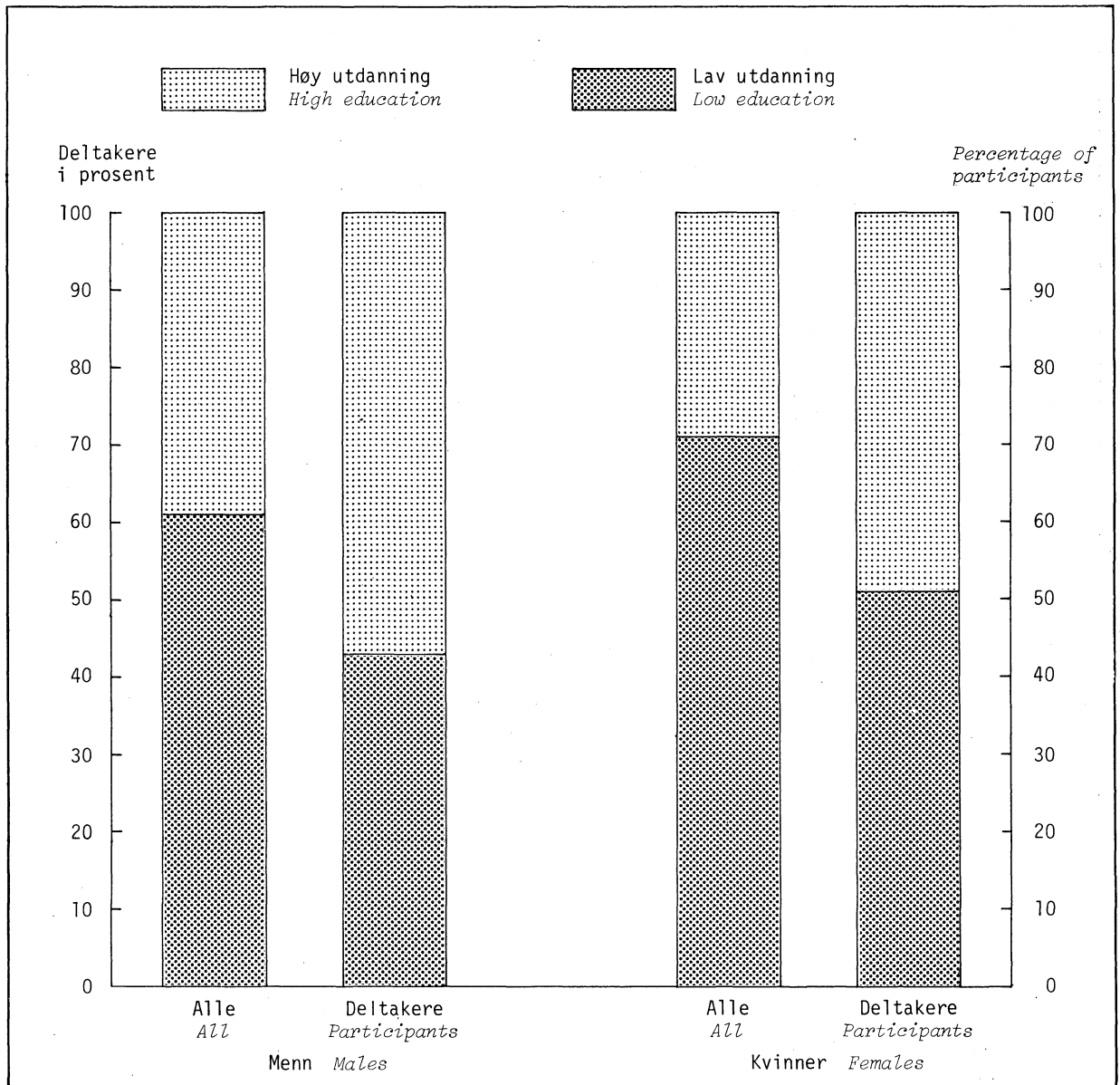
Intervjuobjektene i tidsnyttingsundersøkelsen er fordelt etter utdanningsnivå, eller mer presist: høyeste fullførte utdanning.

Tabell 7. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og utdanningsnivå *Adult education. Participation by sex and level of education*

Utdanningsnivå <i>Level of education</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Personer som svarte <i>Number of respondents</i>	Deltakere <i>Number of participants</i>	Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>	Personer som svarte <i>Number of respondents</i>	Deltakere <i>Number of participants</i>	Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>	Personer som svarte <i>Number of respondents</i>	Deltakere <i>Number of participants</i>	Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>
Folkeskolenivå <i>Primary school level, lower stage</i>	1 175	43	4	527	18	3	648	25	4
Ungdomsskolenivå <i>Primary school level, upper stage</i>	1 183	160	14	512	59	12	671	101	15
Lav utdanning i alt <i>Low education, total</i>	2 358	203	9	1 039	77	7	1 319	126	10
Realskolenivå <i>Secondary school level, lower stage</i>	708	118	17	411	62	15	297	56	19
Gymnasnivå <i>Secondary school level, upper stage</i>	224	56	25	96	21	22	128	35	27
Universitets- og høyskolenivå <i>University level</i> .	243	48	20	144	20	14	99	28	28
Høy utdanning i alt <i>High education, total</i>	1 175	222	19	651	103	16	524	119	23
Uoppgitt nivå <i>Unknown level</i>	8	1	:	5	-	-	3	1	:
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

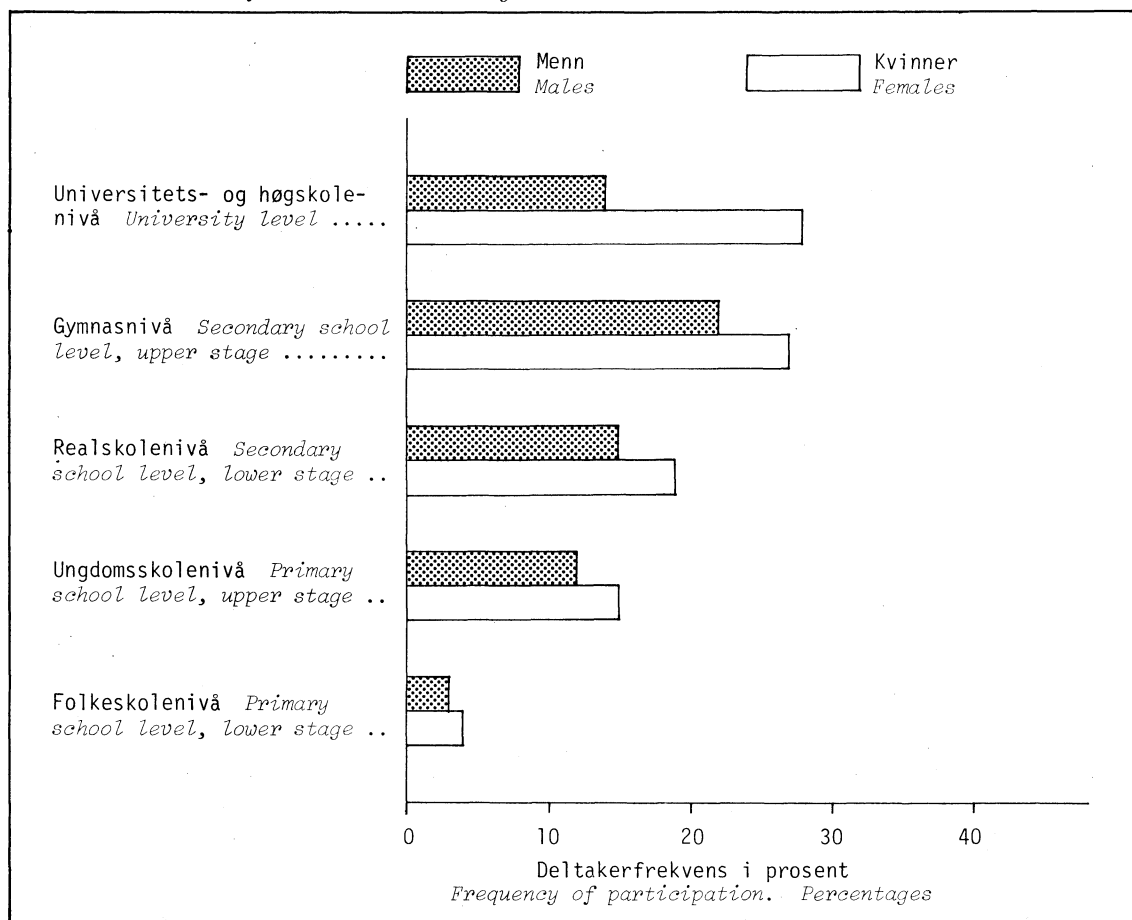
Tabell 7 viser en klar sammenheng mellom utdanningsnivå og deltakerfrekvens. Personer med høy utdanning deltar langt hyppigere i voksenopplæring enn personer med lav utdanning. Deltaking er vanligst blant personer med høyeste fullførte utdanning på gymnasnivå.

Figur 6. Voksenopplæring. Personer som svarte i alt og deltakere etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent Adult education. Total number of respondents and participants by sex and level of education. Percentages

Figur 6 viser tydelig at det er langt større andel med høy utdanning blant deltakerne enn i hele utvalget. Dette gjelder i omtrent samme grad både for menn og kvinner.

Figur 7. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens i prosent etter kjønn og utdanningsnivå. Adult education. Frequency of participation by sex and level of education. Percentages

Figur 7 viser deltakerfrekvensen etter kjønn og utdanningsnivå. På alle utdanningsnivåene har kvinnene høyere deltakerfrekvens enn menn, og forskjellene er større enn det en finner i totalen. I gruppen "høy utdanning" er deltakerfrekvensen for menn og kvinner henholdsvis 16 og 23 prosent, dvs. en forskjell på 7 prosentenheter, mens den totalt er på 2 prosentenheter. Dette skyldes at det er en større andel menn enn kvinner med høy utdanning, 38 mot 28 prosent.

Forskjellen i deltakerfrekvens mellom menn og kvinner er særlig stor på universitets- og høyskolenivå. For både menn og kvinner øker deltakerfrekvensen med stigende utdanningsnivå fram til gymnasnivå. Når en kommer til universitets- og høyskolenivå avtar deltakerfrekvensen for menn og har om lag samme nivå som gruppene ungdomsskolenivå og realskolenivå. Blant kvinnene derimot er det de med utdanning på universitets- og høyskolenivå som deltar oftest i voksenopplæring. Det synes altså å være en vesentlig forskjell mellom menn og kvinner med høyere utdanning med hensyn på interesse for å delta i slik kursvirksomhet.

Gjennomsnittlig utdanningsnivå er høyere blant unge mennesker. Særlig er andelen eldre mennesker stor blant de som ikke har fullført noen utdanning utover folkeskolenivå. Deltakerfrekvensen er da også særlig lav i denne gruppen.

På grunn av denne sammenhengen mellom gjennomsnittlig utdanningsnivå og alder er det nødvendig å kryssgruppere disse kjennemerkene for å kunne studere deres uavhengige effekt på deltakingen.

Tabell 8. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og alder *Adult education. Participation by educational level and age*

Alder Age	I alt ¹⁾ Total ¹⁾			Lav utdanning Low education			Høy utdanning High education		
	Personer som svarte Number of respondents	Deltakere Number of participants	Deltakerfrekvens i prosent Frequency of participation. Percentages	Personer som svarte Number of respondents	Deltakere Number of participants	Deltakerfrekvens i prosent Frequency of participation. Percentages	Personer som svarte Number of respondents	Deltakere Number of participants	Deltakerfrekvens i prosent Frequency of participation. Percentages
15-19 år years	316	67	21	217	43	20	99	24	24
20-24 " "	329	75	23	167	28	17	162	47	29
25-29 " "	343	54	16	170	24	14	173	30	17
30-34 " "	281	52	19	161	22	14	120	30	25
35-39 " "	278	43	15	189	21	11	89	22	25
40-44 " "	314	40	13	185	15	8	129	25	19
45-49 " "	325	28	9	222	13	6	103	15	15
50-54 " "	369	26	7	273	14	5	96	12	13
55-59 " "	304	23	8	227	14	6	77	9	12
60-74 " "	674	17	3	547	9	2	127	8	6
15-34 " "	1 269	248	20	715	117	16	554	131	24
35-74 " "	2 264	177	8	1 643	86	5	621	91	15
I alt Total ..	3 533	425	12	2 358	203	9	1 175	222	19

1) Bare personer som har gitt opp høyeste fullførte utdanning er tatt med i tabellen.

1) The table includes only persons stating level of education.

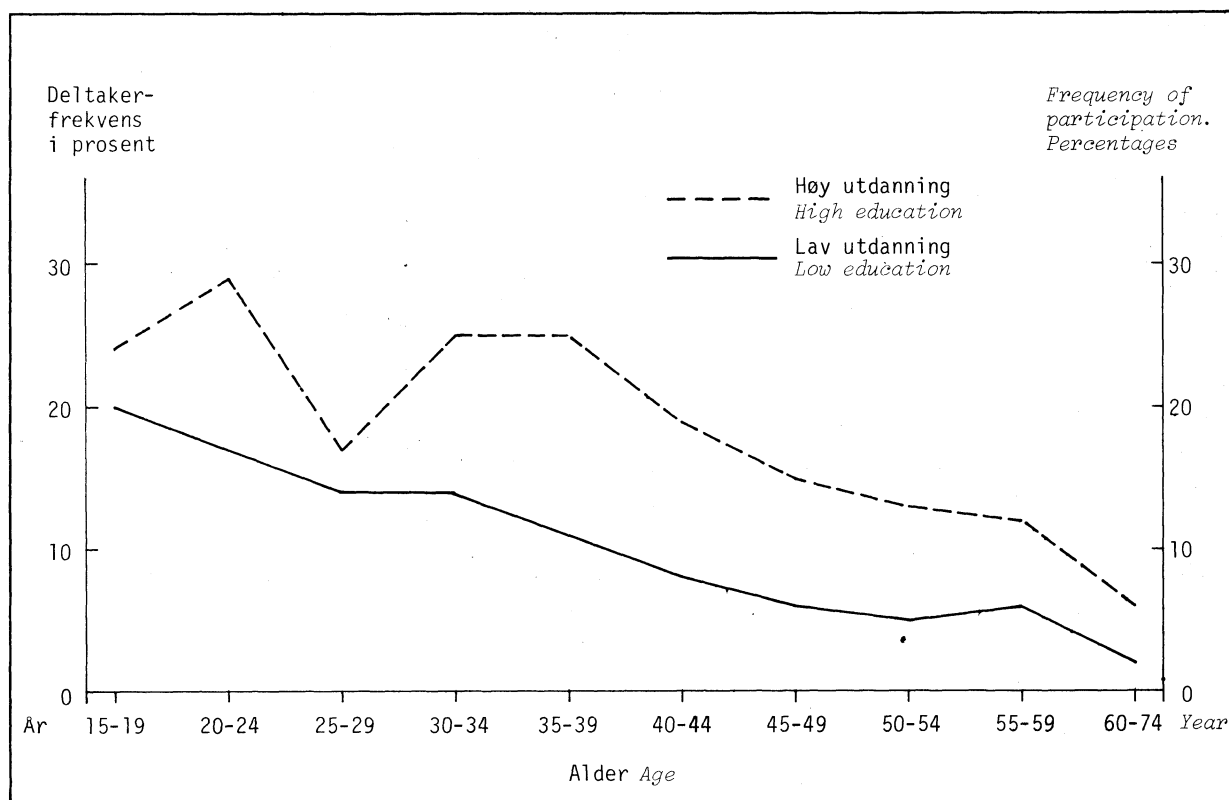
Tabell 8 viser at på alle alderstrinn er deltakerfrekvensene høyest i gruppen med høy utdanning, samtidig som deltakerfrekvensen jamt over avtar med stigende alder på begge utdanningsnivåene. Slår en alderen sammen til to kategorier, 15-34 år og 35-74 år, ser en at deltakerfrekvensen avtar fra 24 prosent i den yngste gruppen med høy utdanning, til 5 prosent i den eldste gruppen med lav utdanning.

Tabell 9. Voksenopplæring. Personer som svarte og deltakere med høy utdanning etter alder. Prosent *Adult education. Respondents and participants with high education by age. Percentages*

Alder Age	Med høy utdanning. Prosent With high education. Percentages	
	Personer som svarte Respondents	Deltakere Participants
15-19 år years	31	36
20-24 " "	49	63
25-29 " "	50	56
30-34 " "	43	58
35-39 " "	32	51
40-44 " "	41	63
45-49 " "	32	54
50-54 " "	26	46
55-59 " "	25	39
60-74 " "	19	47
I alt Total ..	33	52

Tabell 9 viser at det gjennomsnittlige utdanningsnivået blant de som svarte, uttrykt i prosentandel med fullført utdanning på minst realskolenivå, avtar fra rundt 50 prosent i aldersgruppen 20-29 år til 19 prosent i aldersgruppen 60-74 år. En liknende tendens ser en blant deltakerne. Ellers er andelen med høy utdanning størst blant deltakerne i hver aldersgruppe.

Figur 8. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens i prosent etter utdanningsnivå og alder *Adult education. Frequency of participation by level of education and age. Percentages*

Figur 8 viser klart hvordan både alder og utdanningsnivå uavhengig av hverandre påvirker deltakingen. Et hovedinntrykk av figuren ellers er at mens deltakingen avtar jamt etter alder i gruppen med lav utdanning, holder den seg i gruppen med høy utdanning på et relativt konstant høyt nivå fram til ca. 40 år, for så å falle i omtrent samme takt som kurven for lav utdanning.

Høy utdanning ser med andre ord ut til å bidra til å redusere aldersvariabelens effekt en del. Dette går også fram av tabell 8, der det er mindre forskjell på deltakerfrekvensen til den eldste og yngste gruppen med høy utdanning, (24 og 15 prosent) enn i gruppen med lav utdanning (16 og 5 prosent). Med andre ord er det en skjevere rekruttering etter utdanning til voksenopplæringskurs blant eldre enn blant yngre mennesker.

En ser ellers kurven for "høy utdanning" har noe av det samme forløpet som kurven for menn hadde i figur 1, nemlig med to topper. Selv om det her ikke bare dreier seg om yrkesrettet opplæring, kan det godt være at kurvens forløp skyldes ulike former for etterutdanning. I så fall synes etterutdanning å være langt mindre vanlig blant personer med lav utdanning enn blant personer med høy utdanning.

I. 3.4. Voksenopplæring og yrke

Fra intervjuobjektene i tidsnyttingsundersøkelsen er det innhentet opplysninger både om eget yrke og yrket til husholdningens hovedinntektstaker.

Fra andre undersøkelser er det påvist klare sammenhenger mellom rekruttering til videregående og høyere utdanning og sosial bakgrunn, og det er av interesse å se om det samme gjelder voksenopplæringen. Sammenhengen som er påvist mellom deltaking og utdanningsnivå gir allerede en antydning om at dette er tilfelle. I det følgende vil en se om det er mulig å påvise sammenhenger med yrke som kan underbygge det noe mer. Yrkesklassifiseringen som er brukt gir riktignok ingen entydig rangering etter sosial status, men spesielt ved samtidig å kryssgruppere med utdanningsnivå skulle det være mulig å påvise eventuelle sammenhenger.

Tabell 10. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og yrke *Adult education. Participation by level of education and occupation*

Yrke <i>Occupation</i>	I alt ¹⁾ <i>Total</i> ¹⁾			Lav utdanning <i>Low education</i>			Høy utdanning <i>High education</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, admini- strasjon <i>Administrative, technical, physical science and humanistic work</i>	298	49	16	41	1	2	257	48	19
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	391	83	21	191	33	17	200	50	25
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and re- lated work</i>	225	16	7	189	10	5	36	6	17
Transport- og kommunika- sjonsarbeid <i>Transport and communication work</i>	169	22	13	119	13	11	50	9	18
Industri-, bygge- og an- leggsarbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i>	613	55	9	422	28	7	191	27	14
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i> ..	201	28	14	163	23	14	38	5	13
Skoleelever, studenter <i>Pupils, students</i>	180	33	18	108	18	17	72	15	21
Husmødre <i>Housewives</i>	865	106	12	650	60	9	215	46	21
Pensjonister <i>Pensioners</i>	386	5	1	331	3	1	55	2	4
Andre ikke yrkesaktive <i>Others</i>	203	27	13	143	14	10	60	13	22
Uoppgitt <i>Unknown</i>	2	1	.	1	-	-	1	1	.
I alt <i>Total</i>	3 533	425	12	2 358	203	9	1 175	222	19

1) Se note 1, tabell 8.

1) See note 1, table 8.

Tabell 10 viser at yrkesgruppen kontor- og handelsarbeid deltar hyppigst i voksenopplæringsaktiviteter, deretter følger skoleelever og studenter og teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid og administrasjon. Foruten pensjonistene deltar gruppene jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid og industri-, bygge- og anleggsarbeid i minst grad.

Med den sterke sammenhengen som er påvist mellom utdanningsnivå og deltaking, må vi vente å finne at utdanningsvariabelen har mye å si for sammenhengen mellom yrke og deltaking.

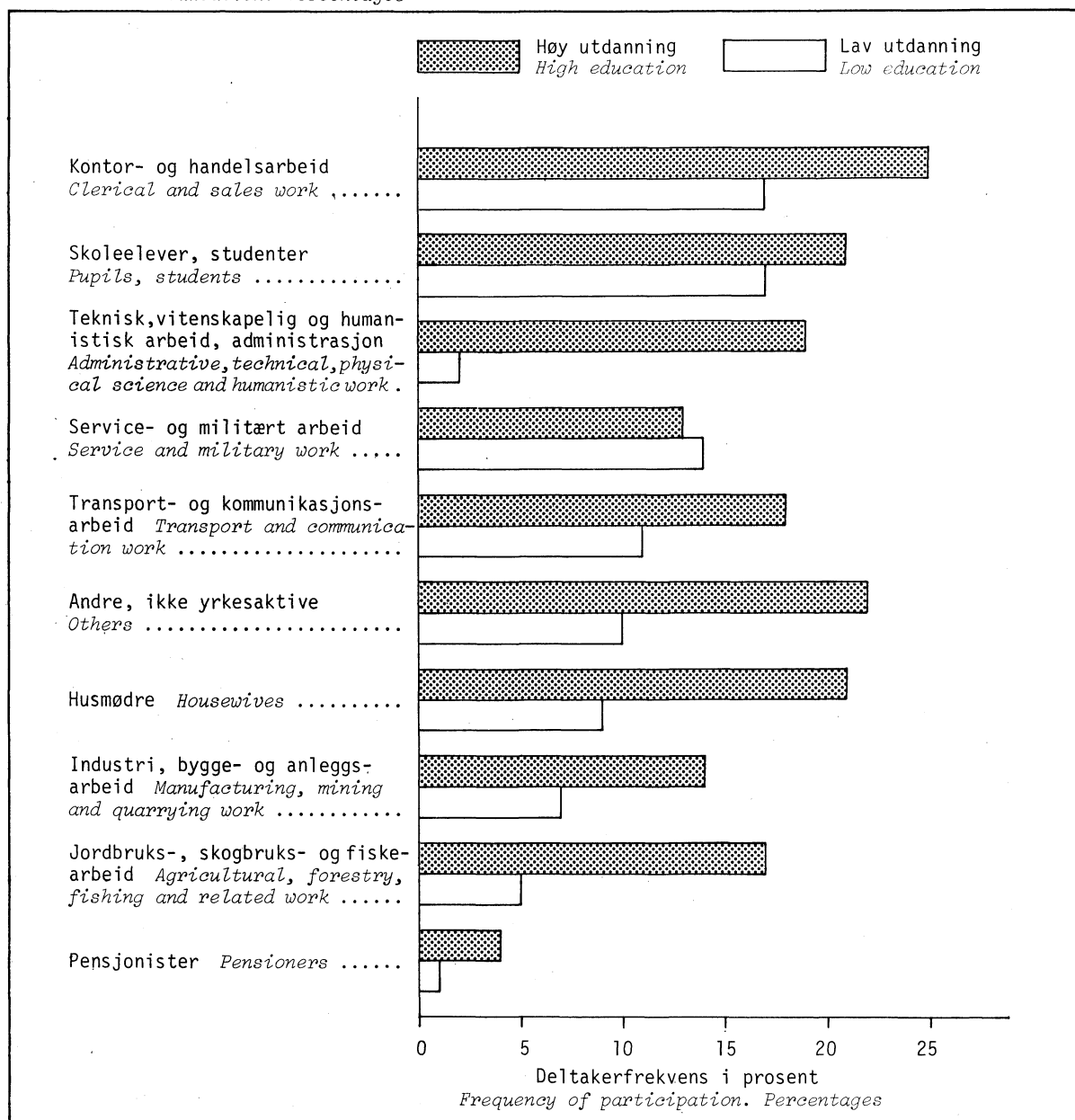
Tabell 11. Voksenopplæring. Personer som svarte og deltakere med høy utdanning etter yrke. Prosent
Adult education. Respondents and participants with high education by occupation. Percentages

Yrke <i>Occupation</i>	Med høy utdanning. Prosent	
	<i>With high education.</i>	<i>Percentages</i>
	Personer som svarte <i>Respondents</i>	Deltakere <i>Participants</i>
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon <i>Administrative, technical, physical science and humanistic work</i>	86	98
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	51	60
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agri- cultural, forestry, fishing and related work</i> .	16	38
Transport- og kommunikasjonsarbeid <i>Transport and communication work</i>	30	41
Industri-, bygge- og anleggsarbeid <i>Manufac- turing, mining and quarrying work</i>	31	49
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i>	19	18
Skoleelever, studenter <i>Pupils, students</i>	40	45
Husmødre <i>Housewives</i>	25	43
Pensjonister <i>Pensioners</i>	14	40
Andre ikke yrkesaktive <i>Others</i>	30	48
Uoppgitt <i>Unknown</i>	.	.
I alt <i>Total</i>	33	52

Tabell 11 viser at andelen med høy utdanning blant alle som svarte varierer fra 14 til 86 prosent, og at denne andelen med ett unntak er høyere blant deltakerne enn i hele utvalget innen hver yrkesgruppe.

Går en så tilbake til tabell 10 og ser på deltakerfrekvens etter utdanningsnivå og yrke i sammenheng, blir totalbildet temmelig uoversiktlig. Utdanningsvariabelens betydning viser seg imidlertid klart. Bortsett fra i yrkesgruppen service- og militært arbeid har personer med høy utdanning høyere deltakertilbøyelighet enn personer med lav utdanning i alle yrkesgruppene.

Figur 9. Voksenopplæring. Deltakerfrekvens etter yrke og utdanningsnivå Adult education. Frequency of participation by occupation and level of education. Percentages

Figur 9 viser at utdanningsvariabelen gir utslag av så ulike størrelsesorden i de forskjellige yrkesgruppene at rekkefølgen mellom dem etter deltakerfrekvens forskyves endel på de to utdanningsnivåene. Dette har trolig sammenheng med at personer med ulikt utdanningsnivå tilhører ulike yrkeskategorier innen de enkelte yrkesgruppene, og at en dermed får en yrkesspesifikasjon som er mer detaljert ved å kryssgruppene utdanning og yrke. Begrenser en seg til å se på de yrkesaktive gruppene, er det særlig på gruppene teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon og service- og militært arbeid at utdanningsvariabelen gir noe spesielle utslag. I de øvrige gruppene er det godt samsvar mellom rekkefølgen etter deltakerfrekvens på de to utdanningsnivåene.

Da menn og kvinner i stor grad innehar forskjellige typer stillinger innen de enkelte yrkesgruppene, er det viktig å se på hvilken betydning for deltakerfrekvensen det har   inndeile etter kjønn.

Tabell 12. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yrke *Adult education. Participation by sex and occupation*

Yrke <i>Occupation</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte of Number of respon- dents	Del- takere i prosent of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent of parti- ci- pation. Per- centages	Per- soner som svarte of Number of respon- dents	Del- takere i prosent of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent of parti- ci- pation. Per- centages	Per- soner som svarte of Number of respon- dents	Del- takere i prosent of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent of parti- ci- pation. Per- centages
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, admi- nistrasjon <i>Administrative, technical, physical science and humanistic work</i>	298	49	16	176	26	15	122	23	19
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	392	83	21	174	32	18	218	51	23
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and re- lated work</i>	225	16	7	178	11	6	47	5	11
Transport- og kommunikasjons- arbeid <i>Transport and commu- nication work</i>	169	22	13	145	14	10	24	8	(33)
Industri-, bygge- og an- leggsarbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i> ..	616	55	9	545	48	9	71	7	10
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i> ..	202	29	14	47	5	11	155	24	15
Ikke yrkesaktive <i>Not economically active</i>	1 639	172	10	430	44	10	1 209	128	11
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

Sammenhengen mellom deltaking og yrke synes å være omtrent lik for menn og kvinner, og kvinner har høyere deltakerfrekvens enn menn i alle yrkesgruppene.

En må av dette kunne trekke den slutningen at deltaking i voksenopplæring har sammenheng med eget yrke. Deltaking er vanligst innen den gruppen som kan betegnes som "funksjonærer", og særlig blant dem som har utdanning på minst gymnasnivå, og som overveiende må kunne klassifiseres som "høyere funksjonærer".

En stor andel av utvalget er klassifisert som ikke yrkesaktive, og kan dermed ikke fordeles etter kjennemerker for sosial bakgrunn knyttet til opplysninger om eget yrke. For å rette opp noe på dette er hovedinntektstakers yrke nyttet i tabell 13.

Tabell 13. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og hovedinntektstakers yrke *Adult education. Participation by sex and bread-winner's occupation*

Hovedinntektstakers yrke <i>Bread-winner's occupation</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, admini- strasjon <i>Administrative, technical, physical science and humanistic work</i>	388	76	20	160	25	16	228	51	22
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	406	75	18	181	32	18	225	43	19
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and re- lated work</i>	337	34	10	176	13	7	161	21	13
Transport- og kommuni- kasjonsarbeid <i>Transport and communication work</i>	300	39	13	157	15	10	143	24	17
Industri-, bygge- og an- leggsarbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i> ..	1 016	102	10	545	53	10	471	49	10
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i> ..	157	27	17	47	7	15	110	20	18
Ikke yrkesaktive <i>Not economically active</i>	937	73	8	429	35	8	508	38	7
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

I forhold til tabell 12 viser tabell 13 mindre endringer i deltakerfrekvens for menn enn for kvinner. Dette har naturlig nok sammenheng med at menn i større grad enn kvinner er hovedinntektstakere slik at hovedinntektstakers og eget yrke faller sammen. Deltakerfrekvensen er høyest i gruppen teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon. Den lave deltakerfrekvensen i gruppen ikke yrkesaktive skyldes trolig at den inneholder mange pensjonister.

I tabell 14 vises sammenhengen mellom kursdeltaking og hovedinntektstakers yrke for kvinner, og hvordan dette igjen henger sammen med om kvinnen er yrkesaktiv eller ikke. En ser at de yrkesaktive kvinnene har en langt høyere deltakerfrekvens enn de ikke yrkesaktive, 18 mot 10 prosent. Det er også en større variasjon i deltakingen etter hovedinntektstakers yrke blant de ikke yrkesaktive kvinnene. Når kvinnen selv er yrkesaktiv har hovedinntektstakerens yrke mindre innvirkning på hennes tilbøyelighet til å delta i voksenopplæringskurs.

Materialet viser at både eget yrke og hovedinntektstakers yrke påvirker rekrutteringen til voksenopplæring. Av dette må en kunne slutte at ikke bare en persons yrke i seg selv har betydning, men at den sosiale posisjon hovedinntektstakerens yrke gir en familieenhet bidrar til å avgjøre familiemedlemmenes tilbøyelighet til å bli voksenopplæringsdeltakere. Rekrutteringen til voksenopplæring er altså ulikt fordelt i de forskjellige sosiale lag i befolkningen, etter samme mønster som rekruttering til annen utdanning.

Tabell 14. Voksenopplæring. Deltaking blant kvinner etter om de er yrkesaktive og etter hovedinntekst-takers yrke *Adult education. Women's participation by being economically active and by bread-winner's occupation*

	I alt <i>Total</i>			Yrkesaktive <i>Economically active</i>			Ikke yrkesaktive <i>Not economically active</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Hovedinntektstakers yrke <i>Bread-winner's occupation</i>									
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, admini- strasjon <i>Administrative, technical, physical science and humanistic work</i>	228	51	22	122	28	23	106	23	22
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i>	224	43	19	144	29	20	80	14	18
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and re- lated work</i>	159	21	13	54	12	22	105	9	9
Transport- og kommunikasjons- arbeid <i>Transport and commu- nication work</i>	141	24	17	60	11	18	81	13	16
Industri-, bygge- og anleggs- arbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i>	471	49	10	205	27	13	266	22	8
Service- og militært arbeid <i>Service and military work</i>	110	20	18	79	14	18	31	6	19
Ikke yrkesaktive <i>Not econo- mically active</i>	507	38	7	103	15	15	404	23	6
I alt <i>Total</i>	1 840	246	13	767	136	18	1 073	110	10

I. 3.5. Voksenopplæring og bosted

For all utdanning utover grunnskole er det påvist sammenhenger mellom rekruttering og bosted. Dette skyldes til dels at det er forskjeller i befolkningens sosiale sammensetning i de ulike strøk av landet, og at det er denne faktoren mer enn selve bostedets geografiske beliggenhet som er avgjørende¹⁾. Dersom de faktorene som ellers fremmer søkning til videregående utdanning er til stede, synes fravær av utdanningstilbud i rimelig nærhet å ha begrenset effekt.

For voksenopplæringen unntatt brevundervisning, er det rimelig å anta at det har større effekt på rekrutteringen om tilbud finnes i nærheten av bostedet. Siden det i hovedsak dreier seg om kortvarige kurs (målt i undervisningstimer), vil trolig svært få bo utenfor hjemmet for å kunne delta. Det dreier seg dessuten om en stor andel personer som har stiftet familie (se f.eks. tabell 23). Da voksenopplæringskurs som oftest arrangeres på steder med en viss befolkningskonsetrasjon, må en kunne forvente at personer bosatt i de mest spredtbygde strøk deltar relativt lite i voksenopplæring. Vi skal undersøke dette ved å se på deltaking i sammenheng med en del kjennemerker knyttet til bostedet.

1) Se rapport nr. 21 1966 fra NAVF's utredningsinstitutt. Rekruttering av artianere og karakterer til examen artium. En undersøkelse av fire artiumskull.

Tabell 15. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og handelsfelt *Adult education. Participation by level of education and trade region*

Handelsfelt <i>Trade region</i>	I alt <i>Total</i>			Lav utdanning <i>Low education</i>			Høy utdanning <i>High education</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Østre handelsfelt <i>Eas- tern trade region</i>	1 971	247	13	1 192	103	9	779	144	18
Vestre handelsfelt <i>Western trade region</i>	764	94	12	556	52	9	208	42	20
Midtre handelsfelt <i>Central trade region</i>	447	46	10	350	27	8	97	19	20
Nordre handelsfelt <i>Northern trade region</i> ...	351	38	11	260	21	8	91	17	19
I alt <i>Total</i>	3 533	425	12	2 358	203	9	1 175	222	19

Tabell 15 viser svært små forskjeller mellom deltakingen i de fire handelsfeltene, og når en kryssgrupperer med utdanningsnivå finner en ingen sammenheng i det hele tatt. Det synes altså som om deltaking i voksenopplæring forekommer like hyppig i de fire handelsfeltene. Handelsfelt er imidlertid en svært grov geografisk inndeling, og tabell 16 viser deltaking etter en annen type inndeling av bosted; sentralitet. Sentralitet tar utgangspunkt i bostedets beliggenhet i forhold til større tettsteder, og er nærmere omtalt i vedlegg 1 "Prinsipper og definisjoner for tidsnyttingsundersøkelsen".

Tabell 16. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og sentralitet *Adult education. Participation by level of education and centrality*

Sentralitet ¹⁾ <i>Centrality¹⁾</i>	I alt <i>Total</i>			Lav utdanning <i>Low education</i>			Høy utdanning <i>High education</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Tettsted på nivå 3 <i>Urban area level 3</i>	620	80	13	302	23	8	318	57	18
Tettsted på nivå 3, omegn <i>Urban area level 3, surrounding district</i> ..	627	97	15	376	38	10	251	59	24
Tettsted på nivå 2 <i>Urban area level 2</i>	444	55	12	257	21	8	187	34	18
Tettsted på nivå 2, omegn <i>Urban area level 2, sur- rounding district</i>	665	68	10	483	38	8	182	30	16
Tettsted på nivå 1 med omegn <i>Urban area level 1 with surrounding district</i>	317	32	10	236	20	8	81	12	15
Område utenfor rimelig reiseavstand til tett- sted <i>Area beyond accep- table travelling dis- tance to urban area</i> ...	860	93	11	704	63	9	156	30	19
I alt <i>Total</i>	3 533	425	12	2 358	203	9	1 175	222	19

1) Se vedlegg 1 Prinsipper og definisjoner.

1) See appendix 1 Principles and definitions.

Tabell 16 viser at omegnsområdene rundt de største byene har høyest deltakerhyppighet. Ellers er forskjellene mellom sentralitetsnivåene små, både totalt og fordelt etter utdanningsnivå.

Tabell 17. Voksenopplæring. Deltaking etter sentralitet og yrke *Adult education. Participation by centrality and occupation*

Yrke <i>Occupation</i>	Tettsted på nivå 3 med omegn <i>Urban area level 3 with surrounding district</i>			Tettsted på nivå 2 med omegn <i>Urban area level 2 with surrounding district</i>			Tettsted på nivå 1 med omegn og områder utenfor rimelig reiseavstand til tettsted <i>Urban area level 1 with surrounding districts and area beyond accept- able travelling distance to urban area</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, admini- strasjon <i>Administrative, technical, physical sci- ence and humanistic work</i> ..	159	27	17	79	17	22	60	5	8
Kontor- og handelsarbeid <i>Clerical and sales work</i> ..	189	41	22	124	22	18	79	20	25
Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid <i>Agricultural, forestry, fishing and re- lated work</i>	47	6	13	45	4	9	133	6	5
Transport- og kommunika- sjonsarbeid <i>Transport and communication work</i>	55	6	11	52	9	17	62	7	11
Industri-, bygge- og an- leggsarbeid <i>Manufacturing, mining and quarrying work</i>	204	20	10	202	20	10	210	15	7
Service- og militært ar- beid <i>Service and military work</i>	78	8	10	49	3	6	75	18	24
Skoleelever, studenter <i>Pupils, students</i>	73	17	23	69	11	16	38	5	13
Husmødre <i>Housewives</i>	275	42	15	284	25	9	306	39	13
Pensjonister <i>Pensioners</i> ..	108	3	3	148	1	1	131	1	1
Andre ikke yrkesaktive <i>Others</i>	63	7	11	59	11	19	83	9	11
Uoppgitt <i>Unknown</i>	1	-	-	-	-	-	1	1	.
I alt <i>Total</i>	1 252	177	14	1 111	123	11	1 178	126	11

I tabell 17 er deltakingen sett i sammenheng med sentralitet og yrke. Skulle sentralitet ha hatt noen uavhengig innvirkning på deltakingen måtte en vente å finne noenlunde entydige tendenser i de enkelte yrkesgruppene. Dette er ikke tilfelle. I yrkesgruppene jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid, skoleelever og studenter, og husmødre er deltakingen høyest i de største tettstedene og deres omegnsområder. I yrkesgruppene teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon, transport- og kommunikasjonsarbeid og andre ikke yrkesaktive er deltakingen høyest i de mellomstore byene med omegn. De øvrige områdene har høyest deltaking i yrkesgruppene kontor- og handelsarbeid og service- og militært arbeid.

Ut fra dette må en kunne slutte at sentralitet ikke har noen uavhengig innvirkning på tilbøyeligheten til å delta i voksenopplæring. Når sentralitet slår så ulikt ut i de forskjellige yrkesgruppene er forklaringen sannsynligvis at de enkelte yrkesgruppene er ulikt sammensatt i de forskjellige strøk av landet.

Når en ikke kan påvise noen sammenheng mellom kjennemerker tilknyttet bostedsstrøket, så som handelsfelt og sentralitet, og deltaking i voksenopplæring, kan det skyldes at disse geografiske variablene er lite detaljerte og dekker over store ulikheter i type bosted. Noen mer detaljert geografisk inndeling er ikke nyttet i tidsnyttingsundersøkelsen, men det er registrert en rekke kjennemerker knyttet til bostedet som kan brukes som indikatorer på bostedsstrøkets sentralitet.

Tabell 18. Voksenopplæring. Deltaking etter avstand mellom bosted og arbeidssted *Adult education. Participation by distance from residence to place of employment*

Avstand mellom bosted og arbeidssted <i>Distance from residence to place of employment</i>	Personer som svarte <i>Number of respondents</i>	Deltakere <i>Number of participants</i>	Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>
Bor på arbeidsstedet <i>Living at the place of employment</i>	353	35	10
0,1 - 0,9 km <i>km</i>	328	41	13
1 - 2,9 " <i>kms</i>	411	72	18
3 - 4,9 " "	284	30	11
5 - 6,9 " "	151	22	15
7 - 9,9 " "	149	17	11
10 - 19,9 " "	252	39	15
20 - 29,9 " "	81	11	14
30 km og over <i>kms and over</i>	84	7	8
Uoppgitt <i>Unknown</i>	41	10	24
I alt <i>Total</i>	2 134	284	13

Tabell 18 viser deltaking etter avstanden mellom bosted og arbeidssted målt ved antall km. Det må presiseres at dette ikke entydig må oppfattes som sentralitetsindikatorer. Personer som bor i sentrale strøk kan ofte ha lange reiseavstander til arbeidsstedet, mens personer som er bosatt i mindre sentrale strøk kan ha liten eller ingen (f.eks. gardbruker) reise mellom bosted og arbeidssted.

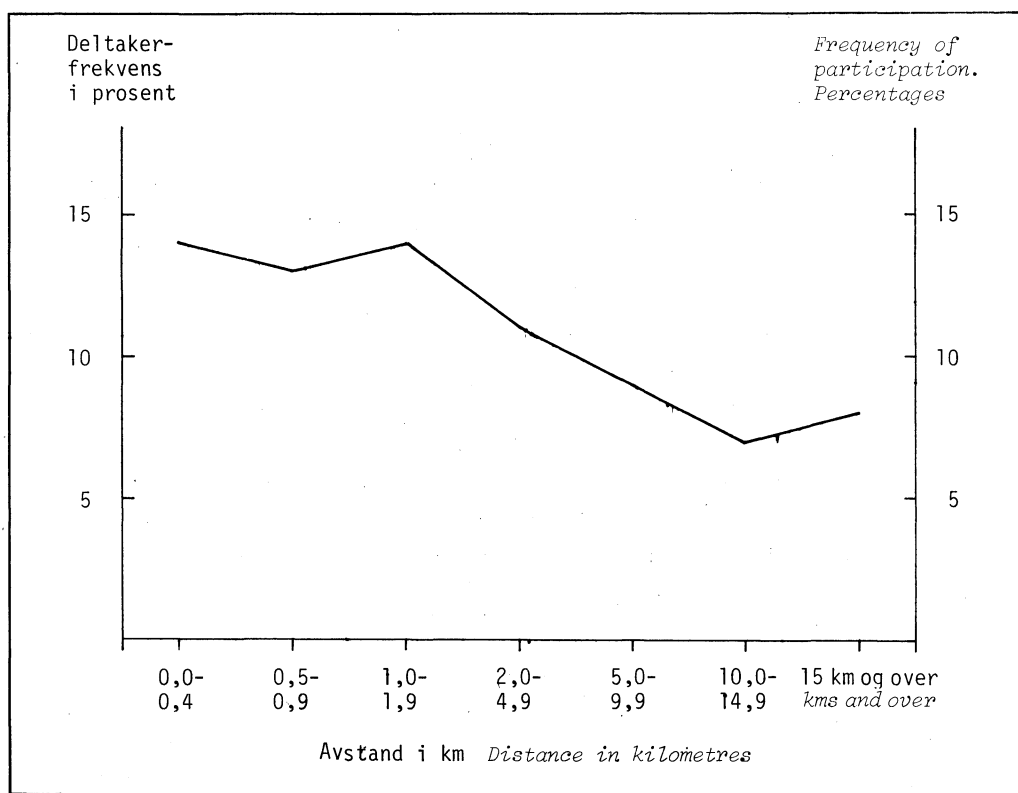
Samtidig må en kunne vente at lang arbeidsreise i seg selv er en belastning som kan bidra til å redusere tilbøyeligheten til å delta på kurs. Det er muligens denne effekten som kan avleses i tabellen når personer med mer enn 30 km reise har relativt lav deltakerfrekvens. Ellers synes ikke avstand mellom bosted og arbeidssted å ha noen effekt.

I tidsnyttingsundersøkelsen ble intervjuobjektene også spurt om avstanden mellom bostedet og en rekke viktige serviceinstitusjoner som dagligvareforretning, postkontor osv. Bortsett fra folkeskole, hvor mye av denne type kursvirksomhet drives, og muligens bibliotek, har avstandene naturligvis ingen direkte tilknytning til det å delta i voksenopplæring. Avstandene er her imidlertid brukt som en type indikatorer på bostedets sentralitet, idet lang avstand til f.eks. dagligvareforretning må kunne sees som uttrykk for at bostedet ligger lite sentralt.

Tabell 19. Voksenopplæring. Deltaking etter avstand til nærmeste viktige serviceinstitusjoner *Adult education. Participation by distance from residence to important service institutions*

Serviceinstitusjon <i>Service institution</i>	0-0,4 km km		0,5-0,9 km km		1-1,9 km kms		2-4,9 km kms		5-9,9 km kms		10-14,9 km kms		15 km og over kms and over
Dagligvareforretning <i>Grocery</i>	13		14		12		7		8		(5)		-
Postkontor <i>Post office</i>	13		15		12		10		10		2		10
Lege <i>Physician</i>	14		14		14		11		11		9		8
Folkeskole <i>Primary school</i>	13		12		15		12		8		5		6
Bibliotek <i>Library</i>	12		13		15		13		8		5		10
Kirke <i>Church</i>	14		11		15		13		8		7		7
Fotballplass <i>Football ground</i>	14		13		13		12		8		8		8
Kino <i>Cinema</i>	15		13		15		12		12		11		7
Kafé, restaurant <i>Cafe, restaurant</i>	14		13		15		11		11		9		9
Gjennomsnitt <i>Average</i>	14		13		14		11		9		7		8

Figur 10. Voksenopplæring. Gjennomsnittlig deltakerfrekvens etter avstand til viktige serviceinstitusjoner *Adult education. Average frequency of participation by distance to important service institutions*

Tabell 19 og figur 10 viser at det likevel er en sammenheng mellom bosted og deltakerhyppighet. Selv om utslagene ikke er så store, er hovedinntrykket at deltaking viser en klart synkende tendens med økende avstand mellom bostedet og de ulike serviceinstitusjonene. Så lenge avstanden er under 2 km holder deltakingen seg relativt konstant, men når avstanden øker ut over det avtar den raskt. Når avstanden er mer enn 10 km er deltakerfrekvensene jamt over halvparten av det den er når avstanden er inntil 2 km.

I tabell 16 fant en ingen klar sammenheng mellom bostedets sentralitet og deltaking i voksenopplæring. Sentralitetskategoriene var her antakelig for grove og skjulte for store ulikheter til å gi noe utslag. Når bostedets sentralitet isteden måles ved avstand til serviceinstitusjoner får en fram en relativt klar sammenheng: Deltakerfrekvensen avtar jo mer avsides personene bor. Årsaken behøver derimot ikke utelukkende være selve avstandsfaktoren. Det ligger f.eks. nær å anta at det gjennomsnittlige utdanningsnivået viser en synkende tendens med avtakende sentralitet. I så fall spiller geografisk avstand i seg selv en mindre rolle enn tabell 19 og figur 10 antyder.

I. 3.6. Voksenopplæring, arbeidstid og familiefase

Når vi i det foregående har påvist sammenhenger mellom deltaking og en del viktige bakgrunnskjennermerker skyldes dette sannsynligvis i hovedsak forskjeller i motivasjon og interesse blant personene. For personer motivert for å delta, vil deltaking eller ikke være bestemt av om forholdene ligger til rette for det. Vi har allerede vært inne på den geografiske spredningen av tilbudet. Vansker med å komme til det stedet kurset arrangeres er trolig en viktig hindring for mange i å delta. Andre hindringer kan være ubekvem arbeidstid og familieforpliktelser. Tabell 18 antyder at særlig lange arbeidsreiser reduserer deltakertilbøyeligheten.

Tabell 20. Voksenopplæring. Deltaking etter arbeidstid i hovedyrke *Adult education. Participation by working hours in main occupation*

Arbeidstid <i>Working hours</i>	Personer som svarte <i>Number of respondents</i>	Deltakere <i>Number of participants</i>	Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>
1 - 14 timer <i>hours</i>	146	17	12
15 - 29 " "	215	27	13
30 - 39 " "	264	58	22
40 - 44 " "	1 037	121	12
45 - 49 " "	170	25	15
50 - 54 " "	86	8	9
55 timer og mer <i>hours and more</i>	189	24	13
Uoppgitt <i>Unknown</i>	27	4	15
Yrkesaktive i alt <i>All economically active</i>	2 134	284	13
Ikke yrkesaktive <i>Not economically active</i>	1 407	142	10
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12

Ifølge tabell 20 synes det ikke å være noen særlig klar sammenheng mellom arbeidstid i hovedyrke og kursdeltaking. Den store forskjellen mellom 30-39 timer og 40-44 timer henger sannsynligvis sammen med at en i disse to kategoriene finner forskjellige yrkesgrupper. Gruppen "funksjonærer" har for en stor del mellom 35 og 40 timers arbeidsuke, og har høyere deltakerfrekvens enn "arbeidere" som vesentlig har mellom 40 og 45 timers arbeidsuke. (1971).

Tabell 21. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og biyrke *Adult education. Participation by sex and secondary occupation*

	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte Number of respon- dents	Del- takere Number of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent Frequency of parti- cipation. Per- centages	Per- soner som svarte Number of respon- dents	Del- takere Number of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent Frequency of parti- cipation. Per- centages	Per- soner som svarte Number of respon- dents	Del- takere Number of parti- ci- pants	Deltaker- frekvens i prosent Frequency of parti- cipation. Per- centages
Biyrke <i>Secondary occupation</i>									
Med biyrke <i>Having secon- dary occupation</i>	242	34	14	204	27	13	38	7	18
Uten biyrke <i>No secondary occupation</i>	1 882	249	13	1 155	121	10	727	128	18
Uoppgitt <i>Unknown</i>	10	1	.	8	-	-	2	1	.
Yrkesaktive i alt <i>All economically active</i>	2 134	284	13	1 367	148	11	767	136	18
Ikke yrkesaktive <i>Not economically active</i>	1 407	142	10	328	32	10	1 079	110	10
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

En kunne anta at personer med et biyrke i mindre grad enn andre har anledning til å være med på kurs. Tabell 21 tyder snarere på at det motsatte er tilfelle .

Familieforpliktelser, særlig stell og pass av småbarn, er det nærliggende å anta reduserer muligheten for å delta i kurs selv om interessen skulle være til stede. Med den arbeidsdeling som er vanlig i de fleste familier er det rimelig å regne med at det særlig er kvinnene som på denne måten får en redusert deltakerfrekvens.

Tabell 22. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og familiefase *Adult education. Participation by sex and family phase*

Familiefase <i>Family phase</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- cipants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Ugifte i foreldres hus- holdning <i>Unmarried in parents' household</i>	374	86	23	225	45	20	149	41	28
Andre ugifte <i>Other un- married</i>	184	18	10	113	14	12	71	4	6
Gifte uten hjemmeboende barn <i>Married without children living at home</i> ...	789	60	8	384	18	5	405	42	10
Gifte med hjemmeboende barn <i>Married with children living at home</i>	1 776	225	13	846	96	11	930	129	14
Før gifte <i>Previously married</i>	258	18	7	61	2	3	197	16	8
Uoppgitt <i>Unknown</i>	160	19	12	66	5	8	94	14	15
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

Tabell 22 viser at både blant menn og kvinner er det gruppen ugifte i foreldres husholdning som er de hyppigste kursdeltakerne. Det har sammenheng med at denne gruppen i hovedsak omfatter de yngste, og alder har som vi har påvist tidligere stor innvirkning på deltakingen. Dersom ansvaret for hjemmeboende barn er til hinder for å delta i kurs, skulle gifte med hjemmeboende barn delta i mindre grad enn gifte uten. En ser av tabellen at det motsatte er tilfelle, både for menn og kvinner. Også her har imidlertid alder innvirkning, da gruppen gifte uten hjemmeboende barn omfatter et stort antall eldre som bare i liten utstrekning er kursdeltakere. Det er med andre ord nødvendig også å gruppere etter alder for å kunne se hva familiefase har å bety for kursdeltakingen.

Tabell 23 viser først og fremst at sammenhengene i tabell 22 for en stor del skyldes alder. Det mest interessante er kanskje å se på forskjellene mellom gifte personer med og uten hjemmeboende barn. I aldersgruppen 15-24 år har gifte uten barn en deltakerfrekvens som er 4 prosentpoeng høyere enn gifte med barn, i aldersgruppen 25-44 år er forskjellen redusert til 2 prosentpoeng, og i aldersgruppen 45-74 år er forholdet snudd om. Dette viser at i den yngste gruppen (hvor barna også nødvendigvis er små), har personer med hjemmeboende barn den relativt laveste deltakerfrekvensen. I de øvrige aldersgruppene er barna nødvendigvis jamt over eldre, og det å ha hjemmeboende barn betyr dermed ikke i samme grad en belastning som reduserer mulighetene for å delta i kurs.

Tabell 23. Voksenopplæring. Deltaking etter alder og familiefase *Adult education. Participation by age and family phase*

Familiefase <i>Family phase</i>	I alt <i>Total</i>			15-24 år <i>years</i>			25-44 år <i>years</i>			45-74 år <i>years</i>		
	Per- soner som svar- te <i>Num- ber of res- pon- dents</i>	Del- ta- kere <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- taker- frek- vens i pro- sent <i>Frequ- ency of parti- cipa- tion. Per- cent- ages</i>	Per- soner som svar- te <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- ta- kere <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- taker- frek- vens i pro- sent <i>Frequ- ency of parti- cipa- tion. Per- cent- ages</i>	Per- soner som svar- te <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- ta- kere <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- taker- frek- vens i pro- sent <i>Frequ- ency of parti- cipa- tion. Per- cent- ages</i>	Per- soner som svar- te <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- ta- kere <i>Num- ber of par- ti- ci- pation. Per- cent- ages</i>	Del- taker- frek- vens i pro- sent <i>Frequ- ency of parti- cipa- tion. Per- cent- ages</i>
Ugifte i foreldres hus- holdning <i>Unmarried in parents' household</i>	374	86	23	330	80	24	32	5	16	12	1	(8)
Ugifte ellers <i>Other un- married</i>	184	18	10	64	12	19	37	4	11	83	2	2
Gifte uten hjemmeboende barn <i>Married without children living at home</i> ..	789	60	8	50	11	22	77	13	17	662	36	5
Gifte med hjemmeboende barn <i>Married with children living at home</i> ..	1 776	225	13	161	29	18	1 002	151	15	613	45	7
Før gifte <i>Previously married</i>	258	18	7	8	2	(25)	33	8	24	217	8	4
Uoppgitt <i>Unknown</i>	160	19	12	29	8	28	37	8	22	94	3	3
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	642	142	22	1 218	189	16	1 681	95	6

Tabell 24. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og tallet på hjemmeboende barn *Adult education. Participation by sex and number of children living at home*

Tallet på hjemmeboende barn <i>Number of children living at home</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pation. Per- centages</i>	Del- taker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pation. Per- centages</i>	Del- taker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere <i>Number of parti- ci- pation. Per- centages</i>	Del- taker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Ingen barn <i>No children</i> ...	1 643	189	12	825	83	10	818	106	13
1 barn <i>child</i>	642	70	11	281	30	11	361	40	11
2 " <i>children</i>	689	96	14	325	39	12	364	57	16
3 " "	369	50	14	174	20	11	195	30	15
4 barn og flere <i>children or more</i>	198	21	11	90	8	9	108	13	12
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

Tabell 24 viser at deltakerfrekvensen for menn ikke viser noen sammenheng med tallet på barn. Blant kvinnene er det personer med 2 - 3 barn som deltar hyppigst. Når det å ha flere enn ett barn ikke reduserer deltakerfrekvensen, kan det tyde på at det er alderen på barna snarere enn tallet på barna som er avgjørende.

Tabell 25. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yngste hjemmeboende barns alder *Adult education. Participation by sex and age of youngest child living at home*

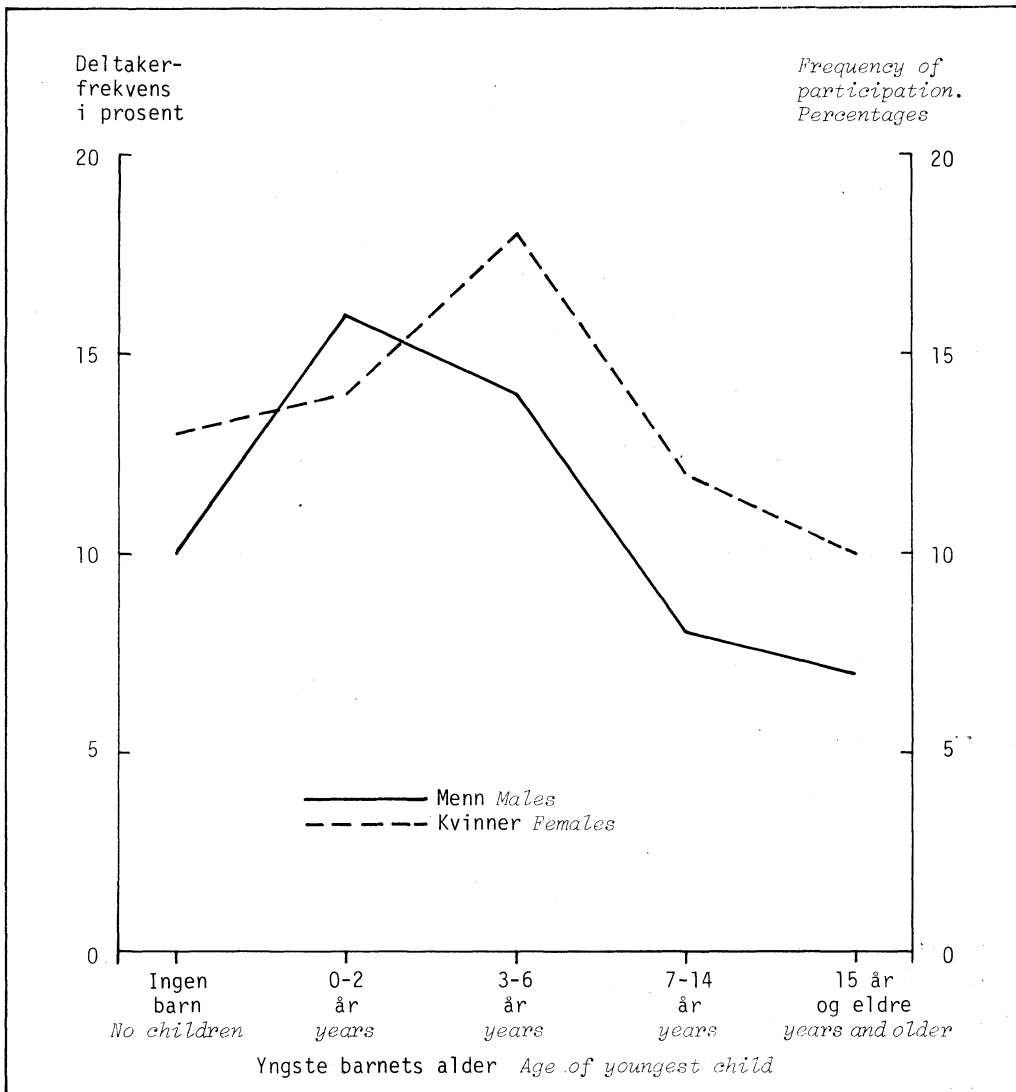
Alder på yngste barn <i>Age of youngest child</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	Per- soner som svarte <i>Number of participation. of respondents</i>	Del- takere <i>Number of participation. of respondents</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of participation. of respondents</i>	Del- takere <i>Number of participation. of respondents</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of participation. of respondents</i>	Del- takere <i>Number of participation. of respondents</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of participation. Percentages</i>
Ingen barn <i>No children ...</i>	1 643	189	12	825	83	10	818	106	13
0- 2 år <i>years</i>	456	69	15	205	33	16	251	36	14
3- 6 " "	448	74	17	208	30	14	240	44	18
7-14 " "	525	53	10	229	18	8	296	35	12
15 år og over <i>years and over</i>	469	41	8	228	16	7	241	25	10
I alt <i>Total</i>	3 541	426	12	1 695	180	11	1 846	246	13

Når tabell 25 skal tolkes må en ha i minne at to faktorer opptre sammen som har motsatt effekt på deltakerfrekvensen, nemlig intervjuobjektets alder og yngste barnets alder. Yngre mennesker har høy deltakerfrekvens, men det er også de som har små barn, som kan antas å være til hinder for kursdeltaking. Det som kanskje er mest interessant her, er å sammenlikne menn og kvinner.

Tabell 25 og figur 11 viser at yngste barnets alder har ulik innvirkning på deltakingen til menn og kvinner. Kvinner har høyere deltakerfrekvens enn menn i alle grupper bortsett fra når yngste barn er under 3 år. Mens deltakerfrekvensen for menn var høyest blant de som hadde barn i alderen 0-2 år, var den for kvinner høyest når yngste barn var fra 3-6 år.

En annen måte å belyse dette på, er å sammenlikne deltakerfrekvensen til personer med barn under 3 år med deltakerfrekvensen til alle personer i aldersgruppen 15-34 år, som en må anta at hovedtyngden av personer med så små barn tilhører. Av kvinnene deltok 14 prosent av de med barn i alderen 0-2 år, mot 20 prosent av alle kvinner i alderen 15-34 år. De tilsvarende tall for menn var 16 og 19 prosent. Personer med barn under 3 år deltar altså i mindre grad enn de øvrige i samme aldersgruppe, og dette gjelder for kvinner i sterkere grad enn for menn. Forskjellen i deltakerfrekvens mellom hele aldersgruppen og de med barn under 3 år vil i realiteten reduseres noe, da en del med barn i alderen 0-2 år sannsynligvis er eldre enn 34 år, som igjen har lavere deltakerfrekvens. Noen stor effekt har dette neppe. Effekten er sannsynligvis sterkere for menn enn for kvinner, da for det første flere menn enn kvinner med så små barn er 35 år eller eldre (på grunn av den gjennomsnittlige aldersforskjellen mellom ektefellene), og for det andre at deltakerfrekvensen avtar sterkere med alderen for menn enn for kvinner. I så fall er det større forskjell mellom menn og kvinner med hensyn på den reduksjon i deltakerfrekvens som følger av å ha småbarn enn det en får inntrykk av.

Figur 11. Voksenopplæring. Deltaking etter kjønn og yngste hjemmeboende barns alder. *Adult education. Participation by sex and age of youngest child living at home*

I. 3.7. Sammenhengen mellom deltaking i voksenopplæring og andre kulturaktiviteter

Ved siden av å være en utdanningsaktivitet, kan deltaking i voksenopplæringskurs sees på som en kulturell aktivitet. Blant de forhold tidsnyttingsundersøkelsen tok sikte på å belyse var folks deltaking i en del sentrale kulturelle aktiviteter, som teaterbesøk o.l. Det kan være av interesse å se disse kulturaktivitetene i sammenheng med kursdeltaking. På den måten kan en se om kursdeltakerne også på annen måte er spesielt "kulturaktive" personer. De er også gruppert etter utdanningsnivå fordi både kursdeltaking og "kulturell aktivitet" i høy grad er avhengige av utdanningsnivå. (Se hefte II fra tidsnyttingsundersøkelsen).

Tabell 26. Voksenopplæring. Deltaking etter utdanningsnivå og deltaking i kulturaktiviteter siste år
Adult education. Participation by level of education and participation in cultural activities last year

Kulturaktivitet <i>Cultural activity</i>	Besøkt siste år? <i>Visited last year?</i>	I alt <i>Total</i>			Lav utdanning <i>Low education</i>			Høy utdanning <i>High education</i>		
		Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere som svarte <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere som svarte <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>	Per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>	Del- takere som svarte <i>Number of parti- ci- pants</i>	Deltaker- frekvens i prosent <i>Frequency of parti- cipation. Per- centages</i>
Teater eller opera ... <i>Theatre or opera</i>	Nei <i>No</i>	2 735	270	10	2 038	156	8	697	114	16
	Ja <i>Yes</i>	785	154	20	309	46	15	476	108	23
Konsserter <i>Concerts</i>	Nei	3 017	328	11	2 115	174	8	902	154	17
	Ja	502	96	19	232	28	12	270	68	25
Kunstutstillinger ... <i>Art exhibitions</i>	Nei	2 937	292	10	2 152	169	8	795	123	16
	Ja	577	130	23	193	32	17	384	98	26
Museer <i>Museums</i>	Nei	2 742	275	10	1 976	150	8	766	125	16
	Ja	764	148	19	361	52	14	403	96	24
Kirke eller religiøse møter <i>Church or religious meetings</i>	Nei	1 233	139	11	781	61	8	452	78	17
	Ja	2 288	284	12	1 568	140	9	720	144	20
Foredrag eller debatter <i>Lectures or debates .</i>	Nei	2 086	170	8	1 574	103	7	512	67	13
	Ja	1 422	252	18	763	98	13	659	154	23
Idrettsstevner <i>Sports events</i>	Nei	2 355	222	9	1 695	115	7	660	107	16
	Ja	1 163	202	17	651	87	13	512	115	22

Tabell 26 viser en meget klar sammenheng mellom deltaking i studievirksomhet og kulturaktivitetene. De som har benyttet seg av de ulike kulturtilbudene har en deltakerfrekvens som jamt over er det dobbelte av hva den er for personer som ikke har nyttet de forskjellige kulturtilbudene. Det er også interessant at sammenhengen bare reduseres i liten grad når en tar hensyn til forskjeller i utdanningsnivå.

Det er med andre ord ikke utdanningsnivå alene som forårsaker både kulturell aktivitet og deltaking i fritidskurs. Hvilke faktorer som ligger til grunn gir ikke denne undersøkelsen noe svar på.

Tabell 27. Voksenopplæring. Deltaking etter foreningsaktivitet *Adult education. Participation by organizational activity*

Foreningsaktivitet <i>Organizational activity</i>	Personer som svarte <i>Respondents</i>		Deltakere <i>Participants</i>		Deltakerfrekvens i prosent <i>Frequency of participation.</i> Percentages
	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Percentages</i>	Antall <i>Number</i>	Prosent <i>Percentages</i>	
Tillitsverv i minst en forening <i>Leading position in at least one organization</i>	801	23	149	35	19
Medlem i minst en forening <i>Member of at least one organization</i>	1 720	49	189	44	11
Ikke medlem av forening <i>Not member of any organization</i>	1 011	28	87	20	9
Uoppgitt <i>Unknown</i>	9	0	1	0	.
I alt <i>Total</i>	3 541	100	426	100	12

Tabell 27 viser sammenhengen mellom kursdeltaking og aktivitet i følgende typer foreninger: Fagforening eller bransjeorganisasjon, politisk parti eller organisasjon, idrettsforening, sanitetsforening eller husmorlag, kristelig forening, Røde Kors, redningslag, avholdslag og andre foreninger eller organisasjoner. Det viser seg da at personer med tillitsverv har en vesentlig høyere deltakerfrekvens enn de øvrige. De som bare er medlemmer i en forening har bare en ubetydelig høyere frekvens enn ikke-medlemmene. Denne sammenhengen behøver imidlertid ikke å være direkte, det kan være bakenforliggende variable som f.eks. utdanningsnivå som både forårsaker hyppigere tillitsverv i foreninger og deltaking i kursvirksomhet.

Selv om denne undersøkelsen ikke gjør det mulig med en mer inngående analyse av  rsaksfaktorerne synes tallene å vise en klar sammenheng mellom kursdeltaking, kulturaktiviteter og foreningsaktivitet.

I. 3.8. Undervisningstype og varighet

De resultatene fra tidsnyttingsundersøkelsen som er presentert i det foregående har tatt sikte på å undersøke rekrutteringen til voksenopplæring uten å skille mellom de ulike typene av utdanningsaktiviteter det gjelder. I dette avsnittet skal vi se litt på fordelingen av deltakerne etter en del kjennemerker knyttet til kursene. For personer som har deltatt i mer enn ett kurs, gjelder opplysningene det siste kurset han deltok i.

Tabell 28. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn, utdanningsnivå og om kurset var eksamensrettet. Prosent *Adult education. Participants by sex, level of education and if the course did lead to an examination. Percentages*

Var kurset eksamensrettet? <i>Did the course lead to an examination?</i>	I alt <i>Total</i>			Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
	I alt <i>Total</i>	Lav L <i>Low education</i>	Høy H <i>High education</i>	I alt <i>Total</i>	Lav L <i>Low education</i>	Høy H <i>High education</i>	I alt <i>Total</i>	Lav L <i>Low education</i>	Høy H <i>High education</i>
Ja <i>Yes</i>	13	9	17	17	12	20	11	8	13
Nei <i>No</i>	84	87	81	78	80	76	88	90	86
Uoppgitt <i>Unknown</i>	3	4	2	5	8	4	1	2	1
I alt <i>Total</i> ...	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall deltakere <i>Number of participants</i>	425	203	222	180	77	103	245	126	119

Tabell 28 viser at 13 prosent av deltakerne deltok i kurs som ledet fram til en eksamen. Andelen på eksamensrettede kurs var høyest blant de med høy utdanning, og blant menn. Mens det blant kursdeltakerne totalt var en overvekt av kvinner, er forholdet omvendt på eksamensrettede kurs.

Tabell 29. Voksenopplæring. Deltakere etter om kurset var eksamensrettet og etter alder. Prosent
Adult education. Participants by course leading to an examination and age. Percentages

	Eksamens- rettede kurs <i>Course leading to an examination</i>	Ikke-eksamens- rettede kurs <i>Course not leading to an examination</i>	Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Deltakere i alt <i>Total number of parti- cipants</i>	Antall deltakere <i>Number of par- ticipants</i>
15 - 19 år <i>years</i>	19	78	3	100	67
20 - 24 " "	21	78	1	100	76
25 - 29 " "	22	78	-	100	54
30 - 34 " "	10	84	6	100	52
35 - 39 " "	12	88	-	100	43
40 - 49 " "	6	88	6	100	68
50 - 74 " "	2	93	5	100	66
I alt <i>Total</i>	13	84	3	100	426

Tabell 29 viser at deltaking i eksamensrettede kurs forekommer hyppigst blant de som er yngre enn 30 år. Mens 46 prosent av deltakerne i alt var under 30 år, gjaldt det 73 prosent av de som hadde deltatt i eksamensrettede kurs.

Deltakere i kurs som sikter mot eksamen er altså enda skjevere fordelt etter alder og utdanningsnivå enn deltakerne totalt. Dessuten er det flere menn enn kvinner.

Tabell 30. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og undervisningstype Adult education. Participants by sex and type of education

Undervisningstype <i>Type of education</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>
Brevkurs <i>Correspondence courses</i>	94	22	54	30	40	17
Brevringer eller kombinerte kurs <i>Combination letter/class</i>	56	13	21	12	35	14
Studiesirkler eller kveldskurs <i>Study groups or evening classes</i>	231	54	85	47	146	59
Andre kursopplegg <i>Others</i>	45	11	20	11	25	10
I alt <i>Total</i>	426	100	180	100	246	100

Som tabell 30 viser er studiesirkler og kveldskurs den klart vanligste undervisningsform. Mer enn halvparten av deltakerne hadde deltatt i kurs som hadde dette undervisningsopplegget. For brevkurs og studiesirkler/kveldskurs er det betydelig forskjell mellom menn og kvinner. Kvinner deltar i langt større utstrekning enn menn i studiesirkler/kveldskurs og i langt mindre grad i brevkurs. De kvinnelige deltakerne utgjør således 63 prosent av deltakerne i studiesirkler/kveldskurs, men bare 43 prosent i brevkurs.

Tabell 31. Voksenopplæring. Deltakere etter utdanningsnivå og undervisningstype *Adult education. Participants by level of education and type of education*

Undervisningstype <i>Type of education</i>	I alt <i>Total</i>		Lav utdanning <i>Low education</i>		Høy utdanning <i>High education</i>	
	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>
Brevkurs <i>Correspondence courses</i>	94	22	38	19	56	25
Brevringer eller kombinerte kurs <i>Combination letter/class</i>	56	13	29	14	27	12
Studiesirkler eller kveldskurs <i>Study groups or evening classes</i>	230	54	112	55	118	53
Andre kursopplegg <i>Others</i>	45	11	24	12	21	10
I alt <i>Total</i>	425	100	203	100	222	100

Tabell 32. Voksenopplæring. Deltakere etter undervisningstype og sentralitet. Prosent *Adult education. Participants by type of education and centrality. Percentages*

Sentralitet <i>Centrality</i>	Brevkurs <i>Correspondence courses</i>	Brevringer eller kombinerte kurs <i>Combination letter/class</i>	Studiesirkler eller kveldskurs <i>Study groups or evening classes</i>	Andre kursopplegg <i>Others</i>	I alt <i>Total</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>
Tettsted på nivå 3 <i>Urban area level 3</i>	16	6	63	15	100	80
Tettsted på nivå 3, omegn <i>Urban area level 3, surrounding district</i>	22	10	58	10	100	97
Tettsted på nivå 2 <i>Urban area level 2</i>	20	11	56	13	100	55
Tettsted på nivå 2, omegn <i>Urban area level 2, surrounding district</i>	29	15	50	6	100	68
Tettsted på nivå 1 med omegn <i>Urban area level 1 with surrounding district</i>	21	16	50	13	100	32
Område utenfor rimelig reiseavstand til tettsted <i>Area beyond acceptable travelling distance to urban area</i>	23	21	47	9	100	94
I alt <i>Total</i>	22	13	54	11	100	426

Tabell 31 viser at personer med høy utdanning i større grad enn personer med lav utdanning velger brevkurs. Brevkursene har således 60 prosent deltakere med høy utdanning, mens de øvrige kurs har 50 prosent. Det er for øvrig ingen forskjeller av betydning mellom utdanningsnivået til deltakerne på de ulike kurstypene.

Det er grunn til å anta at fordeling etter kurstype viser geografiske ulikheter.

Tabell 32 viser en viss sammenheng mellom sentralitet og fordeling etter kurstype. Studiesirkler/kveldskurs har større andel i mer sentrale strøk enn i mindre sentrale. Det motsatte er til en viss grad tilfelle for brevkurs, og noe klarere for brevringer/kombinerte kurs.

Tabell 33. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og kursvarighet¹⁾ *Adult education. Participants by sex and duration of course¹⁾*

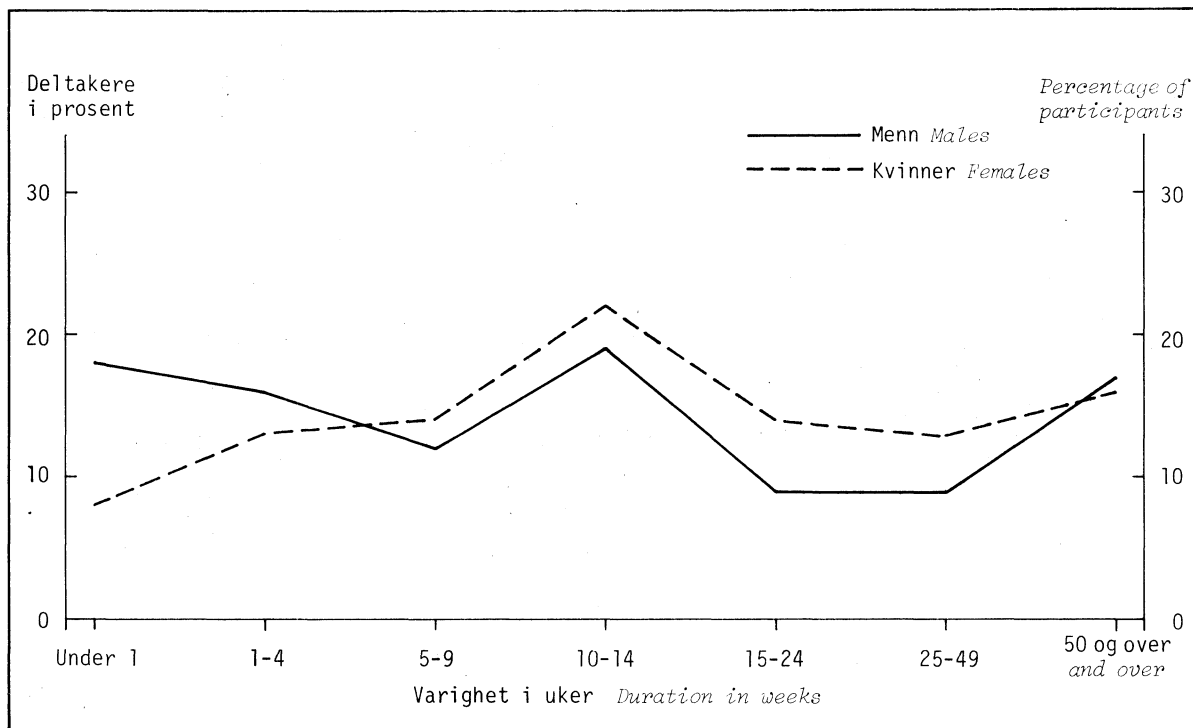
Varighet <i>Duration</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>
Mindre enn 1 uke <i>Less than 1 week</i>	46	12	28	18	18	8
1 - 4 uker <i>weeks</i>	55	14	26	16	29	13
5 - 9 " "	53	14	19	12	34	14
10 - 14 " "	82	21	31	19	51	22
15 - 24 " "	49	12	15	9	34	14
25 - 49 " "	45	11	15	9	30	13
50 uker og mer <i>weeks and more</i>	64	16	27	17	37	16
I alt <i>Total</i>	394	100	161	100	233	100

1) Deltakere som ikke svarte er utelatt fra tabellen.

1) *Participants who did not answer are excluded from the table.*

Tabell 33 og figur 12 viser fordeling etter kursets varighet i uker. Fra 10 - 14 uker er hyppigst forekommende kursvarighet. Menn deltar i større grad enn kvinner på relativt kortvarige kurs. Kursvarigheten målt i antall uker er ikke noe mål på hvor omfattende undervisningen er. Totalt antall underviste timer gir et bedre bilde, men denne størrelsen er ikke registrert.

Figur 12. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og kursvarighet. Prosent *Adult education. Participants by sex and duration of course. Percentages*

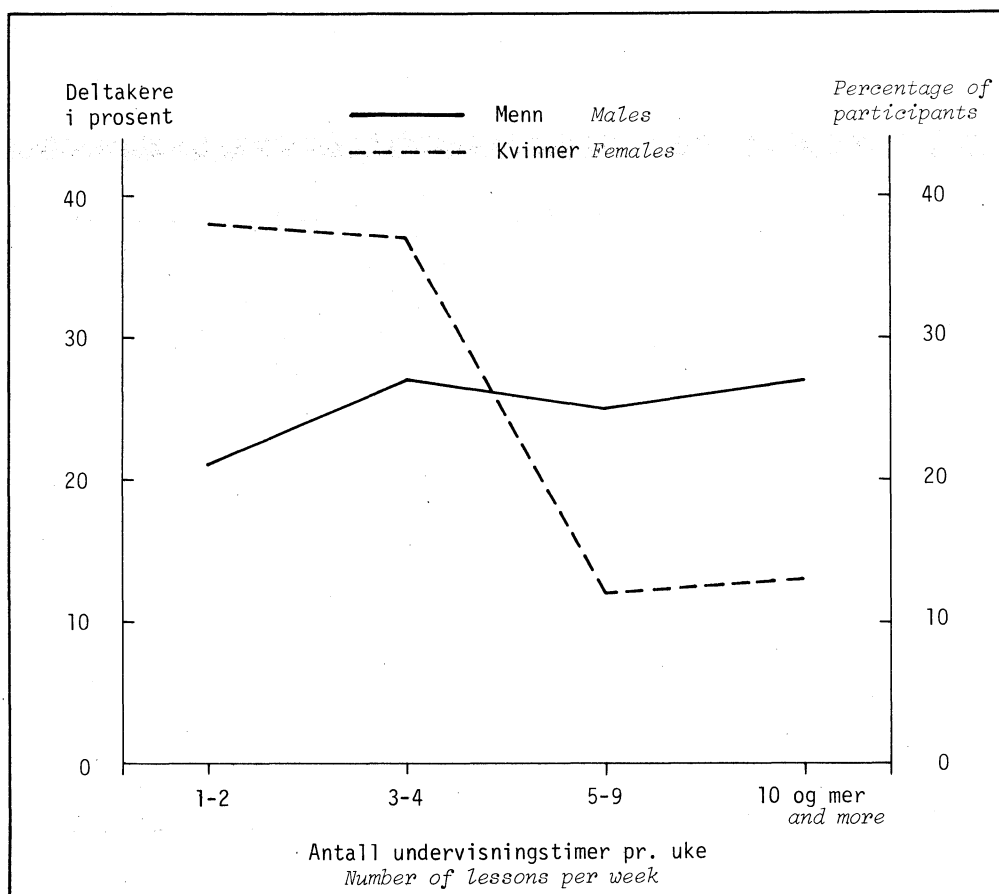
Tabell 34. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall undervisningstimer¹⁾ pr. uke *Adult education. Participants by sex and number of lessons¹⁾ per week*

Antall undervisningstimer pr. uke <i>Number of lessons per week</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per- centages</i>
1 - 2 timer pr. uke <i>lessons per week</i>	63	32	14	21	49	38
3 - 4 timer pr. uke <i>lessons per week</i>	66	34	19	27	47	37
5 - 9 timer pr. uke <i>lessons per week</i>	32	16	17	25	15	12
10 timer og mer pr. uke <i>lessons per week and more</i>	36	18	19	27	17	13
I alt <i>Total</i>	197	100	69	100	128	100

1) Se note 1, tabell 33.

1) See note 1, table 33.

Figur 13. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall undervisnings-
timer pr. uke. Prosent *Adult education. Participants by sex and
number of lessons per week. Percentages*

Tabell 34 og figur 13 utfyller bildet en fikk av fordelingen etter kursets varighet i uker. Menn deltar i større grad enn kvinner i kurs med relativt mange undervisningstimer pr. uke. Ser en varighet i uker og antall timer pr. uke under ett, synes det som om menn i større grad enn kvinner deltar i kortere kurs med relativt mange timer pr. uke. Kvinner på sin side deltar i større grad i kurs som går over lenger tid, men med færre timer pr. uke.

Tabell 35 og figur 14 viser fordelingen av deltakerne etter hvor mange timer pr. uke de oppgav å ha brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset. 1/5 av deltakerne brukte ingen tid til hjemmearbeid i det hele tatt, mens en like stor andel oppga å ha brukt 10 timer eller mer. Det synes å være en viss tendens til at menn bruker mer tid til hjemmearbeid pr. uke enn kvinner, men forskjellen er ikke særlig stor. Denne forskjellen bør i første rekke tolkes ut fra deltaking i ulike typer kurs. En må f.eks. kunne anta at eksamensrettede kurs krever mer hjemmearbeid, og menn deltar hyppigere på slike kurs enn kvinner. Dessuten deltar menn i større utstrekning i brevkurs, hvor alt arbeidet nødvendigvis er hjemmearbeid.

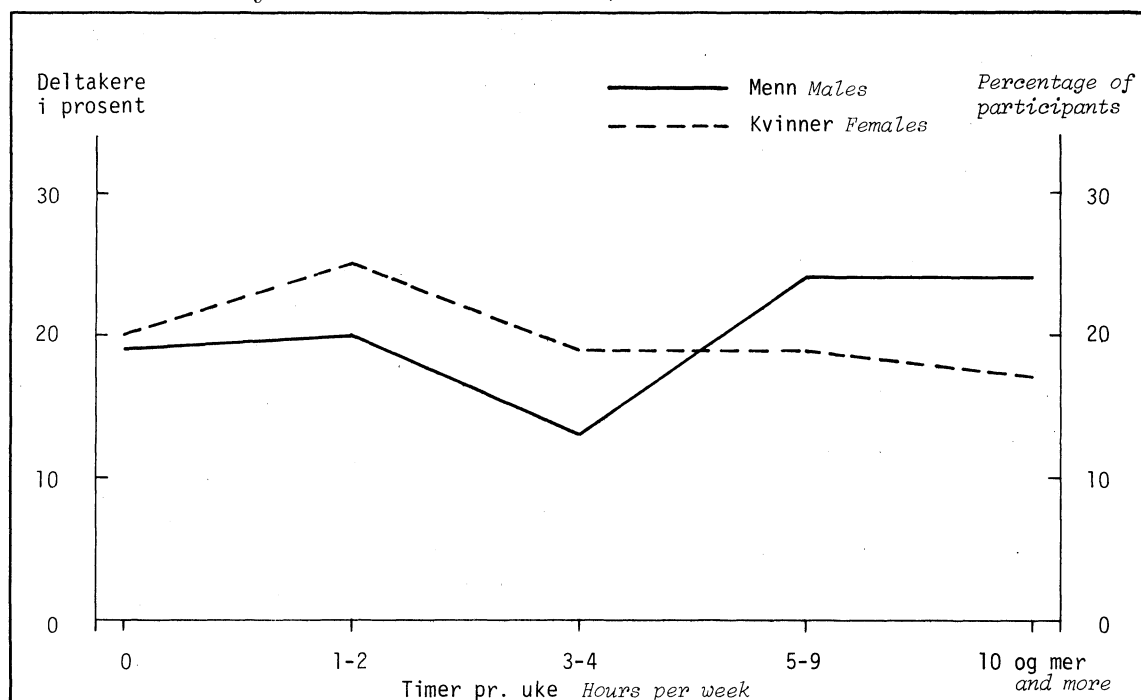
Tabell 35. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset¹⁾ *Adult education. Participants by sex and number of hours per week used for homework connected with the course¹⁾*

Antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset <i>Number of hours per week used for homework connected with the course</i>	I alt <i>Total</i>		Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>	Tallet på deltakere <i>Number of participants</i>	Prosent <i>Per-centages</i>
Ingen <i>None</i>	83	20	34	19	49	20
1 - 2 timer <i>hours</i>	95	23	35	20	60	25
3 - 4 " "	68	16	22	13	46	19
5 - 9 " "	86	21	41	24	45	19
10 timer og over <i>hours and over</i>	85	20	42	24	43	17
I alt <i>Total</i>	417	100	174	100	243	100

1) Se note 1, tabell 33.

1) See note 1, table 33.

Figur 14. Voksenopplæring. Deltakere etter kjønn og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset. Prosent *Adult education. Participants by sex and number of hours per week used for homework connected with the course. Percentages*

Tabell 36. Voksenopplæring. Deltakere etter undervisningstype og antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset¹⁾ *Adult education. Participants by type of education and number of hours per week used for homework connected with the course¹⁾*

Antall timer pr. uke brukt til hjemmearbeid i forbindelse med kurset <i>Number of hours per week used for homework connec- ted with the course</i>	Brevkurs <i>Correspon- dence courses</i>		Brevringer eller kombi- nerte kurs <i>Combination letter/class</i>		Studieringer eller kveldskurs <i>Study groups or evening classes</i>		Andre kursopplegg <i>Others</i>		I alt	Total
	Tallet på del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>		Tallet på del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>		Tallet på del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>		Tallet på del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>		Tallet på del- takere <i>Number of parti- ci- pants</i>	
	Pro- sent <i>Per- cent- ages</i>		Pro- sent <i>Per- cent- ages</i>		Pro- sent <i>Per- cent- ages</i>		Pro- sent <i>Per- cent- ages</i>		Pro- sent <i>Per- cent- ages</i>	
Ingen <i>None</i>	1	1	3	5	63	28	16	43	83	20
1 - 2 timer <i>hours</i>	22	23	19	34	49	21	5	14	95	23
3 - 4 " "	17	18	12	21	36	16	3	8	68	16
5 - 9 " "	30	32	11	20	40	17	5	14	86	21
10 timer og over <i>hours and over</i>	24	26	11	20	42	18	8	21	85	20
I alt <i>Total</i>	94	100	56	100	230	100	37	100	417	100

1) Se note 1, tabell 33.

1) See note 1, tabel 33.

Tabell 36 viser som en kunne vente at det er stor forskjell på hvor mye tid til hjemmearbeid som brukes til de ulike kurstypene. For brevkurs er 5 - 9 timer pr. uke vanligst, for brevringer og kombinerte kurs 1 - 2 timer pr. uke, og for studiesirkler/klasseundervisning og andre kurs bruker henholdsvis 28 og 43 prosent ingen tid til hjemmearbeid overhodet. For alle kurstypene brukes det imidlertid mye tid til hjemmearbeid, idet fra 18 - 26 prosent bruker hele ti timer eller mer pr. uke til hjemmearbeid.

II. VOKSENOPPLÆRING OG FOLKEOPPLYSNING I FOLKEOPPLYSNINGSORGANISASJONENE 1969-1974

II. 1. Innledning

II. 1.1. Formålet med undersøkelsen

Statistisk Sentralbyrå har utarbeidd statistikk over voksenopplæring og folkeopplysning siden 1969. Resultatene er publisert i serien Norges offisielle statistikk, Utdanningsstatistikk Voksenopplæring og folkeopplysning. Statistikken omfatter voksenopplæring i skoleverket, yrkesopplæring for voksne, dvs. kurs satt i gang som et ledd i arbeidsmarkedspolitikken, tiltak i folkeopplysningsorganisasjonene. Dessuten omfattet statistikken fram til 1971 tiltak i lokale organisasjoner.

Fordi en for perioden 1969-1974 bare har et sammenliknbart materiale over kurs arrangert av opplysningsorganisasjonene, har en her begrenset seg til denne virksomheten, som målt i deltakertall er langt den viktigste. Det er med andre ord det som betegnes det frivillige studiearbeidet som er emnet for denne publikasjonens del II.

Ved utnytting av et sammenliknbart materiale som dekker seks kalenderår kan en sette opp tidsrekker som både kan fortelle noe om utviklingstrekk og stabile sammenhenger. Enkelte sammenhenger er også studert mer inngående for en enkelt årgang, og en har da stort sett brukt de mest aktuelle tallene, dvs. for 1974.

En analytisk utnytting av løpende statistikk er også en kvalitetskontroll. Ved systematisk sammenstilling av tall fra flere perioder kan feil og mangler avdekkes mer effektivt enn når hver årgang sees isolert. Enkelte slike funn er omtalt.

Fra skoleåret 1975-76 vil Statistisk Sentralbyrå utarbeide voksenopplæringsstatistikk etter nytt opplegg og med utvidet omfang. Denne statistiske oversikten er derfor også tenkt som en oppsummering av resultatene fra en statistikkserie som utgår i sin nåværende form.

II. 1.2. En oversikt over området

Denne statistiske oversikten omfatter alle kurs det søkes statstilskott til av folkeopplysningsorganisasjonene. Det er organisasjoner som er medlemmer av Samnemnda for studiearbeid. I 1974 var disse organisasjonene medlemmer:

- Arbeidernes Opplysningsforbund
- Avholdsfolkets Opplysningsråd
- Bygdefolkets Opplysningsnemnd
- Det nye Folkepartiet
- Folkeakademienes Landsforbund
- Frikirkelig Studieråd
- Folkeuniversitetet
- Høyres Opplysningsorganisasjon
- Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund
- Marxistisk Opplysningsråd
- Nasjonalforeningen for folkehelsen
- Noregs Mållag
- Noregs Ungdomslag
- Norges Fiskarlag
- Norges Fredsråds Studiememnd
- Norges Husmorforbund
- Norges Idrettsforbund
- Norges Ingeniørorganisasjon, NITO
- Norges Kooperative Landsforening
- Norges Røde Kors
- Norsk Kristelig Studieråd
- Norske 4H, Studieforbund
- Senterpartiets Opplysningsforbund
- Sosialistisk Folkepartis Studieforbund
- Statstjenestemannsforbundet
- Venstres Opplysningsforbund

I tillegg registreres kurs med statstilskott arrangert av Samnemnda selv, samt tillitsmannskurs arrangert av Yrkesorganisasjonenes hovedsammenslutning.

Det frivillige studiearbeidet er en særdeles mangfoldig virksomhet. Organisasjonene arrangerer kompetansegivende kurs, kurs som i første rekke dekker organisasjonens eget opplysningsbehov og kurs som først og fremst fungerer som meningsfylt fritidsbeskjeftigelse.

En rekke av Samnemndas medlemsorganisasjoner retter studiearbeidet mot medlemmene av sin egen organisasjon for å styrke denne. Særlig gjelder dette opplysningsforbundene til de politiske partiene. Andre kursarrangører tilbyr storparten av sitt opplysningstilbud åpent til alle. Dette gjelder bl.a. Folkeuniversitetet som er en landssammenslutning av de lokale friundervisningene. Arbeidernes Opplysningsforbund (AOF), bør kanskje også omtales spesielt, da den foruten å bestå av lokale AOF-avdelinger som driver studievirksomhet på linje med Folkeuniversitetet, har en rekke organisasjoner med tilknytning til Arbeiderpartiet og LO som medlemmer. Denne delen av AOF's virksomhet tar i første rekke sikte på partiets og fagforbundenes medlemmer.

Selve mønsteret for organiseringen av studievirksomheten varierer også. Enkelte organisasjoner styrer virksomheten fra sentralt hold, mens andre mer må betraktes som organisatoriske overbygninger over lokale selvstendige organer.

II. 1.3. Prinsipper og definisjoner

I hovedsak bygger denne oversikten på det materialet som er publisert i serien "Vaksenopplæring og folkeopplysning". I tillegg er det laget enkelte ekstra tabeller fra 1974-materialet. For 1969, 1970 og 1971 inneholder tabellene i publikasjonen også opplysninger om lokale organisasjoner, men disse er trukket ut i det materialet som presenteres her.

Før brevringer, kveldskurs, studieringer og universitetssirkler er det statistiske grunnmaterialet kopier av de rapportskjema organisasjonene sender inn til Kirke- og undervisningsdepartementet i forbindelse med søknad om statstilskott. Oppgavene over emnekurs, studielederkurs og tillitsmannskurs innhentes direkte fra organisasjonen.

Fra rapportskjemaene hentes disse opplysningene om hvert enkelt kurs: Arrangør, kurstype, arrangementssted (fylke), emne/fag, timetall, utgifter i alt, statstilskott i alt og tallet på deltakere etter kjønn. Inndeling etter kurstype følger de reglene Kirke- og undervisningsdepartementet har fastsatt, og kursets fag/emne følger en gruppering utarbeidd av Samnemnda for studiearbeid.

Deltakertallet er oppgitt for nesten samtlige kurs, men fordeling etter kjønn mangler i en del tilfeller. For de kurstypene der statstilskottet ikke har noe samband med timetallet (brevringer uten leder og studieringer uten lærer, emnekurs, studielederkurs og tillitsmannskurs), mangler ofte opplysninger om timetall.

Statistikkens omfang er definert ut fra hvilke tiltak som er berettiget til statstilskott over kapittel 295 på statsbudsjettet. Siden organisasjonene trolig har sendt inn skjema for alle tiltak som det kan gis tilskott til, er det sannsynlig at oppgavene er temmelig fullstendige. Samtidig vil endringer i tilskottsreglene eller i tolkningen av dem kunne føre til at statistikkens omfang endrer seg over tid, f.eks. ved at tiltak som det tidligere ikke ble gitt tilskott til, blir berettiget til det. Endringer fra et år til et annet behøver derfor ikke alltid å skyldes reelle endringer i aktiviteten, men at statistikkens omfang endres som følge av endring i tilskottsreglene.

Når en i voksenopplæringsstatistikken bruker begrepet deltakertall, er dette ikke det samme som tallet på personer som har deltatt, da en og samme person kan ha deltatt i mer enn ett kurs.

II. 2. Utviklingen på landsbasis og i fylkene 1969-1974

II. 2.1. Noen hovedtall

Tabell 37. Kurs i alt, kurs med oppgitt deltakertall, deltakere, korrigert deltakertall, kurs med oppgitt timetall, timetall og korrigert timetall 1969-1974 *All courses, courses stating number of participants, participants, corrected number of participants, courses stating number of lessons, lessons and lessons corrected 1969-1974*

	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Kurs i alt <i>All courses</i>	19 867	22 909	24 202	28 452	30 862	35 484
Indeks 1969 = 100 <i>Index 1969 = 100</i>	100	115,3	121,8	143,2	155,3	178,6
Kurs med oppgitt deltakertall <i>Courses stating number of participants</i>	19 595	22 892	24 076	28 367	30 776	35 443
Oppgitt deltakertall <i>Stated number of participants</i>	209 918	278 056	297 253	346 243	374 208	413 662
Korrigert deltakertall ¹⁾ <i>Participants, corrected¹⁾</i>	212 831	278 262	298 809	347 281	375 254	414 141
Indeks 1969 = 100 <i>Index 1969 = 100</i>	100	130,7	140,4	163,2	176,3	194,6
Kurs med oppgitt timetall <i>Courses stating number of lessons</i>	15 480	17 775	19 995	23 418	26 769	30 793
I prosent av alle kurs <i>Percentages</i>	78	78	83	82	87	87
Oppgitt timetall <i>Stated number of lessons</i>	442 889	547 484	557 859	627 503	735 099	840 937
Korrigert timetall ¹⁾ <i>Lessons, corrected¹⁾</i>	568 403	705 615	675 234	762 393	847 496	969 045
Indeks 1969 = 100 <i>Index 1969 = 100</i>	100	124,1	118,8	134,1	149,1	170,5

1) Beregnet under forutsetning av at kurs uten oppgitt deltaker- eller timetall har samme gjennomsnittlige deltaker- eller timetall pr. kurs som kurs med oppgitt deltaker- eller timetall.

1) *Provided that courses having not stated number of participants or lessons have the same average number of participants or lessons as courses stating number of participants or lessons.*

Tabell 37 viser omfanget av virksomheten i opplysningsorganisasjonene og hvilken utvikling som har funnet sted i perioden fra 1969 til 1974. Som måleenhet for omfanget kan en nytte tallet på kurs, tallet på deltakere eller tallet på undervisningstimer. Fra 1969 til 1974 økte tallet på kurs med 78,6 prosent, deltakertallet med 97,1 prosent og timetallet med 89,9 prosent. Det siste tallet påvirkes av at andelen av kursene med oppgitt timetall er gått opp fra 78 til 87 prosent. Korrigert for dette viser timetallet en økning på 71 prosent.

Deltakertallet viser altså en noe sterkere økning enn tallet på kurs og undervisningstimer. Dette gjelder særlig fra 1969 til 1970. Fra 1970 til 1974 økte tallet på kurs med 54,9 prosent, deltakertallet med 48,8 prosent og timetallet (korrigert) med 37,3 prosent. Bildet av omfanget av og endringene i virksomheten i opplysningsorganisasjonene er med andre ord påvirket av hvilken måleenhet som velges: Tallet på kurs, deltakere eller undervisningstimer. Tallet på kurs er ikke noe særlig velegnet omfangsindikator, og timetallet er ikke oppgitt for en stor del av kursene. En har derfor valgt å analysere voksenopplæringsvirksomheten først og fremst med utgangspunkt i deltakertallet. Avviket mellom observert og korrigert timetall er ikke større enn at det er det observerte deltakertallet som nyttes. Det er dessuten viktig å være klar over at deltakertallet er atskillig høyere enn tallet på personer som har deltatt, da en rekke personer deltar i mer enn ett kurs i løpet av et år (jfr. II. 1.3. og III. 4.1.).

II. 2.2. Deltakertallet i fylkene 1969-1974

For hvert kurs foreligger opplysninger om hvor kurset har vært arrangert. Når en i det følgende viser deltakertall fordelt etter fylke, er det med andre ord ikke deltakernes bosted det er tale om. I de aller fleste tilfellene kan en imidlertid regne med at deltakerne på kurs i et gitt fylke også vil være bosatt i dette fylket. Unntak er at en del personer bosatt i de Akershuskommunene som grenser opp til Oslo trolig deltar i kurs arrangert i Oslo, og dessuten at en del kurs arrangeres på egne kurssteder med deltakere fra flere fylker. Et eksempel på dette er LO-skolen på Sørmarka i Akershus hvor de fleste tillitsmannskurs rapportert gjennom AOF blir arrangert.

Tabell 38. Deltakere etter fylke 1969-1974 *Participants by county 1969-1974*

Fylke <i>County</i>	Deltakere <i>Participants</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Østfold	9 945	13 164	10 988	12 942	15 458	18 861
Akershus	15 103	20 096	25 635	31 822	33 618	38 305
Oslo	40 923	53 646	49 739	53 807	52 101	50 505
Hedmark	10 641	11 155	12 818	16 449	17 820	21 655
Oppland	9 330	11 542	13 686	15 598	17 190	21 285
Buskerud	8 024	11 309	12 490	17 233	18 795	21 051
Vestfold	8 333	11 617	13 887	15 531	17 765	21 100
Telemark	8 787	13 342	14 188	15 301	19 031	17 847
Aust-Agder	3 539	4 822	4 718	4 735	6 535	7 712
Vest-Agder	6 450	8 974	9 119	9 386	10 257	11 630
Rogaland	10 692	14 006	19 885	19 640	21 006	25 612
Hordaland	18 467	22 086	25 666	32 481	31 812	37 227
Sogn og Fjordane	5 470	6 487	7 527	7 920	7 343	9 426
Møre og Romsdal	11 014	13 426	13 629	18 738	22 047	20 766
Sør-Trøndelag	16 576	26 074	28 197	36 656	41 383	42 718
Nord-Trøndelag	7 090	9 060	8 633	9 779	10 861	12 174
Nordland	7 685	9 989	12 111	13 817	14 918	17 668
Troms	8 649	9 206	9 771	9 928	9 023	12 034
Finnmark	3 135	3 859	3 895	4 390	6 090	5 388
Uoppgitt <i>Unknown</i>	65	3 905	594	18	769	609
Utlandet <i>Foreign countries</i>	.	291	77	72	386	89
Hele landet <i>Total</i>	209 918	278 056	297 253	346 243	374 208	413 662

Tallet på kurs og deltakere etter fylke 1969-1974 er vist i tabell 38.

Tabell 39. Deltakere etter fylke 1969-1974. Indeks 1969 = 100 *Participants by county 1969-1974.*
Index 1969 = 100

Fylke <i>County</i>	Indeks 1969 = 100					<i>Index 1969 = 100</i>
	1970	1971	1972	1973	1974	Gjennomsnittlig årlig vekstrate i prosent <i>Average growth per year</i>
Østfold	132	111	130	155	190	13,7
Akershus	133	170	211	223	254	22,6
Oslo	131	122	132	127	123	4,3
Hedmark	105	121	155	168	204	15,3
Oppland	124	147	167	184	228	18,0
Buskerud	141	156	215	234	262	21,3
Vestfold	139	167	186	213	253	20,4
Telemark	152	161	174	217	203	15,2
Aust-Agder	136	133	134	185	218	16,9
Vest-Agder	139	141	146	159	180	12,6
Rogaland	131	186	184	196	240	19,1
Hordaland	120	139	176	172	202	16,9
Sogn og Fjordane	119	138	145	134	172	11,5
Møre og Romsdal	122	124	170	200	189	13,5
Sør-Trøndelag	157	170	221	250	258	20,9
Nord-Trøndelag	128	122	138	153	172	11,4
Nordland	130	158	180	194	230	18,1
Troms	106	113	115	104	139	6,9
Finnmark	123	124	140	194	172	11,4
Hele landet <i>Total</i>	132	142	165	178	197	14,5
Økning i prosent fra foregående år <i>Increase in per cent from last year</i>	32,5	6,9	16,5	8,1	10,5	.

Tabell 39 viser utviklingen i deltakertall etter fylke, uttrykt ved en indeks med deltaker-tallet i 1969 = 100, samt den gjennomsnittlige årlige vekstraten i prosent. Buskerud, Sør-Trøndelag og Akershus har hatt sterkest vekst, Oslo og Troms den svakeste. For hele landet var veksten sterkest fra 1969 til 1970 og fra 1971 til 1972. Ser en på utviklingen fra år til år for hvert enkelt fylke, blir bildet mer komplisert. Økningen har ikke vært jamn fra år til år, men har foregått i sprang. Utviklingen har altså vært temmelig ulik fra fylke til fylke, både når en ser på hele perioden under ett og på endringen fra år til år.

Hovedinntrykket er imidlertid at veksten i voksenopplæringsvirksomheten har vært meget sterk. Tallet på deltakere i hele landet er så og si blitt fordoblet på 5 år, og i 11 fylker var deltaker-tallet i 1974 det dobbelte eller mer av hva det var i 1969. I Oslo ser deltakertallet ut til å ha stagnert etter 1970.

II. 2.3. Studieaktiviteten i fylkene 1969-1974

Når en skal sammenlikne omfanget av voksenopplæringsvirksomheten fra fylke til fylke må en se på deltakertallet i forhold til folkemengden i fylket. I undersøkelsen er begrepet studieaktivitet knyttet til antall deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år.

Tabell 40. Studieaktivitet etter fylke 1969-1974. Deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år *Study activity by county 1969-1974. Participants per 1 000 of the population older than 15 years*

Fylke <i>County</i>	Deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år <i>Participants per 1 000 of the population older than 15 years</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Østfold	60,0	79,4	66,3	76,5	90,7	109,9
Akershus	65,0	86,5	110,3	130,3	134,9	151,1
Oslo	103,9	136,2	126,3	138,8	135,1	131,5
Hedmark	78,6	82,4	94,7	119,8	128,8	155,5
Oppland	72,3	89,5	106,1	118,3	129,4	159,0
Buskerud	53,3	75,1	82,9	111,7	120,4	132,9
Vestfold	63,9	89,1	106,6	116,4	131,9	155,1
Telemark	74,4	113,0	120,2	128,4	159,5	148,6
Aust-Agder	58,7	80,0	78,3	76,9	104,8	121,8
Vest-Agder	72,2	100,5	102,1	101,7	109,9	123,0
Rogaland	56,0	73,4	104,2	99,9	105,3	126,0
Hordaland	68,2	81,6	94,8	117,7	114,2	132,5
Sogn og Fjordane	74,7	88,6	102,8	106,4	98,4	125,3
Møre og Romsdal	68,9	84,0	85,3	114,3	133,0	123,8
Sør-Trøndelag	96,2	151,5	163,8	209,1	234,0	240,2
Nord-Trøndelag	83,6	106,8	101,8	113,0	124,2	137,8
Nordland	44,7	58,1	70,4	79,4	85,2	100,4
Troms	90,0	95,8	101,7	100,4	89,9	118,5
Finnmark	60,2	74,1	74,8	82,3	112,5	98,6
Hele landet <i>The whole country</i>	73,1	96,9	103,6	118,2	126,7	138,8

Tabell 40 viser at fra 1969 til 1974 økte studieaktiviteten i hele landet fra 73,1 til 138,8 deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år. I 1974 utgjorde m.a.o. mer enn 1/8 av landets voksne befolkning.

Tabellen viser at det er betydelige forskjeller i fylkenes studieaktivitet. I 1969 varierte den fra 44,7 (Nordland) til 103,9 (Oslo), og i 1974 fra 98,6 (Finnmark) til 240,2 (Sør-Trøndelag). I Sør-Trøndelag utgjorde m.a.o. deltakertallet nær 1/4 av den voksne befolkningen, i Finnmark bare 10 prosent. For å finne ut om ulikhetene i fylkenes studieaktivitet har økt, er standardavviket¹⁾ beregnet for hvert enkelt år (absolutt og i prosent av landsgjennomsnittet):

1) Standardavviket er et spredningsmål som beregnes slik: $\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - m)^2}{n}}$ hvor x_i er studieaktiviteten i det enkelte fylke, m er gjennomsnittet og n antall observasjoner (fylker).

$\sigma_{69} = 14,6$	20,0
$\sigma_{70} = 21,7$	22,4
$\sigma_{71} = 21,9$	21,1
$\sigma_{72} = 28,8$	24,4
$\sigma_{73} = 31,9$	25,2
$\sigma_{74} = 29,9$	21,5

Mens den absolutte spredningen er økt i perioden, har den relative spredningen (standardavvik i prosent av landsgjennomsnittet) vært temmelig konstant, med en svak økning fram til 1973, men med en nedgang igjen i 1974. Ulikhetene i fylkenes studieaktivitet har med andre ord holdt seg på om lag samme nivå fra 1969 til 1974.

Fra og med 1970 har studieaktiviteten vært klart høyest i Sør-Trøndelag. Også i Oslo har aktiviteten jamt over vært høy, men den ser ut til å ha stagnert, og er i 1974 endel lavere enn landsgjennomsnittet. En bør imidlertid se denne stagnasjonen i sammenheng med den sterke økningen en har hatt i Akershus. Oslo's kurstilbud benyttes også av de nærmeste omegnskommunene. Når studieaktiviteten i Oslo stagnerer, mens den øker raskt i Akershus, kan dette ha sammenheng med et utvidet kurstilbud i omegnskommunene som gjør det mindre vanlig at folk bosatt i Oslo's omegnskommuner går på kurs arrangert i Oslo.

Studieaktiviteten har ellers vært høy i Telemark, men viste en viss nedgang fra 1973 til 1974. I de nordligste fylkene og i Østfold og Aust-Agder har det gjennomgående vært lav studieaktivitet.

II. 2.4. Studieaktivitet og fylkesvariable

Tabell 40 ga inntrykk av at de fylkesvise forskjellene i studieaktivitet tross alt viser en viss stabilitet over tid. Det vil derfor være naturlig å undersøke om det er noen sammenheng mellom studieaktiviteten og enkelte sentrale fylkesvariable.

1. Bosettingsmønster, prosentandel av befolkningen bosatt i tettsteder. Det er ikke urimelig å forvente at høy andel bosatt i tettsted henger sammen med høy studieaktivitet.
2. Aldersfordeling. Ifølge resultatene fra tidsnyttingsundersøkelsen var 69 prosent av deltakerne i aldersgruppen 16-39 år. Når deltaking i voksenopplæringskurs er så vidt skjevt fordelt etter alder, er det rimelig å anta at høy studieaktivitet henger sammen med høy andel 16-39-åringer i et fylke.
3. Næringsstruktur. Her vil vi se om høy studieaktivitet henger sammen med høy andel sysselsatt i sekundær- eller tertiærnæringer.
4. Utdanningsnivået i fylket. Resultatene fra tidsnyttingsundersøkelsen viste en klar sammenheng mellom deltakerfrekvens og utdanningsnivå: Personer med utdanning utover obligatorisk skole deltok langt hyppigere i voksenopplæringskurs enn personer som bare hadde obligatorisk utdanning. Det ville være rimelig å forvente den samme sammenhengen på fylkesnivå. Vi vil prøve dette ved å bruke to ulike mål på utdanningsnivået i fylket.
 - a) Gjennomsnittlig utdanningsvarighet, dvs. gjennomsnittet av den samlede tid (inkl. tid til forutdanning) som normalt medgår til fullføring av den høyeste utdanning personene har.
 - b) Andel av befolkningen som har utdanning utover folkeskole.

Tabell 41 gir en oversikt over fylkenes verdier på de kjennemerkene som er omtalt ovenfor, samt studieaktiviteten i 1974. Den nederste linjen i tabellen viser de statistiske sammenhengene mellom studieaktiviteten og de fem kjennemerkene, uttrykt ved korrelasjonskoeffisienten r .¹⁾

1) Korrelasjonskoeffisienten er et mål på sammenhengen mellom to variable x og y og beregnes slik: $r = \frac{\sum x y}{n \sigma_x \sigma_y}$ hvor x og y er verdien på de to variablene, n er antall observasjoner og σ_x og σ_y er standardavviket for de to variablene.

Tabell 41. Studieaktivitet 1974 etter fylkesvariable *Study activity 1974 by county variables*

Fylke <i>County</i>	Studie- aktivitet 1974, deltakere pr. 1 000 innb. over 15 år <i>Study ac- tivity 1974, par- ticipants per 1 000 of the population older than 15 years</i>	Fylkesvariable ¹⁾ <i>County variables¹⁾</i>				Prosent- andel med ut- danning utover folke- skole 1970 <i>Persons with education beyond primary school, lower stage, per cent 1970</i>
		Prosent- andel bosatt i tettsted 1970 <i>Rate of urbaniza- tion, per cent 1970</i>	Prosent- andel 16-39- åringer 31/12- 1974 <i>Persons 16-39 years, per cent 31/12- 1974</i>	Prosentandel sysselsatte i sekundær- eller terti- ærnæringer 1970 <i>Persons em- ployed in secondary or tertiary industries, per cent 1970</i>	Gjennom- snittlig utdan- nings- varighet. Ar. 1970 <i>Average duration of edu- cation. Years. 1970</i>	
Østfold	109,9	75	32	74	8,6	52
Akershus	151,1	77	36	82	9,6	68
Oslo	131,5	99	33	78	9,5	66
Hedmark	155,5	38	30	63	8,5	52
Oppland	159,0	40	31	63	8,5	55
Buskerud	132,9	68	32	73	8,7	54
Vestfold	155,1	73	32	75	8,9	60
Telemark	148,6	68	31	71	8,6	55
Aust-Agder	121,8	54	31	68	8,8	57
Vest-Agder	123,0	71	32	75	9,0	63
Rogaland	126,0	72	34	72	8,9	62
Hordaland	132,5	62	33	75	9,0	63
Sogn og Fjordane	125,3	34	30	57	8,6	57
Møre og Romsdal	123,8	51	32	67	8,6	58
Sør-Trøndelag	240,2	64	33	70	8,8	57
Nord-Trøndelag	137,8	38	31	58	8,5	55
Nordland	100,4	53	32	64	8,4	47
Troms	118,5	47	35	63	8,4	47
Finmark	98,6	65	36	64	8,4	50
Korrelasjonskoeffisient <i>Correlation coefficient</i>		r = -0,01	r = -0,11	r = 0,13	r = 0,20	r = 0,23

1) Kilde: Tall for aldersfordeling: NOS Folkemengden etter alder og ekteskapielig status 31. desember 1974. Tallene for de øvrige fylkesvariablene er hentet inn gjennom Folke- og bolig telling 1970, tallet for gjennomsnittlig utdanningsvarighet er hentet fra Artikler nr. 79 fra Statistisk Sentralbyrå av Idar Møglestue.

1) Source: Figures for age distribution: NOS Population by Age and Marital Status 31 December 1974. For the other county variables, data are collected through the Population and Housing Census 1970, figures for average duration of education are given in Articles no. 79 from the Central Bureau of Statistics by Idar Møglestue.

De beregnede koeffisientene viser ingen statistisk sammenheng mellom fylkenes studieaktivitet og bosettingsmønster, aldersfordeling, yrkesstruktur eller utdanningsnivå.

Resultatet kan gi inntrykk av å være i strid med en del av funnene i materialet fra tidsnytt- ingsundersøkelsen lagt fram i del I. Dette skyldes trolig at sammenhenger påvist på individnivå ikke nødvendigvis lar seg påvise når en nytter et så stort geografisk område som fylke som analyseenhet, fordi utenforliggende forhold har større innvirkning.

Tar en f.eks. forskjellene i andel 16-39-åringer mellom fylkene, er disse så små at om studieaktiviteten bare avhang av denne ene faktoren alene, ville variasjonene i studieaktivitet fra fylke til fylke bli svært små sammenliknet med de iakttatte. Tilsvarende gjelder til dels også for de andre kjennemerkene ved fylkene: Deres innvirkning på fylkets studieaktivitet er for ubetydelig til at noen statistisk sammenheng kan avleses, fordi andre faktorer spiller større rolle. Viktigst er sannsynligvis i hvilken grad opplysningsorganisasjonene lokalt makter å bygge ut et kurstilbud samt markedsføre dette.

Et annet forhold av betydning er at ikke all studievirksomhet i fylket er registrert, bare virksomheten i opplysningsorganisasjonene. Målt i deltakertall er riktignok dette den dominerende delen av voksenopplæringen, men en viss andel av den totale studievirksomheten foregår i regi av andre arrangører, og faller dermed utenom sammenlikningene i dette avsnittet. Hvis denne andelen varierer fra fylke til fylke, er de tall for studievirksomheten som her er beregnet ikke et like godt mål på alle fylkenes totale studieaktivitet.

II. 3. Arrangørene av voksenopplæringstiltak

II. 3.1. Deltakertall etter organisasjon 1969-1974

De voksenopplæringstiltak som omfattes av del II i denne publikasjonen arrangeres av organisasjoner som er medlemmer av Samnemnda for studiearbeid. (For en nærmere beskrivelse, se II. 1.2.)

Virksomheten til disse organisasjonene er av vidt forskjellig størrelsesorden. AOF og Folkeuniversitetet hadde i 1974 til sammen 73 prosent av alle deltakerne. Den andre ytterligheten er organisasjoner med bare et hundretalls registrerte deltakere. Med et slikt mønster er det naturlig at mye av oppmerksomheten rettes mot de største arrangørene.

Utviklingen i deltakertall fra 1969 til 1974 fordelt etter organisasjon er vist i tabell 42. Figur 15 viser deltakertallet i de tre organisasjonene som i 1974 hadde flest deltakere, AOF, Folkeuniversitetet og Norsk Kristelig Studieråd, samt i de øvrige.

Foruten de store ulikhetene i organisasjonenes størrelsesorden målt i deltakertall har utviklingen i perioden vært svært forskjellig fra organisasjon til organisasjon. I enkelte organisasjoner har veksten nærmest vært eksplosiv, andre har hatt et svingende deltakertall, mens andre igjen har hatt moderat vekst, stagnasjon eller tilbakegang.

Innen denne publikasjonens ramme er det ikke mulig å diskutere utviklingen i hver enkelt organisasjon. Enkelte særlig bemerkelsesverdige trekk bør likevel kommenteres.

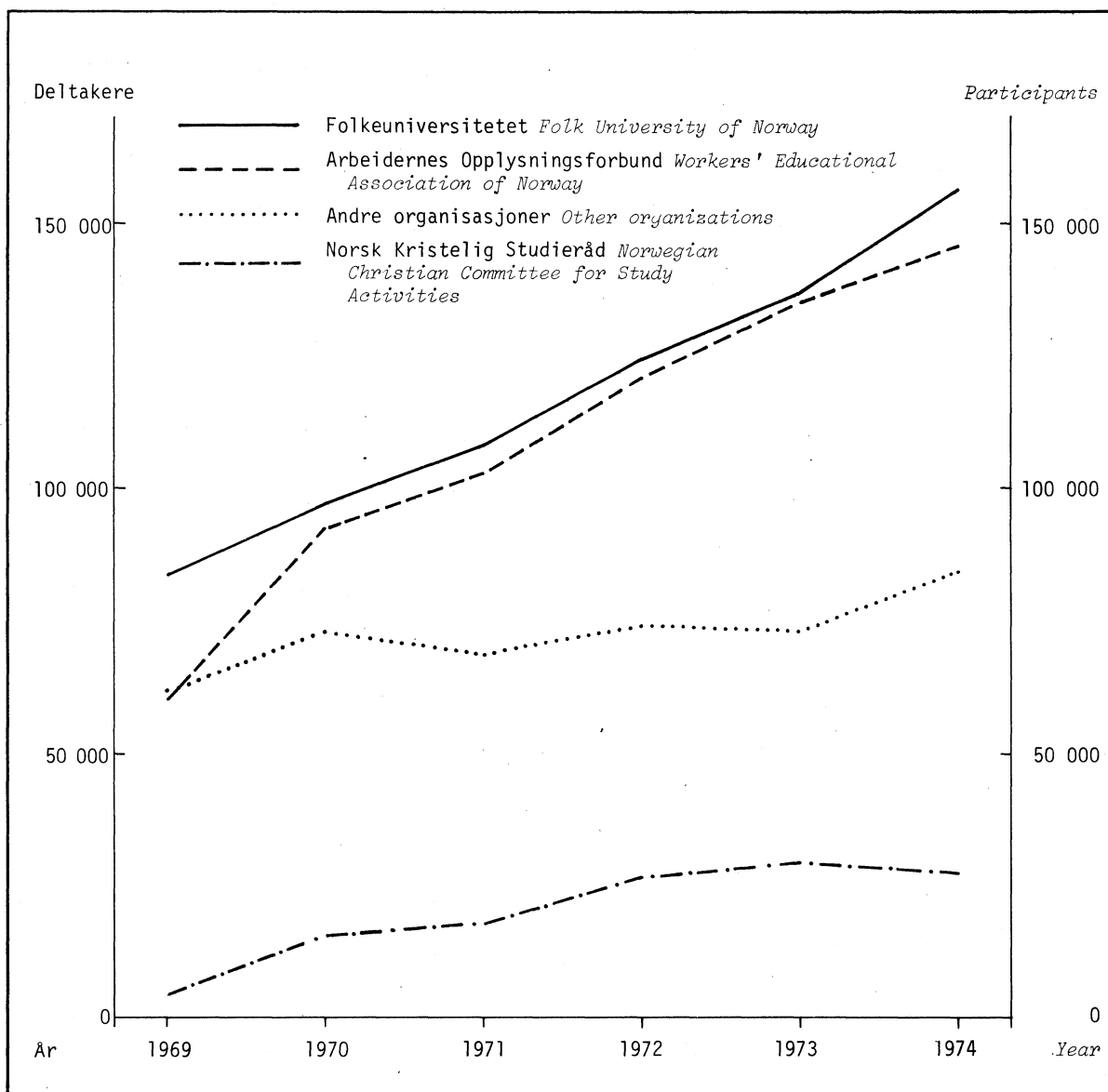
Størst prosentvis vekst i deltakertall finner en i Norsk Kristelig Studieråd. Deltakertallet økte fra 4 414 i 1969 til 15 577 i 1970 og til 29 561 i 1973, dvs. nær en 7-dobling på fire år. I 1974 viste tallet en liten tilbakegang. Denne sterke veksten er imidlertid ikke reell, men skyldes endringer i søknadsprosedyrer. I løpet av perioden har Norsk Kristelig Studieråd fått avklart at enkelte av de aktivitetene de arrangerte var berettiget til statstilskott. Disse tiltakene hadde jamt over mange deltakere, slik at utslaget målt i deltakertall blir store.

Den iakttatte økningen skyldes med andre ord at endringer i måten å tolke tilskottsreglene på førte til at en større del av den virksomheten Norsk Kristelig Studieråd driver, kom med i statistikken. Virksomheten har ifølge opplysninger fra organisasjonen ligget på et relativt stabilt nivå.

Norges Husmorforbund har hatt et relativt stabilt deltakertall i hele femårsperioden, med unntak av 1970 hvor tallet var 32 prosent høyere enn gjennomsnittstallet for de øvrige år. Dette skyldes at også kurs det ikke ble søkt statstilskott for ved en feiltakelse er kommet med i statistikken. 1970-tallet er derfor ikke sammenliknbart med de øvrige år. Tallet på deltakere på kurs som det søkes tilskott for, oppgis av Norges Husmorforbund til ca. 11 000 i 1970.

Tabell 42. Deltakere etter organisasjon 1969-1974 *Participants by organization 1969-1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Deltakere <i>Participants</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	60 164	92 622	102 778	120 957	134 836	145 470
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	1 388	1 381	1 640	1 671	2 210	1 768
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	11 137	14 728	9 831	12 245	9 337	12 148
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	582	726	1 158	843	680	704
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	83 707	96 999	107 947	124 529	136 611	156 571
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of the Conservative Party</i>	1 767	1 140	3 858	4 860	7 267	8 430
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	1 196	1 224	1 928	2 843	2 850	2 846
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	373	901	686	1 232	582	446
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	337	774	1 557	981	735	454
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	5 837	6 952	8 382	10 146	8 430	10 623
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	771	520	514	371	515	712
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	10 298	17 089	11 796	11 401	11 829	12 654
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	3 792	7 179	7 562	8 712	8 363	9 387
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	6 313	5 451	4 039	3 006	3 058	1 743
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i> ..	4 414	15 577	17 924	26 746	29 561	27 304
Norske 4-H. Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	4 462	3 603	2 963	4 038	4 351	4 271
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	362	672	647	1 055	1 010	1 166
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	1 951	2 332	1 528	1 792	1 952	3 635
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	2 147	4 151	3 938	4 403	5 071	4 512
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	4 644	3 614	5 254	2 759	1 908	2 160
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i> ..	4 276	421	1 323	1 653	3 052	6 658
I alt <i>Total</i>	209 918	278 056	297 253	346 243	374 208	413 662

Figur 15. Deltakere etter organisasjon 1969-1974 *Participants by organization 1969-1974*

I Høyres Opplysningsorganisasjon er deltakertallet blitt nær 5-doblet fra 1969 til 1974. Dette skyldes dels at Aftenskolen, som er en del av denne organisasjonen, utvidet virksomheten høsten 1972. Den sterke økningen allerede i 1971 tyder imidlertid på at også andre deler av virksomheten i Høyres Opplysningsorganisasjon er blitt opptreppet.

Med den dominerende stilling AOF og Folkeuniversitetet har (nær 3/4 av alle deltakerne i 1974), vil det som skjer i disse organisasjonene gi store utslag i den totale virksomheten. Fra 1969 til 1974 økte deltakertallet for AOF med 141,8 prosent, for Folkeuniversitetet med 87,1 prosent, og for de øvrige organisasjonene eksklusive Norsk Kristelig Studieråd med 36,8 prosent. Tas det hensyn til at Sosialistisk Opplysningsråd opphørte etter 1969 blir økningen på 46 prosent.

Det er altså de to største organisasjonene som også har hatt den sterkeste veksten fra 1969 til 1974. 78 prosent av økningen som har funnet sted skyldes AOF og Folkeuniversitetet. Dette har ført til at disse to organisasjonene har økt sin andel av deltakerne fra 68,6 til 73 prosent.

II. 3.2. Organisasjonenes deltakerandeler 1969-1974

De enkelte organisasjonenes aktivitet er ikke like stor i alle deler av landet. Da det ikke er mulig å vise deltakertall for hver enkelt organisasjon i hvert fylke for hele perioden, skal en begrense seg til å se på de to største organisasjonenes andel av deltakerne.

AOF's og Folkeuniversitetets andeler av fylkenes totale deltakertall i hele perioden er vist i tabell 43.

Figur 16 viser fordelingen etter fylke i 1974. Det er grunn til å anta at det knytter seg noe større usikkerhet til 1969-tallene enn de øvrige, spesielt ser det ut til at AOF's deltakertall er for lavt. Fra og med 1970 har både AOF og Folkeuniversitetet økt sine andeler av det totale deltakertallet. Fra 1973 til 1974 hadde Folkeuniversitetet en særlig høy vekst, slik at deltakerandelen økte både på bekostning av AOF og de øvrige arrangørene.

Fordelingen av deltakerne i de enkelte fylkene viser til dels store svingninger fra år til år, noe som ikke er så merkelig med de store endringer en finner i de totale deltakertallene. Enkelte stabile trekk er det likevel mulig å peke ut.

AOF's og Folkeuniversitetets samlede andel av deltakerne har vært særlig høy i Oslo (75,3 - 80,7 prosent) og i Sør-Trøndelag (77,6 - 89,3 prosent). Bare i Aust-Agder har de øvrige organisasjonene hatt mer enn halvparten av deltakerne. Her er det særlig AOF som står svakt, men heller ikke Folkeuniversitetet har hatt mer enn 20 - 30 prosent av deltakerne.

Når det gjelder forholdet mellom de to store organisasjonene finner en også en del stabile trekk. I Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Vest-Agder, Sør-Trøndelag og Finnmark har AOF vært største organisasjon hele perioden sett under ett. Folkeuniversitetet har på sin side vært dominerende i Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Troms i hele perioden, og i hovedsak også i Buskerud og Nord-Trøndelag. I Østfold, Vestfold, Telemark, Rogaland og Nordland har de to hatt omtrent like mange deltakere.

Til tross for en del store utslag i deltakerandeler ser det ut til at voksenopplæringsarrangørene har relativt stabile markedsandeler i de enkelte fylkene. Disse andelene viser imidlertid relativt store forskjeller mellom fylkene. Dette skyldes trolig at organisasjonenes studietilbud ikke er like godt utbygd i alle fylker, noe som igjen har sammenheng med organisasjonens styrke i fylkene. Denne sammenhengen kunne testes ved å se på deltakertallet i forhold til f.eks. forskjellige organisasjoners medlemstall i fylkene, men datamateriale foreligger ikke som kunne gjøre dette mulig.

Tabell 43. Deltakere etter organisasjon og fylke 1969-1974 i prosent *Participants by organization and county 1969-1974, per cent*

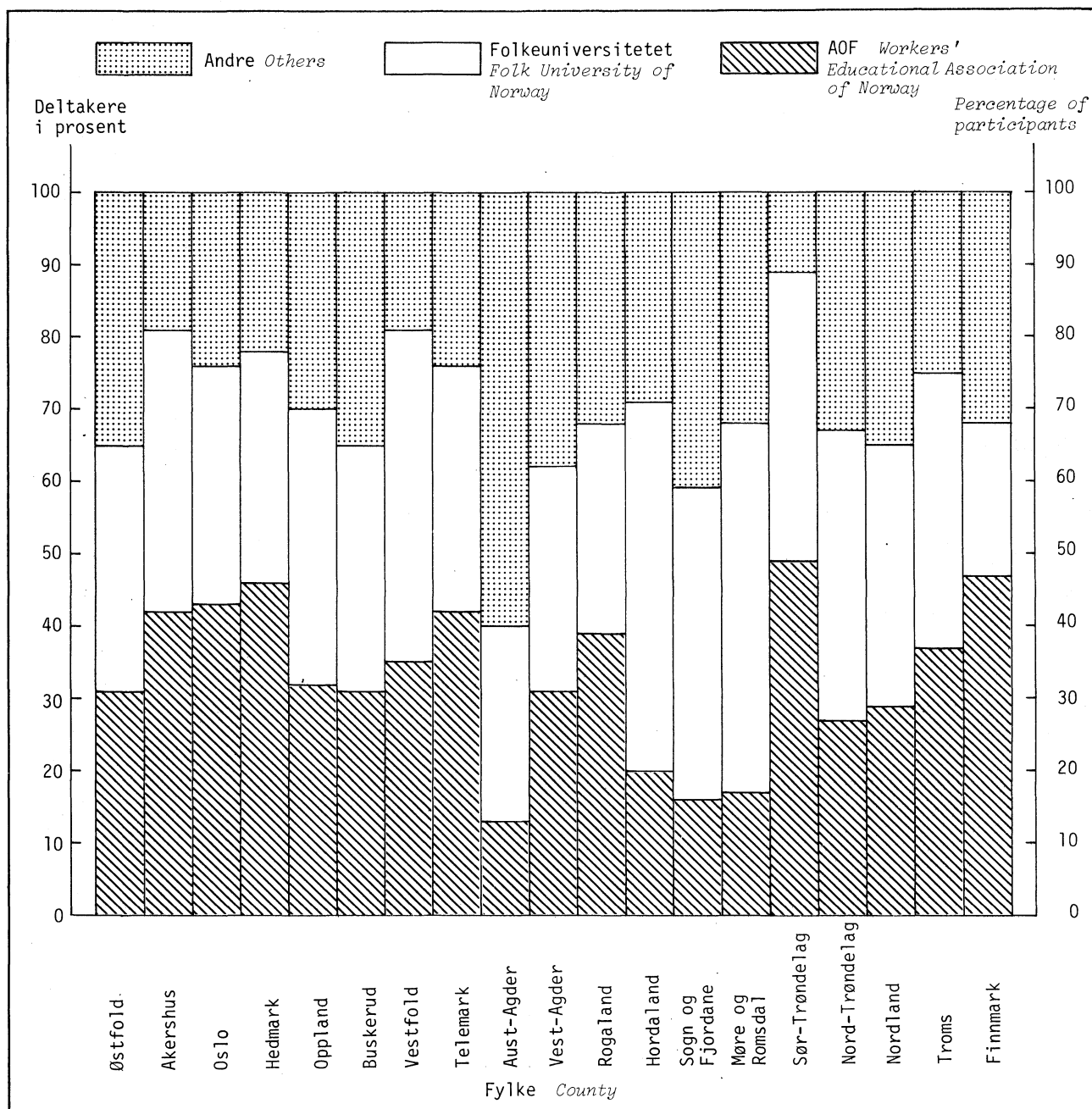
	Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1969			Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1970			Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1971		
		Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>				Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>				Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>		
		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>
Østfold	9 945	29,8	35,7	34,5	13 164	37,7	33,4	28,9	10 988	30,9	35,5	33,6
Akershus	15 103	18,9	52,2	28,9	20 096	31,2	33,6	35,2	25 635	40,0	33,2	26,8
Oslo	40 923	31,6	49,1	19,3	53 646	41,7	36,2	22,1	49 739	36,6	41,0	22,4
Hedmark	10 641	32,2	36,5	31,3	11 155	36,8	26,4	36,8	12 818	41,6	33,4	25,0
Oppland	9 330	26,3	33,0	40,7	11 542	33,3	26,8	39,9	13 686	37,4	31,5	31,1
Buskerud	8 024	26,8	34,4	38,8	11 309	14,5	33,7	51,8	12 490	30,8	36,8	32,4
Vestfold	8 333	37,0	31,5	31,5	11 617	34,9	36,3	28,8	13 887	40,4	35,3	24,3
Telemark	8 787	39,1	32,7	28,2	13 342	35,7	34,2	30,1	14 188	36,5	36,8	26,7
Aust-Agder	3 539	13,5	29,2	57,3	4 822	19,4	25,7	54,9	4 718	11,7	21,8	66,5
Vest-Agder	6 450	46,2	29,7	24,1	8 974	42,2	27,4	30,4	9 119	38,6	25,2	36,2
Rogaland	10 692	30,4	29,4	40,2	14 006	34,7	31,9	33,4	19 885	42,1	31,8	26,1
Hordland	18 467	16,4	44,5	39,1	22 086	18,1	41,9	40,0	25 666	17,0	47,9	35,1
Sogn og Fjordane	5 470	4,3	52,3	43,4	6 487	9,0	41,8	49,2	7 527	8,2	43,4	48,4
Møre og Romsdal	11 014	13,0	53,7	33,3	13 426	12,7	49,0	38,3	13 629	12,8	42,3	44,9
Sør-Trøndelag ..	16 558	47,5	30,1	22,4	26 074	44,2	38,4	17,4	28 197	48,3	37,9	13,8
Nord-Trøndelag ..	7 090	12,5	27,4	60,1	9 060	14,1	37,3	48,6	8 633	22,2	31,1	46,7
Nordland	7 685	27,2	31,8	41,0	9 984	34,5	30,9	34,6	12 111	49,5	24,6	25,9
Troms	8 649	36,6	43,2	20,2	9 206	29,8	46,5	23,7	9 771	32,9	39,0	28,1
Finnmark	3 135	46,0	24,7	29,3	3 859	55,2	15,9	28,9	3 895	48,4	19,1	32,5
Utlandet <i>Foreign</i> <i>countries</i>	-	-	-	-	291	-	-	100	77	72,7	-	27,3
Ukjent <i>Unknown</i> ..	-	-	-	-	3 905	92,4	-	7,6	594	-	-	100
I alt <i>Total</i>	209 918	28,7	39,9	31,4	278 056	33,3	34,9	31,8	297 253	34,6	36,3	29,1

	Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1972			Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1973			Del- takere i alt <i>Parti- cipants</i>	1974		
		Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>				Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>				Andel i prosent: <i>Percentage share:</i>		
		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>		AOF ¹⁾	FU ¹⁾	Øvrige <i>Others</i>
Østfold	12 942	34,6	30,1	35,3	15 458	32,4	30,4	37,2	18 861	30,6	34,2	35,2
Akershus	31 822	41,7	34,6	23,7	33 618	42,4	38,6	19,0	38 305	42,3	38,8	18,9
Oslo	53 807	43,1	36,8	20,1	52 101	46,5	30,0	23,5	50 505	43,6	31,7	24,7
Hedmark	16 449	48,8	24,9	26,3	17 820	48,7	28,2	23,1	21 655	46,1	31,6	22,3
Oppland	15 598	36,5	30,4	33,1	17 190	34,8	34,6	30,6	21 285	32,2	38,0	29,8
Buskerud	17 233	35,7	28,3	36,0	18 795	32,9	33,9	33,2	21 051	31,4	34,1	34,5
Vestfold	15 531	35,8	40,1	24,1	17 765	30,5	44,6	24,9	21 100	35,3	45,7	19,0
Telemark	15 301	31,5	32,8	35,7	19 031	37,0	38,4	24,6	17 847	42,1	33,9	24,0
Aust-Agder	4 735	7,9	33,1	59,0	6 535	10,3	30,0	59,7	7 712	12,5	27,7	59,8
Vest-Agder	9 386	43,0	20,4	36,6	10 257	36,4	24,4	39,2	11 630	31,4	30,4	33,2
Rogaland	19 640	33,5	35,8	30,7	21 006	36,9	36,9	25,2	25 612	38,5	29,9	31,7
Hordaland	32 481	17,1	44,6	38,3	31 812	18,2	53,3	28,5	37 227	19,8	51,2	29,0
Sogn og Fjordane	7 920	6,9	48,2	44,9	7 343	14,2	46,9	38,9	9 426	15,6	43,9	40,5
Møre og Romsdal	18 738	13,8	48,1	38,1	22 047	14,7	47,1	38,2	20 766	16,7	51,0	32,3
Sør-Trøndelag ..	36 656	48,3	36,0	15,7	41 383	54,1	32,6	13,3	42 718	48,9	40,4	10,7
Nord-Trøndelag ..	9 779	29,8	31,3	38,9	10 861	32,7	35,0	32,3	12 174	27,2	40,1	32,7
Nordland	13 817	36,4	34,0	29,6	14 918	29,4	35,8	34,8	17 668	29,0	35,7	35,3
Troms	9 928	25,1	44,0	30,9	9 023	31,7	38,2	30,1	12 034	36,6	38,7	24,7
Finnmark	4 390	43,8	26,3	29,9	6 090	42,6	27,3	30,1	5 388	46,6	21,2	32,2
Utlandet	72	44,4	-	55,6	386	11,7	-	88,3	89	40,4	-	59,6
Ukjent	18	-	-	100	769	-	-	100	609	-	17,1	82,9
I alt	346 243	34,9	36,0	29,1	374 208	36,0	36,5	27,5	413 662	35,2	37,8	27,0

1) AOF = Arbeidernes Opplysningsforbund. FU = Folkeuniversitetet.

1) AOF = Workers' Educational Association of Norway. FU = Folk University of Norway.

Figur 16. Deltakere etter fylke og organisasjon 1974. Prosent *Participants by county and organization 1974. Per cent*

Tabell 44. De politiske partienes opplysningsorganisasjoner. Partiets andel av stemmene ved Stortingsvalget 1973 og deltakere på kurs arrangert av opplysningsorganisasjonen 1973 etter fylke. Prosent

Fylke	AOF. Del- takere 1973. Pro- sent. AOF. Parti- ci- pants 1973. Per cent	Arbei- der- par- tiet. Stemmer 1973. Prosent Labour Party. Votes 1973. Per cent	Høyres Opp- lysnings- forbund. Deltakere 1973. Prosent Educational Association of the Con- servative Party 1973. Per cent	Høyre. Stemmer 1973. Prosent Conser- vative Party. Votes 1973. Per cent	Kr.f.'s Opplysnings- forbund. Deltakere 1973. Prosent Educational Association of the Christian Democrats Participants 1973. Per cent	Kr.f. Stemmer 1973. Prosent Christian Demo- crats. Votes 1973. Per cent
Østfold	32,4	43,1	3,3	17,3	0,8	13,3
Akershus	42,4	33,3	1,2	23,9	0,6	7,0
Oslo	46,5	33,6	5,6	30,1	0,1	7,4
Hedmark	48,7	52,0	2,2	10,1	0,4	2,6
Oppland	34,8	49,5	0,7	8,6	1,8	7,6
Buskerud	32,9	42,5	3,2	19,8	0,8	7,4
Vestfold	30,5	33,9	3,1	26,5	0,7	10,3
Telemark	37,0	37,3	1,6	11,4	0,6	14,4
Aust-Agder	10,3	33,1	3,5	15,6	2,0	18,7
Vest-Agder	36,4	24,3	1,3	14,9	2,5	21,9
Rogaland	36,9	26,6	1,5	14,7	0,8	20,9
Hordaland	18,2	28,3	0,3	17,8	0,9	18,4
Sogn og Fjordane	14,2	26,4	0,2	9,5	1,3	21,0
Møre og Romsdal	14,7	26,0	0,2	8,8	1,8	22,4
Sør-Trøndelag	54,1	37,2	0,8	16,6	0,3	10,4
Nord-Trøndelag	32,7	37,3	0,9	5,8	0,7	8,1
Nordland	29,4	35,8	0,4	11,0	0,2	12,8
Troms	31,7	36,3	1,4	13,6	0,5	10,5
Finmark	42,6	43,9	0,2	13,0	1,2	6,7
Korrelasjonskoeffisient	r = 0,55		r = 0,66		r = 0,54	

The educational organizations of the political parties. Votes for the party at the Storting Election 1973 and the participants at courses arranged by the educational organization 1973 by county. Per cent

Sp's Opp- lysnings- forbund. Deltakere 1973. Prosent Educational Association of the Centre Party. Partici- pants 1973. Per cent	Sp. Stemmer 1973. Prosent Centre Party. Votes 1973. Per cent	SF's Studie- forbund og Marxistisk Opplysnings- råd. Del- takere 1973. Prosent Ed. Ass. of Socialist Party and the Marxist Ed. Counc. Participants 1973. Per cent	SV. Stemmer 1973. Prosent Socia- listic Associ- ation for the Election Votes 1973. Per cent	Venstres Opplys- nings- forbund. Deltakere 1973. Prosent Ed. Ass. of the Liberal Party. Partici- pants 1973. Per cent	Venstre. Stemmer 1973. Prosent Liberal Party. Votes 1973. Per cent	County
0,1	8,6	0,2	10,6	-	1,4	Østfold
0,4	8,2	0,7	11,9	0,5	2,7	Akershus
0,0	2,3	1,6	13,6	0,4	1,3	Oslo
0,4	16,8	0,5	13,7	0,1	0,9	Hedmark
0,3	20,5	0,5	8,2	0,6	1,7	Oppland
0,8	10,3	0,7	12,5	0,3	1,4	Buskerud
0,2	7,6	0,3	8,9	0,2	3,0	Vestfold
0,2	7,4	0,2	16,9	0,3	6,2	Telemark
0,2	8,6	0,5	5,4	0,1	5,7	Aust-Agder
0,3	11,3	0,0	7,0	0,0	4,7	Vest-Agder
0,6	11,7	0,7	8,2	0,7	3,3	Rogaland
0,0	8,1	0,4	9,2	0,7	3,9	Hordaland
0,9	23,0	0,3	8,1	1,3	5,5	Sogn og Fjordane
0,1	17,0	0,3	6,8	0,4	11,4	Møre og Romsdal
0,0	13,6	0,3	13,6	0,0	3,0	Sør-Trøndelag
1,3	28,4	0,9	10,0	3,4	4,4	Nord-Trøndelag
0,1	15,4	1,3	14,1	1,0	4,8	Nordland
0,2	12,2	1,7	13,5	0,9	6,8	Troms
0,2	6,3	1,9	19,1	1,4	3,5	Finnmark
r = 0,65		r = 0,56		r = 0,14		Correlation coefficient

For organisasjoner tilknyttet politiske partier kan en imidlertid foreta sammenlikning mellom partiets velgeroppslutning og deltakertallet på de studietiltak den arrangerer.

Bortsett fra Venstre/Venstres Opplysningsforbund finner en klare positive korrelasjoner. Det synes å være en statistisk sammenheng mellom et politisk partis velgeroppslutning og aktiviteten i partiets opplysningsorganisasjon i fylkene målt i tallet på deltakere på de kurs den arrangerer.

Denne sammenhengen skyldes neppe i første rekke at det er noe direkte årsaksforhold mellom stemmetall og tallet på kursdeltakere. Særlig gjelder dette AOF, der det ganske sikkert deltar en rekke personer uten tilknytning til Arbeiderpartiet eller andre av grunnorganisasjonene i AOF. Sammenhengen skyldes trolig at både velgeroppslutning og aktiviteten i opplysningsforbundet har sammenheng med den organisasjonsmessige aktiviteten i et parti. For AOF's del betyr sikkert også aktiviteten i grunnorganisasjonene mye for studieaktiviteten, da en stor del av rekrutteringen til AOF's kurs skjer gjennom lokale partilag og fagforbund.

En må kunne bruke dette resonnementet på virksomheten generelt og si at studieaktiviteten i et fylke i høy grad avhenger av hvor aktive opplysningsorganisasjonenes lokale avdelinger er. Sannsynligvis avhenger studieaktiviteten i et fylke først og fremst av slike faktorer. Fordelingen i fylkets befolkning av kjennemerker som antas å påvirke enkeltpersoners valg mellom deltaking eller ikke, (alder, utdanningsnivå osv.) har til sammenlikning mindre betydning for studieaktiviteten i fylket. Hvis dette er riktig, er det trolig med på å forklare at en i II. 2.4. ikke fant noen sammenheng mellom fylkesvariable og studieaktivitet.

II. 4. Deltakere etter kurstype

II. 4.1. Innledning

I voksenopplæringsstatistikken er kurs arrangert av opplysningsorganisasjonene inndelt i kurs-typer. Inndelingen følger reglene fra Kirke- og undervisningsdepartementet for statstilskott til det frivillige studiearbeidet. Satsene for statstilskott er endret og også andre endringer har funnet sted fra 1969 til 1974. I 1974 gjaldt disse reglene:

1. Brevringer får 50 prosent tilskott til brevkursavgiften, avgrenset til kr 20,- for hver deltaker. Brevringer med leder som på forhånd er godkjent av vedkommende hovedorganisasjon får 50 prosent tilskott til lederlønn, avgrenset til kr 7,50 pr. time. Brevringer kan få tilskott til foredragsrekker, men ikke til eksperthjelp. Brevringer må ha minst 5 deltakere og 5 møtedager for å få statstilskott.
2. Kveldskurs (kveldsklasser) må godkjennes av skolestyret, og ha minst 8 elever over skolepliktig alder. Det gis 65 prosent tilskott til lærerlønn avgrenset til kr 25,- pr. time opp til 75 timer. For å få tilskott til lærerlønn må kurset ha minst 3 kursdager. Kveldskurs får også 50 prosent statstilskott til materiell, avgrenset til kr 20,- pr. deltaker.
3. Studieringer må ha minst 5 deltakere og minst 5 møtedager for å få statstilskott.
 - a) Studieringer uten lærer får 50 prosent tilskott til materiell avgrenset til kr 20,- pr. deltaker. Ringen kan også få tilskott til foredragsrekker og eksperthjelp.
 - b) Studieringer med lærer får samme tilskott som gis til kveldskurs.

I statistikken er det ikke skilt mellom disse to typene studieringer.

4. Universitetssirkler godkjent av departementet får 50 prosent tilskott til foreleserhonorar avgrenset til kr 164,- pr. dobbelttime. Utgiftene til reise og opphold for foreleserne dekkes etter statens regulativ. Til materiell gis 50 prosent tilskott avgrenset til kr 20,- pr. deltaker. Universitetssirkler må ha minst 10 deltakere for å få tilskott.

5. Emnekurs som varer minst 5 dager og har minst 6 studietimer pr. dag, får 50 prosent tilskott til lærerlønn og utgiftene til reise og opphold for lærerne, avgrenset til i alt kr 2 000,-.
6. Studielederkurs (kurs for studieledere og ringledere) som varer minst 5 dager og har minst 6 timer pr. dag får tilskott som emnekurs. Studielederkurs som varer 2 til 4 dager med 6 studietimer pr. dag får 50 prosent tilskott til honorar til kurslederen, avgrenset til kr 50,- for dagen, og 50 prosent tilskott til reise- og oppholdsutgifter etter statens regulativ.
7. Tillitsmannskurs. Til kurs for de ansattes representanter i arbeidslivet kan det innenfor rammen av bevilgningen gis 50 prosent tilskott til de faktiske utgiftene.

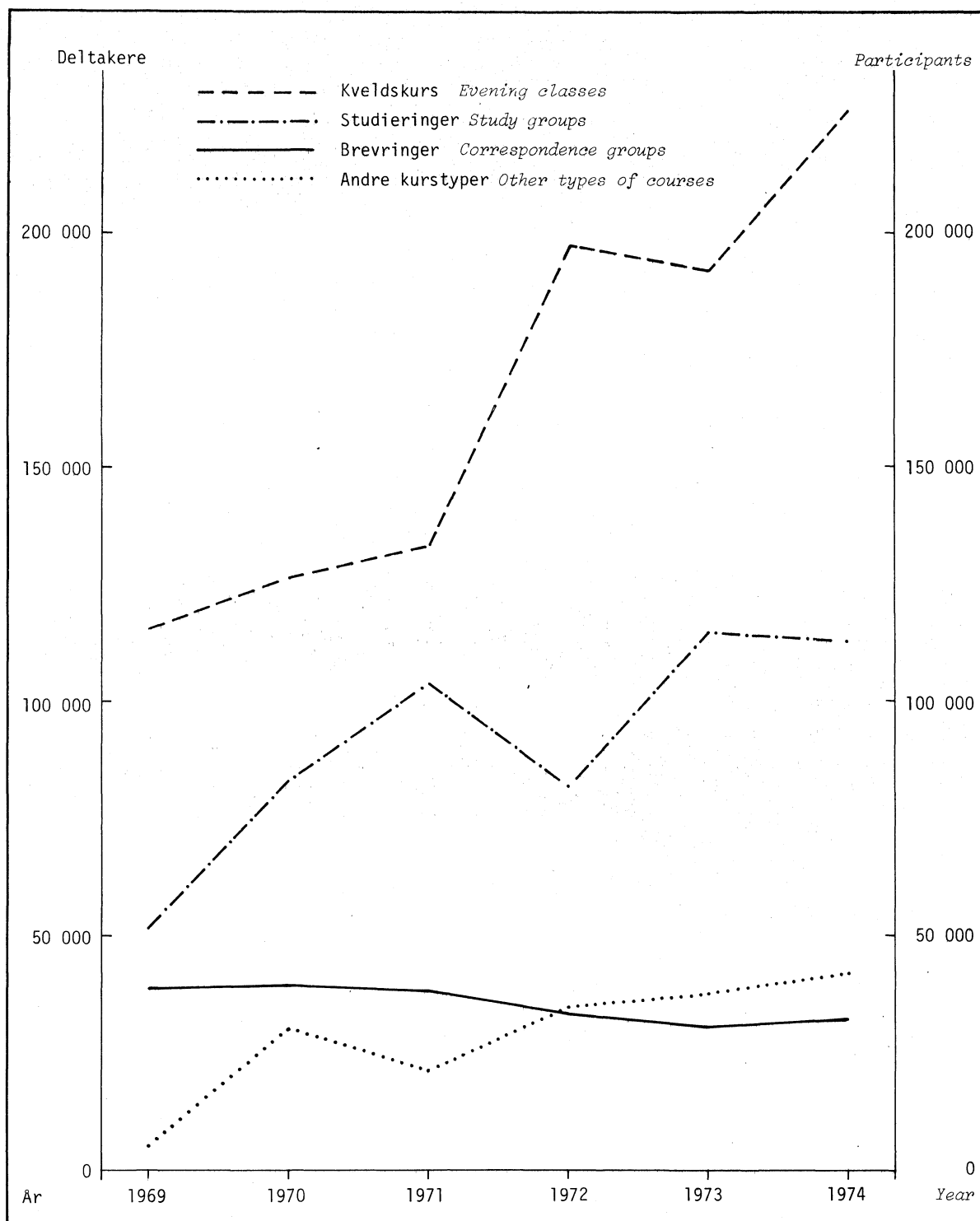
Emnekurs, studielederkurs og tillitsmannskurs må ha minst 15 deltakere for å få tilskott, og tilskott blir gitt etter søknad i hvert enkelt tilfelle.

Når tilskottsreglene her er gjengitt, skyldes det en antakelse om at den statsstøttede studievirksomheten i vesentlig grad påvirkes av reglene, og at statistikkens omfang er definert ut fra hvilke tiltak som er tilskottsberettiget.

II. 4.2. Deltakere etter kurstype 1969-1974

Tabell 45. Deltakere etter kurstype 1969-1974 *Participants by type of course 1969-1974*

Kurstype <i>Type of course</i>	Deltakere <i>Participants</i>											
	1969		1970		1971		1972		1973		1974	
	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>
Brevringer <i>Correspondence groups</i>	38 567	18,3	39 015	14,0	38 367	12,9	33 330	9,6	30 437	8,1	32 067	7,8
Kveldskurs <i>Evening classes</i>	115 383	55,0	126 074	45,3	133 235	44,8	197 380	57,0	191 773	51,4	226 297	54,7
Studieringer <i>Study groups</i> .	51 370	24,5	82 964	29,8	103 748	34,9	81 530	23,6	114 649	30,6	112 656	27,2
Universitets- sirkler <i>Uni- versity cour- ses</i>	2 646	1,2	9 103	3,3	9 173	3,1	11 554	3,3	14 009	3,7	17 939	4,3
Emnekurs <i>Special sub- ject courses</i> .	1 260	0,6	8 346	3,0	5 085	1,7	13 567	3,9	12 846	3,4	13 181	3,2
Studieleder- kurs <i>Courses for leaders of study groups</i>	546	0,3	1 269	0,5	1 521	0,5	1 381	0,4	1 626	0,4	992	0,2
Tillitsmanns- kurs <i>Courses for shop stewards</i>	146	0,1	11 285	4,1	6 124	2,1	7 501	2,2	8 868	2,4	10 530	2,6
I alt <i>Total</i>	209 918	100,0	278 056	100,0	297 253	100,0	346 243	100,0	374 208	100,0	413 662	100,0

Figur 17. Deltakere etter kurstype 1969-1974 *Participants by type of course 1969-1974*

Fordelingen av deltakerne etter kurstype 1969-1974 er vist i tabell 45 og figur 17. I hele perioden har det vært flest deltakere på kveldskurs, men andelen varierer fra 45 til 57 prosent. Studieringene har hatt noe under 30 prosent bortsett fra i 1971. Brevringene har hatt en viss absolutt tilbakegang, og har fått redusert sin andel av deltakerne fra 18,3 til 7,8 prosent. De øvrige kurs-typene har i forhold beskjedne deltakertall, men universitetssirklene har hatt en betydelig økning.

Tabell 46. Deltakere etter kurstype og organisasjon 1974 *Participants by type of course and organization 1974*

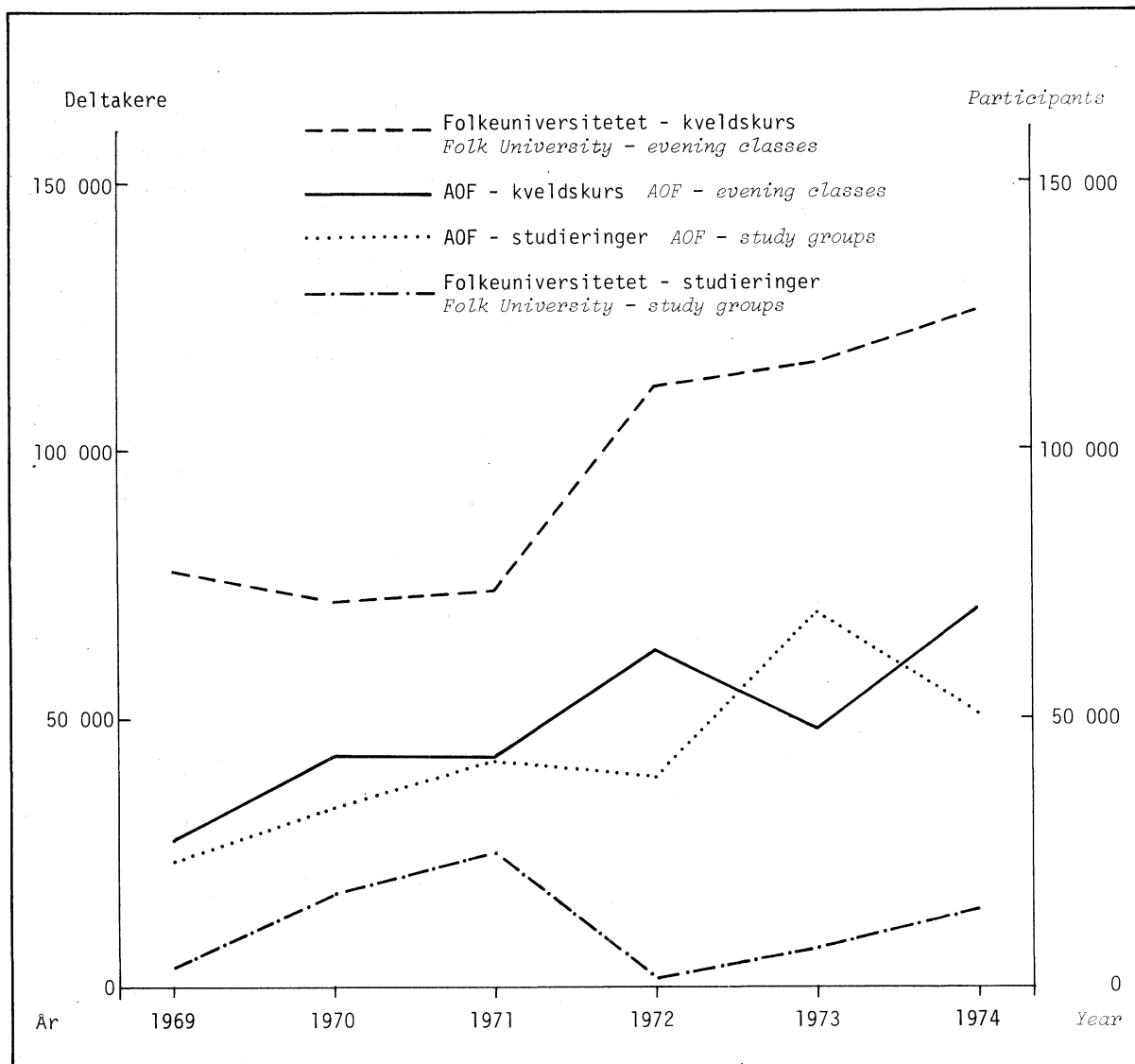
Organisasjoner <i>Organizations</i>	Alle kurs <i>All courses</i>	Brev- ringer <i>Corre- spon- dence groups</i>	Kvelds- kurs <i>Evening classes</i>	Studie- ringer <i>Study groups</i>	Univer- sitets- sirkler <i>Univer- sity courses</i>	Emne- kurs <i>Special subject courses</i>	Studie- leder- kurs <i>Courses for leaders of study groups</i>	Tillits- manns- kurs <i>Courses for shop stewards</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Associ- ation of Norway</i>	145 470	14 120	70 577	50 761	1 372	-	-	8 640
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Informa- tion Board</i>	1 768	246	141	1 120	-	261	-	-
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	12 148	5 001	3 320	3 710	-	117	-	-
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	704	-	688	16	-	-	-	-
Folkeuniversitetet Folk <i>University of Norway</i>	156 571	35	125 587	14 435	16 514	-	-	-
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of the Conservative Party</i>	8 430	319	5 564	2 547	-	-	-	-
Kristelig Folkepartis Opplys- ningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	2 846	11	95	2 687	-	28	25	-
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	446	-	-	303	-	143	-	-
Noregs Mållag <i>The New- Norwegian Language Associa- tion</i>	454	12	164	278	-	-	-	-
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	10 623	1 550	1 553	7 106	29	84	301	-
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	712	479	26	-	-	207	-	-
Noregs Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	12 654	4 872	4 079	3 598	-	62	43	-
Norges Idrettsforbund <i>Norwe- gian Confederation of Sport</i> ...	9 387	206	9 181	-	-	-	-	-
Norges Kooperative Landsfor- ening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i> ...	1 743	631	-	789	-	175	18	130
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i>	27 304	1 333	4 135	10 204	-	11 592	40	-
Norske 4-H. Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	4 271	277	136	3 734	-	124	-	-
Senterpartiets Opplysningsfor- bund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	1 166	197	35	934	-	-	-	-
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	3 635	-	-	3 635	-	-	-	-
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	4 512	2 584	-	1 169	-	-	-	759
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	2 160	63	78	1 889	-	44	86	-
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i>	6 658	131	938	3 741	24	344	479	1 001
I alt <i>Total</i>	413 662	32 067	226 297	112 656	17 939	13 181	992	10 530

Tabell 46 viser at fordelingen av deltakere etter kurstype er svært ulik fra organisasjon til organisasjon. En ser at de aller fleste organisasjonene arrangerer brevninger, kveldskurs eller studieringer. Det er også flere som arrangerer emnekurs, mens de øvrige kurstypene bare forekommer i enkelte organisasjoner.

Tabell 47. Deltakere etter organisasjon og kurstype 1969-1974 *Participants by organization and type of course 1969-1974*

Organisasjon og kurstype <i>Organization and type of course</i>	Deltakere <i>Participants</i>											
	1969		1970		1971		1972		1973		1974	
	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>
<u>Arbeidernes</u> <u>Opplysningsfor-</u> <u>bund</u> <i>Workers'</i> <i>Educational</i> <i>Association of</i> <i>Norway</i>	60 164	100,0	92 622	100,0	102 778	100,0	120 957	100,0	134 836	100,0	145 470	100,0
Brevninger <i>Correspondence</i> <i>groups</i>	9 615	16,0	5 373	5,8	11 234	10,9	9 405	7,8	8 749	6,5	14 120	9,7
Kveldskurs <i>Evening classes</i>	27 220	45,2	43 033	46,5	42 642	41,5	62 806	51,9	48 115	35,7	70 577	48,5
Studieringer <i>Study groups</i> ..	23 329	38,8	33 424	36,1	42 285	41,1	39 004	32,2	69 760	51,7	50 761	34,9
Andre kurs <i>Other courses</i> .	-	-	10 792	11,6	6 617	6,5	9 742	8,1	8 212	6,1	10 012	6,9
<u>Folkeuniversi-</u> <u>tetet</u> <i>Folk</i> <i>University of</i> <i>Norway</i>	83 707	100,0	96 999	100,0	107 947	100,0	124 529	100,0	136 611	100,0	156 571	100,0
Brevninger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	0
Kveldskurs	77 427	92,5	71 802	74,0	73 902	68,5	111 566	89,6	116 262	85,1	125 587	80,2
Studieringer ..	3 645	4,4	17 248	17,8	24 964	23,1	1 490	1,2	7 339	5,4	14 435	9,2
Andre kurs	2 635	3,1	7 949	8,2	9 081	8,4	11 473	9,2	13 010	9,5	16 514	10,6
<u>Andre organisa-</u> <u>sjoner</u> <i>Other</i> <i>organizations</i> .	66 047	100,0	88 435	100,0	86 528	100,0	100 757	100,0	102 761	100,0	111 621	100,0
Brevninger	28 952	43,8	33 642	38,0	27 133	31,3	23 925	23,8	21 688	21,1	17 912	16,1
Kveldskurs	10 736	16,3	11 239	12,7	16 691	19,3	23 008	22,8	27 396	26,7	30 133	27,0
Studieringer ..	24 396	36,9	32 292	36,5	36 499	42,2	41 036	40,7	37 550	36,5	47 460	42,5
Andre kurs	1 963	3,0	11 262	12,8	6 205	7,2	12 788	12,7	16 127	15,7	16 116	14,4
I alt <i>Total</i> ..	209 918	-	278 056	-	297 253	-	346 243	-	374 208	-	413 662	-

Figur 18. Deltakere på kveldskurs og studieringer i AOF og Folkeuniversitetet 1969-1974
Participants in evening classes and study groups arranged by Workers' Educational Association of Norway and the Folk University of Norway 1969-1974

For å kunne gi et bilde av utviklingen fra 1969 til 1974, viser tabell 47 deltakere etter kurs-type i AOF, Folkeuniversitetet og de øvrige. Figur 18 viser tallene for kveldskurs og studieringer i AOF og Folkeuniversitetet. Figuren gir inntrykk av at det er en viss sammenheng mellom de to kurstypene, slik at sterk økning i en av dem skjer på bekostning av den andre. Det mest markerte trekk som kan avleses av figuren, er det som skjer fra 1971 til 1972. Den sterke økningen i deltakertallene for kveldskurs sammen med en reduksjon for studieringene, viser seg både for AOF og Folkeuniversitetet. Selv om utslaget er mindre markert for AOF, er det samme tendens i begge de største organisasjonene.

Forklaringen er trolig å finne i en endring i tilskottsreglene som fant sted i 1972. Mens studieringer med lærer hele tida har fått tilskott til materiellutgifter, fikk kveldskurs dette først i 1972. Mens en studiering med lærer før 1972 var gunstigere stilt m.h.p. statstilskott enn kveldskurs, ble de fra dette året av likestilt. Forskjellen på disse to kurstypene er i realiteten svært små, det eneste er at nedre grense for deltakertall for å være tilskottsberettiget er 8 for kveldskurs og 5 for studieringer. Når det fra 1972 ikke var noen fordeler ved å rapportere et kurs som studiering med lærer framfor kveldskurs, er nok dette mye av forklaringen på utviklingen fra 1971 til 1972. Som det seinere vil bli vist (avsnitt II.9.5.) er den overveiende delen av AOF's og

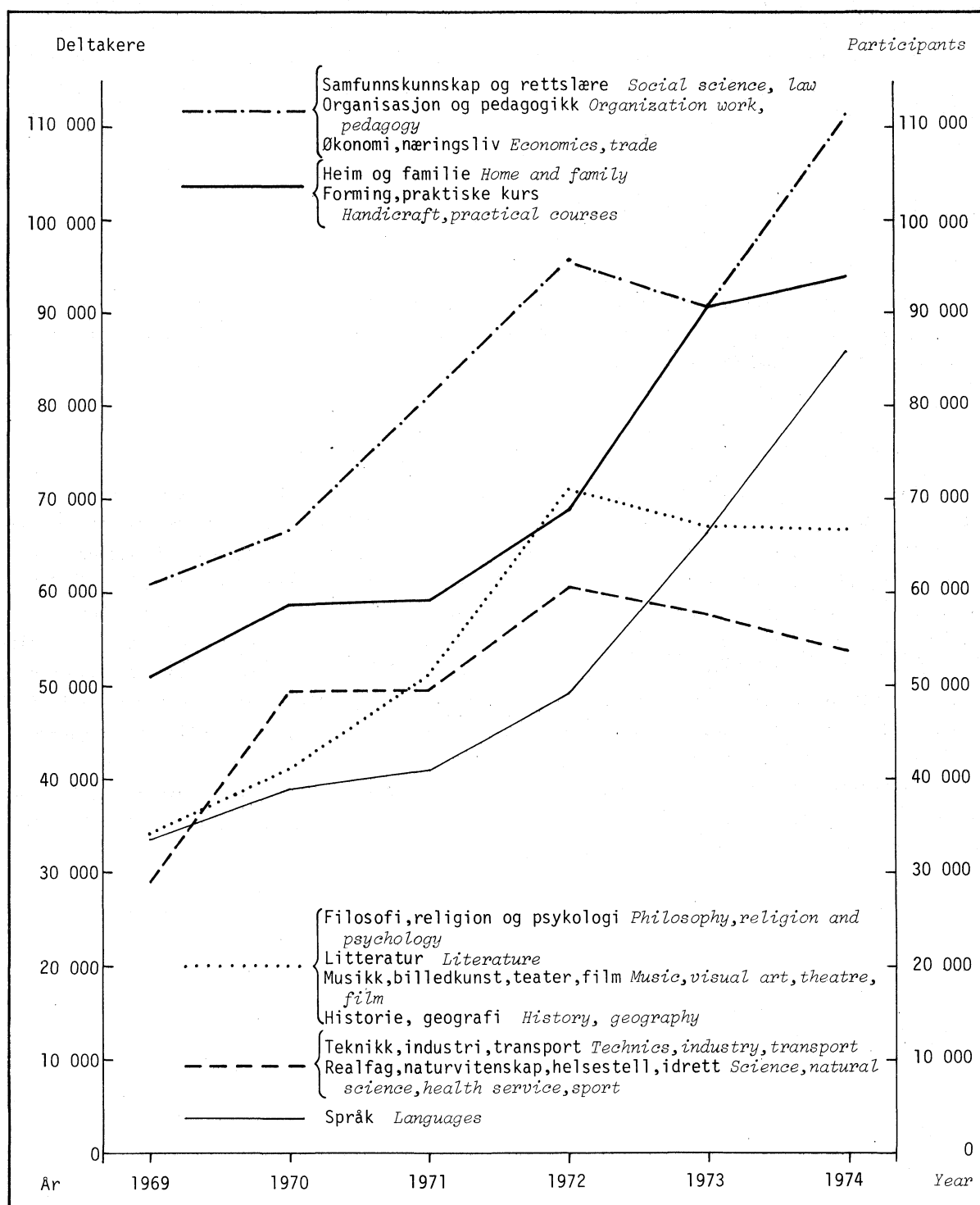
Folkeuniversitetets studieringer lærerringer. De øvrige organisasjonene arrangerer derimot en større del av studieringene som ringer uten lærer, og tilskottsendringen i 1972 får derfor mindre betydning i denne sammenheng. En finner derfor ikke de samme tendensene som for AOF og Folkeuniversitetet.

II. 5. Deltakere etter fag

Opplysningsorganisasjonenes kurstilbud er inndelt i tolv faggrupper etter en kodeliste utarbeidd av Samnemnda for studiearbeid. Dette grupperingssystemet er ikke helt tilfredsstillende, både fordi enkelte av gruppene er for uensartet og fordi de ikke er klart nok avgrenset fra hverandre. Når kodingen er utført av arrangørene, foreligger dermed en risiko for at samme type kurs kan bli kodet ulikt i de forskjellige organisasjonene.

Tabell 48. Deltakere etter fag 1969-1974 *Participants by subject 1969-1974*

Fag <i>Subject</i>	Deltakere <i>Participants</i>											
	1969		1970		1971		1972		1973		1974	
	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>	I alt <i>Total</i>	Pro- sent <i>Per- cen- tage</i>
Filosofi, reli- gion og psyko- logi <i>Philoso- phy, religion and psychology</i>	9 366	4,5	17 946	6,4	21 226	7,1	32 226	9,3	37 263	10,0	39 376	9,5
Språk <i>Langu- ages</i>	33 809	16,1	39 252	14,1	41 162	13,8	49 399	14,3	66 620	17,8	85 768	20,8
Litteratur <i>Literature</i>	3 206	1,5	3 353	1,2	2 843	1,0	2 936	0,8	3 930	1,1	2 886	0,7
Musikk, billed- kunst, teater, film <i>Music, visual art, theatre, film</i> ..	19 323	9,2	17 522	6,3	24 605	8,3	32 301	9,3	22 161	5,9	20 289	4,9
Historie, geo- grafi <i>History, geography</i>	2 539	1,2	2 674	1,0	2 798	0,9	3 701	1,1	3 837	1,0	4 409	1,1
Samfunnskunnskap og rettslære <i>Social science, law</i>	17 903	8,5	14 896	5,4	23 360	7,9	26 826	7,7	24 774	6,6	29 330	7,1
Heim og familie <i>Home and family</i>	10 644	5,1	10 578	3,8	11 964	4,0	18 405	5,3	17 866	4,8	18 040	4,4
Organisasjonsar- beid, pedagogikk <i>Organization work, pedagogy</i>	16 885	8,0	14 648	5,3	29 847	10,0	34 326	9,9	30 724	8,2	42 177	10,2
Teknikk, indu- stri, transport <i>Technics, indu- stry, transport</i>	5 705	2,7	8 960	3,2	10 621	3,6	14 083	4,1	20 261	5,4	18 633	4,5
Økonomi, nær- ingsliv <i>Econo- mics, trade</i>	26 139	12,5	37 206	13,4	27 916	9,4	34 587	10,0	35 183	9,4	40 049	9,7
Realfag, naturvi- tenskap, helse- stell, idrett <i>Science, natural science, health service, sport</i> ..	23 224	11,1	40 557	14,6	38 855	13,1	46 594	13,5	37 294	10,0	35 644	8,7
Forming, prak- tiske kurs <i>Han- dcraft, practi- cal courses</i>	40 549	19,3	48 169	17,3	47 479	16,0	50 495	14,6	72 696	19,4	75 883	18,4
Uoppgitt <i>Unknown</i>	626	0,3	22 295	8,0	14 577	4,9	364	0,1	1 599	0,4	1 178	0
I alt <i>Total</i> ...	209 918	100,0	278 056	100,0	297 253	100,0	346 243	100,0	374 208	100,0	413 662	100,0

Figur 19. Deltakere etter fag 1969-1974 *Participants by subject 1969-1974*

Fordelingen av deltakere etter fag er vist i tabell 48 og i figur 19. I figuren er enkelte av fagkodene slått sammen for å lette oversikten.

Fordelingen har vært relativt stabil, hele perioden sett under ett. Forming og praktiske kurs og språkkurs har samlet flest deltakere. Fra 1973 har deltakertallet på språkkurs økt særlig sterkt, noe som nok har sammenheng med igangsettingen av engelskkurset "Start". I 1970 ble alle tillitsmannskurs ført på uoppgitt, og utgjør ca. halvparten av deltakerne her. Dette har ført til at "organisasjonsarbeid og pedagogikk" hvor tillitsmannskurs hører hjemme, har fått mer enn ti tusen deltakere for lite i 1970.

II. 6. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs

II. 6.1. Innledning

Et viktig kjennemerke ved voksenopplæringsvirksomheten er tallet på deltakere pr. kurs. Når en får ulike resultater ved å måle veksten i virksomheten i tallet på kurs og tallet på deltakere, har det sammenheng med at det gjennomsnittlige deltakertallet pr. kurs har endret seg.

II. 6.2. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter kurstype 1969-1974

Tabell 49 viser at det gjennomsnittlige deltakertallet pr. kurs totalt sett har holdt seg relativt konstant rundt 12 i hele perioden. På brevringer og kveldskurs har også det gjennomsnittlige deltakertallet endret seg lite, mens det er større variasjoner for studieringenes vedkommende. Det gjennomsnittlige deltakertallet pr. studiering gikk sterkt ned fra 1971 til 1972, fra 12,4 til 9,8. Trolig er årsaken å finne i den endring i tilskottsreglene som fant sted i 1972, og som likestilte studieringer og kveldskurs m.h.p. tilskott til materiellutgifter. Dette har trolig ført til at tiltak som tidligere ble innrapportert som studiering p.g.a. materielltilskottet fra og med 1972 like gjerne rapporteres som kveldskurs så lenge deltakertallet minst er 8. Resultatet er at kurs med fra 5 til 7 deltakere utgjør en større andel av alle studieringer i 1972 enn i 1971, og følgelig er det gjennomsnittlige deltakertallet gått ned.

De øvrige kurstypene har gjennomsnittlig langt flere deltakere pr. kurs, spesielt gjelder det emnekursa som de siste årene har hatt rundt 50 deltakere pr. kurs. Det er her særlig emnekurs arrangert av Norsk Kristelig Studieråd som gjør tallet så høyt.

Tabell 49. Kurs og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter kurstype 1969-1974 *Courses and average number of participants per course by type of course 1969-1974*

Kurstype Type of course	1969		1970		1971		1972		1973		1974	
	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course	Kurs Courses	Gjen- nom- snitt- lig del- taker- tall pr. kurs Ave- rage number of parti- ci- pants per course
Brevringer <i>Correspon- dence groups</i>	5 481	7,0	5 440	7,2	5 141	7,5	4 785	7,0	4 484	6,8	4 830	6,6
Kveldskurs <i>Evening classes</i>	8 264	14,0	9 185	13,7	9 780	13,6	14 136	14,0	14 183	13,5	17 207	13,2
Studieringer <i>Study groups</i>	5 641	9,1	7 010	11,8	8 344	12,4	8 320	9,8	10 951	10,5	12 048	9,4
Universi- tetssirkler <i>University courses</i>	114	23,2	543	16,8	358	25,6	429	26,9	529	26,5	641	28,0
Emnekurs <i>Special sub- ject courses</i>	56	22,5	204	40,9	168	30,3	352	38,5	237	54,2	268	49,2
Studieleder- kurs <i>Courses for leaders of study groups</i>	30	18,2	53	23,9	60	25,4	55	25,1	59	27,6	39	25,4
Tillits- mannskurs <i>Courses for shop ste- wards</i>	9	16,2	457	25,2	225	27,2	290	25,9	333	26,6	410	25,7
I alt <i>Total</i>	19 595	10,7	22 892	12,1	24 076	12,3	28 367	12,2	30 776	12,2	35 443	11,7

II. 6.3. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter organisasjon 1969-1974

Tabell 50 tyder på at over tid har den enkelte organisasjon et forholdsvis konstant antall deltakere pr. kurs, mens denne størrelsen varierer mye fra arrangør til arrangør. En rekke organisasjoner har gjennomsnittlig 6-8 deltakere pr. kurs, mens Norges Idrettsforbund og Norsk Kristelig Studieråd (bortsett fra i 1969) har mellom 15 og 20. Det gjennomsnittlige deltakertallet pr. kurs synes derfor å være en størrelse som er avhengig av studievirksomhetens opplegg. I tabell 49 viste det gjennomsnittlige deltakertallet pr. kurs stabile forskjeller fra kurstype til kurstype. I tabell 46 og 47 ble det videre påvist at fordelingen av deltakere etter kurstype varierer sterkt fra organisasjon til organisasjon. Dette til sammen forklarer mye av ulikhetene i gjennomsnittlig deltakertall mellom organisasjonene.

Tabell 50. Gjennomsnittlig deltakertall etter organisasjon 1969-1974 *Average number of participants by organization 1969-1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs <i>Average number of participants per course</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	11,5	13,5	12,5	12,6	12,0	11,1
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	6,6	7,3	8,2	8,4	8,8	8,6
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	7,2	7,2	7,5	8,0	7,9	8,2
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	13,9	12,1	11,7	13,4	11,2	9,8
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	14,0	14,0	14,7	14,3	13,6	13,4
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of the Conservative Party</i>	6,9	7,0	6,9	8,9	10,2	9,9
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	6,5	7,9	7,7	7,6	7,5	7,3
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	6,2	6,9	6,1	6,8	7,2	9,1
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	6,0	6,6	7,0	6,8	6,3	7,7
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	11,1	11,5	10,7	9,8	9,8	9,2
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	9,2	8,5	8,4	8,2	8,7	7,7
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	8,0	10,9	8,9	8,4	8,2	8,2
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	19,3	18,7	20,7	18,6	20,1	18,2
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	9,8	8,7	10,2	8,9	8,7	10,6
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i> ...	6,3	15,3	17,8	17,4	20,9	20,6
Norske 4-H.Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	9,1	7,8	7,9	7,4	7,3	7,4
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	7,5	7,3	7,1	6,5	6,0	6,4
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	6,4	6,7	6,8	6,6	6,5	6,3
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	6,5	8,0	7,7	7,3	7,5	8,1
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	6,5	7,4	10,1	5,6	6,3	6,3
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i> ..	6,1	9,0	14,9	10,9	15,9	11,8
I alt <i>Total</i>	10,7	12,2	12,4	12,2	12,2	11,7

Tabell 51. Kurs og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs for brevvinger, kveldskurs og studieringer, etter organisasjon Courses and average number of participants per course at correspondence courses, evening classes and study groups by organization

Organisasjon Organization	Brevvinger Correspondence courses		Kveldskurs Evening classes		Studieringer Study groups	
	Kurs Courses	Gjennom- snittlig deltaker- tall pr. kurs Average number of parti- cipants per course	Kurs Courses	Gjennom- snittlig deltaker- tall pr. kurs Average number of parti- cipants per course	Kurs Courses	Gjennom- snittlig deltaker- tall pr. kurs Average number of parti- cipants per course
Arbeidernes Opplysningsforbund Workers' Educational Association of Norway	2 255	6,3	5 862	12,0	4 569	11,1
Avholdsfolkets Opplysningsråd Temperance Society's Information Board	40	6,2	8	17,6	148	7,6
Bygdefolkets Opplysningsnemnd Information Board of Rural Population	730	6,9	310	10,7	440	8,4
Folkeakademiens Landsforbund The National League of Folk Academies	-	-	70	9,8	2	8,0
Folkeuniversitetet Folk University of Norway	5	7,0	9 365	13,4	1 698	8,5
Høyres Opplysningsorganisasjon Educational Association of the Conservative Party	47	6,8	398	14,0	404	6,3
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund Educational Association of the Christian Democrats	2	5,5	9	10,6	376	7,1
Marxistisk Opplysningsråd The Marxist Educational Council	-	-	-	-	44	6,9
Noregs Mållag The New-Norwegian Language Association	2	6,0	16	10,3	41	6,8
Noregs Ungdomslag Norwegian League of Youth	224	6,9	90	17,3	822	8,6
Norges Fiskarlag Norwegian Fishermen's Association	80	6,0	4	6,5	-	-
Norges Husmorforbund Norwegian House- wives Association	714	6,8	379	10,8	439	8,2
Norges Idrettsforbund Norwegian Confede- ration of Sport	30	6,9	485	18,9	-	-
Norges Kooperative Landsforening Nor- wegian Co-operative Union and Wholesale Society	86	7,3	-	-	61	12,9
Norsk Kristelig Studieråd Norwegian Christian Committee for Study Activities ..	158	8,4	146	28,3	820	12,4
Norske 4-H. Studieforbund The Norwegian 4-H	41	6,8	6	22,7	525	7,1
Senterpartiets Opplysningsforbund Educa- tional Association of the Centre Party	31	6,4	3	11,7	148	6,3
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund Educational Association of Socialist Peoples's Party	-	-	-	-	581	6,3
Statstjenestemannsforbundet Civil Service Alliance	356	7,3	-	-	174	6,7
Venstres Opplysningsforbund Educational Association of the Liberal Party	9	7,0	8	9,8	323	5,8
Andre organisasjoner Other organiza- tions	20	6,6	47	20,0	433	8,6
I alt Total	4 830	6,6	17 206	13,2	12 048	9,4

Tabell 51 viser at på brevringer og studieringer er det relativt små forskjeller mellom organisasjonene, mens det gjennomsnittlige deltakertallet pr. kurs varierer noe mer for kveldskurs. Det er derfor ikke bare ulik fordeling av deltakerne etter kurstype som fører til forskjeller i gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs fra organisasjon til organisasjon. Også for de enkelte kurstypene er det visse ulikheter mellom organisasjonene.

II. 6.4. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter fylke 1969-1974

Tabell 52. Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter fylke 1969-1974 *Average number of participants per course by county 1969-1974*

Fylke <i>County</i>	Gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs etter fylke <i>Average number of participants per course by county</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Østfold	10,4	12,5	11,1	11,2	11,4	11,3
Akershus	12,1	12,4	13,6	13,1	13,3	13,3
Oslo	12,1	14,3	14,1	13,2	12,9	12,4
Hedmark	11,0	10,3	10,8	10,9	11,0	10,3
Oppland	10,0	10,3	11,0	11,2	11,7	11,6
Buskerud	10,3	11,0	11,4	11,5	11,6	11,0
Vestfold	9,6	10,5	12,2	11,1	11,2	10,9
Telemark	10,3	11,9	11,2	12,8	11,9	11,1
Aust-Agder	8,4	12,0	13,6	10,6	12,2	11,3
Vest-Agder	10,6	12,0	13,1	11,2	12,2	11,4
Rogaland	9,8	11,1	11,9	11,8	11,7	11,9
Hordaland	10,7	11,9	12,3	13,1	12,5	12,2
Sogn og Fjordane	9,0	10,3	10,7	10,7	9,8	9,6
Møre og Romsdal	10,6	12,2	11,7	12,1	12,4	10,8
Sør-Trøndelag	11,7	13,3	13,1	13,8	13,9	12,8
Nord-Trøndelag	9,0	11,0	11,2	10,5	10,6	10,4
Nordland	9,6	10,4	12,0	11,2	11,2	11,0
Troms	11,5	12,5	13,1	13,0	11,5	12,0
Finnmark	10,1	10,3	11,8	11,3	11,4	11,8
I alt <i>Total</i>	10,7	12,2	12,3	12,2	12,2	11,7

Forskjellene mellom fylkenes gjennomsnittlige deltakertall pr. kurs er relativt små, men ser ut til å ha en viss stabilitet. Gjennomsnittlig deltakertall kan tenkes å være et karakteristisk trekk ved studievirksomheten i et fylke som bl.a. kan ha sammenheng med studieaktivitet (deltakere pr. 1 000 innbyggere over 15 år) og bosettingsmønster (andel bosatt i tettsted).

For de seks årene har en beregnet følgende korrelasjonskoeffisienter mellom studieaktivitet¹⁾ og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs:

1969	$r = 0,52$
1970	$r = 0,43$
1971	$r = 0,33$
1972	$r = 0,63$
1973	$r = 0,64$
1974	$r = 0,30$

Selv om tallverdien varierer en del, er det i hele perioden en klar statistisk sammenheng mellom studieaktivitet og gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs. Fylker med høy studieaktivitet har jamt over også mange deltakere pr. kurs.

Det er rimelig å anta at det er lettere å samle et høyt antall deltakere pr. kurs i tettbygde enn det er i spredtbygde strøk. Mellom fylkenes andel av befolkningen bosatt i tettsted i 1970²⁾ og gjennomsnittlig deltakertall de seks årene, får en følgende korrelasjonskoeffisienter:

1969	$r = 0,52$
1970	$r = 0,43$
1971	$r = 0,33$
1972	$r = 0,63$
1973	$r = 0,64$
1974	$r = 0,30$

Korrelasjonen perioden sett under ett erså vidt klar at det synes å være en statistisk sammenheng mellom disse faktorene. En må imidlertid være varsom med å tolke dette som at det virkelig er i tettstedene at det gjennomsnittlig er flest deltakere på kursene. Da materialet ikke er brutt ned på mindre geografiske enheter enn fylke, kan en ikke kontrollere om sammenhengen skyldes andre kjennemerker ved fylkene som samvarierer både med tettstedsandel og gjennomsnittlig deltakertall.

II. 7. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs

II. 7.1. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs etter kurstype 1969-1974

En beskrivelse av studievirksomheten er ikke fullstendig før også kursenes gjennomsnittlige varighet er trukket inn.

Det hovedinntrykk en får av tabell 53 er at virksomheten i opplysningsorganisasjonene hovedsakelig består av kortvarige kurs målt i tallet på undervisningstimer.

For studievirksomheten under ett har den gjennomsnittlige varigheten av kursene vært rundt 27 timer i hele perioden, bortsett fra i 1970. Brevringene har hatt rundt eller litt i underkant av 20 timer, kveldskurs rundt 29 timer bortsett fra 1969 og 1970, og studieringer mellom 25 og 27 timer i gjennomsnittlig varighet. På grunn av små tall er det større svigninger for de øvrige kurstypene. Emnekurs og tillitsmannskurs har rundt 40 timer i gjennomsnitt og studielederkurs som gjerne er helgekurs har rundt 15 timer. Bare for universitetssirklene ser det ut til å ha vært systematiske endringer over tid, idet timetallet er gått ned fra ca. 45 til ca. 35 timer i femårsperioden.

1) Se tabell 40. 2) Se tabell 41.

Tabell 53. Gjennomsnittlig timetall etter kurstype 1969-1974 *Average number of lessons by type of course 1969-1974*

Kurstype <i>Type of course</i>	1969		1970		1971		1972		1973		1974	
	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Gjen- nom- snitt- lig time- tall <i>Ave- rage number of les- sons</i>
Brevringer <i>Cor- respondence courses</i>	2 600	20,9	2 278	19,4	2 921	20,8	2 723	18,6	2 605	18,8	3 086	19,5
Kveldskurs <i>Eve- ning classes</i>	8 007	31,5	9 058	35,1	9 786	29,0	14 111	29,1	14 180	29,2	17 199	28,9
Studieringer <i>Study groups</i>	4 614	27,3	6 008	27,7	6 830	28,9	6 066	24,6	9 190	26,5	9 532	26,1
Universitets- sirkler og kurs <i>University courses and study groups</i> .	176	45,9	420	44,9	356	36,9	429	34,4	509	36,2	639	34,3
Emnekurs <i>Special subject courses</i> ..	56	42,3	11	45,2	63	38,5	26	44,3	48	38,7	61	44,3
Studielederkurs <i>Courses for lea- ders of study groups</i>	27	8,6	-	-	36	11,5	41	15,0	57	15,2	39	15,3
Tillitsmannskurs <i>Courses for shop stewards</i>	-	-	-	-	3	37,7	22	36,5	180	40,9	237	41,9
I alt <i>Total</i>	15 480	28,6	17 775	30,8	19 995	27,9	23 418	26,8	26 769	27,5	30 793	27,3

1) Tallet på kurs omfatter bare kurs med oppgitt timetall.

1) *Number of courses includes courses stating number of lessons only.*

II. 7.2. Gjennomsnittlig timetall pr. kurs etter organisasjon 1969-1974

Med så ulike typer arrangører det her dreier seg om, kan det være av interesse å se om dette kommer til uttrykk i det gjennomsnittlige timetallet pr. kurs. Mens det gjennomsnittlige deltaker-tallet ofte vil være et resultat av faktorer arrangørene selv ikke kan dirigere, blir timetallet fast-lagt i planen for kurset.

Tabell 54 viser at forskjellene i gjennomsnittlig timetall mellom organisasjonene med noen få unntak er små. Det gjennomsnittlige timetallet ligger for de fleste arrangørenes vedkommende mellom 25 og 30, dvs. omtrent som gjennomsnittet både for kveldskurs og studieringer. At kursvarigheten for enkelte arrangører viser store svingninger fra år til år, kan dels skyldes endringer i kurstyper, dels at timetallet i en rekke tilfeller bare er oppgitt for noen få kurs.

For bedre å kunne trekke sammenlikninger mellom organisasjonene m.h.p. kursvarigheten, bør en se på de enkelte kurstypene for seg.

Tabell 54. Gjennomsnittlig timetall etter organisasjon 1969-1974 *Average number of lessons by organization 1969-1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Gjennomsnittlig timetall pr. kurs <i>Average number of lessons per course</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	26,6	33,8	27,2	25,7	26,6	26,2
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	17,0	24,2	25,0	19,7	22,7	24,9
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	21,5	18,7	25,8	27,3	30,5	31,8
Folkeakademiens Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	30,3	24,4	29,1	29,3	34,1	33,9
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	33,3	32,7	29,9	29,5	29,4	28,9
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of the Conservative Party</i>	.	12,8	37,2	21,7	23,2	25,5
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Association of the Christian Democrats</i>	11,0	14,3	16,7	16,9	18,4	21,4
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	28,1	23,7	25,2	27,7	48,1	32,4
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	21,8	17,2	18,7	20,4	18,4	22,9
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	25,8	24,7	23,3	22,0	21,4	21,8
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	44,6	39,7	48,8	46,3	48,6	35,3
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	-	35,9	37,4	36,2	34,3	33,6
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	43,3	47,3	42,5	37,7	37,0	32,9
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	20,6	19,0	23,8	24,7	23,4	25,9
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i> ..	16,9	24,4	23,8	18,0	23,9	25,1
Norske 4-H.Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	27,0	26,1	27,5	26,4	26,7	27,7
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	24,0	11,0	23,2	13,6	18,9	21,4
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	29,0	26,5	27,4	25,1	24,3	19,3
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	19,2	16,0	14,7	16,3	15,5	15,9
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	22,8	22,2	24,5	23,9	21,9	22,9
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i>	33,4	25,9	31,7	40,1	36,6	26,7
I alt <i>Total</i>	28,6	30,8	27,9	26,8	27,5	27,3

Tabell 55. Gjennomsnittlig timetall etter kurstype og organisasjon 1974 *Average number of lessons by type of course and organization 1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Brevringer <i>Correspondence courses</i>		Kveldskurs <i>Evening classes</i>		Studieringer <i>Study groups</i>	
	Kurs ¹⁾ <i>Courses</i>	Gjennomsnittlig timetall pr. kurs <i>Average number of lessons per course</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses</i>	Gjennomsnittlig timetall pr. kurs <i>Average number of lessons per course</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses</i>	Gjennomsnittlig timetall pr. kurs <i>Average number of lessons per course</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	2 251	19,8	5 862	27,4	4 563	27,1
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	5	23,2	8	18,4	5	27,0
Bygdefokets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	157	18,9	310	40,2	316	29,9
Folkeakademiens Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	-	-	70	34,1	2	29,5
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	5	20,0	9 365	28,6	1 683	28,6
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of the Conservative Party</i>	-	-	398	25,6	13	21,4
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	2	39,5	9	29,4	28	17,2
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	-	-	-	-	8	24,9
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	1	20,0	16	34,3	3	17,2
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	14	19,9	90	23,4	171	20,2
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	14	18,9	4	39,8	-	-
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	19	27,2	379	36,8	283	29,9
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	-	-	485	32,9	-	-
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	86	18,1	-	-	61	33,5
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i>	157	21,0	146	50,2	818	21,4
Norske 4-H-Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	-	-	6	23,5	479	27,7
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	4	18,3	3	29,3	18	20,7
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	-	-	-	-	566	19,3
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	356	16,8	-	-	174	14,2
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	1	20,0	8	29,3	111	22,5
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i>	14	24,3	40	56,4	202	23,5
I alt <i>Total</i>	3 086	19,5	17 199	28,9	9 532	26,1

1) Se note 1, tabell 53.

1) See note 1, table 53.

Tabell 55 viser gjennomsnittlig timetall etter kurstype og organisasjon i 1974. For brevringenes del ligger de aller fleste rundt 20 timer, bare Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund og Norges Husmorforbund viser større avvik. Tilsvarende gjelder for studieringene, men det er her noen flere organisasjoner med avvik av betydning fra gjennomsnittet.

Kveldskursene viser større variasjoner, en rekke arrangører har kurs som til dels har betydelig lenger varighet enn gjennomsnittet. Med den dominerende stilling AOF og Folkeuniversitetet har, må selvsagt gjennomsnittet bli liggende svært nær tallene for disse to organisasjonene.

II. 8. Andel kvinner

II. 8.1. Innledning

I statistikken over voksenopplæring og folkeopplysning er deltakerne fra og med 1971 fordelt etter kjønn. En viss andel av deltakerne er ikke fordelt etter kjønn. (5,6 prosent i 1971 og 1972, 5,3 prosent i 1973 og 4,4 prosent i 1974.)

II. 8.2. Kvinneandel etter fylke 1971-1974

Tabell 56. Andel kvinner etter fylke 1971-1974. Prosent *Percentage women by county 1971-1974*

Fylke <i>County</i>	Kvinner i prosent av alle med oppgitt kjønn <i>Percentage women of all persons stating sex</i>			
	1971	1972	1973	1974
Østfold	52,8	57,1	58,6	62,1
Akershus	56,7	61,3	62,4	61,7
Oslo	60,7	62,5	60,6	64,1
Hedmark	56,3	57,9	56,5	59,9
Oppland	52,8	53,1	54,9	57,0
Buskerud	60,4	56,6	58,1	59,8
Vestfold	61,9	55,6	63,2	62,0
Telemark	54,8	55,7	57,0	54,8
Aust-Agder	63,1	63,0	63,3	64,9
Vest-Agder	58,5	58,2	64,1	66,2
Rogaland	54,2	52,0	55,4	54,5
Hordaland	62,0	61,0	64,6	64,7
Sogn og Fjordane	58,6	52,2	61,8	62,9
Møre og Romsdal	56,7	59,6	60,7	63,7
Sør-Trøndelag	50,6	53,1	57,2	58,5
Nord-Trøndelag	52,8	56,2	58,8	55,6
Nordland	56,0	57,0	56,6	57,3
Troms	51,1	47,8	56,6	56,6
Finnmark	54,3	54,3	55,1	56,2
I alt <i>Total</i>	56,8	57,6	59,5	60,5

Det ser ut til å være en økende andel kvinner på kurs arrangert av opplysningsorganisasjonene, idet kvinneandelen er økt fra 56,8 til 60,5 prosent fra 1971 til 1974. Mellom fylkene er det betydelige og til dels stabile forskjeller i kvinnes andel av deltakerne. Aust-Agder, Oslo og Hordaland har hatt de største og Oppland, Rogaland og Troms de laveste innslagene av kvinner. Med unntak av Troms i 1972 utgjør kvinnene mer enn halvparten av deltakerne i alle fylkene i de fire årene, og enkelte fylker har hatt opptil to tredjedeler kvinnelige deltakere.

II. 8.3. Andel kvinner etter fag 1972-1974

Fra og med 1972 er deltakerne fordelt både etter kjønn og fag. Det er dermed mulig å se om ulikheter i rekrutteringen av kvinner følger samme mønster som i utdanningssystemet for øvrig.

Tabell 57. Deltakere etter kjønn og fag 1972-1974¹⁾ *Participants by sex and subject 1972-1974¹⁾*

Fag Subject	1972		1973		1974	
	Deltakere med opp- gitt kjønn <i>Partici- pants with sex stated</i>	Herav kvinner i prosent <i>Of whom women, percen- tage</i>	Deltakere med opp- gitt kjønn <i>Partici- pants with sex stated</i>	Herav kvinner i prosent <i>Of whom women, percen- tage</i>	Deltakere med opp- gitt kjønn <i>Partici- pants with sex stated</i>	Herav kvinner i prosent <i>Of whom women, percen- tage</i>
Filosofi, religion, psykologi <i>Philisophy, religion and psychology</i>	23 878	58,8	23 849	60,4	27 517	59,9
Språk <i>Languages</i>	49 377	64,5	66 602	67,2	85 654	70,6
Litteratur <i>Literature</i>	2 882	89,7	3 923	92,7	2 886	89,0
Musikk, billedkunst, teater, film <i>Music, visual art, theatre, film</i>	31 352	74,2	21 197	66,7	18 564	67,2
Historie, geografi <i>History, geography</i>	3 688	58,2	3 626	54,5	4 344	59,4
Samfunnskunnskap, rettslære <i>Social science, law</i>	25 539	36,9	24 303	37,5	28 789	39,7
Heim og familie <i>Home and family</i>	18 190	84,3	17 633	81,1	17 792	80,3
Organisasjonsarbeid, pedagogikk <i>Organization work, pedagogy</i>	28 209	31,8	28 199	36,8	39 922	39,4
Teknikk, industri, transport <i>Technics, industry, transport</i> ...	14 083	23,7	20 162	26,7	18 474	23,3
Økonomi, næringsliv <i>Economics, trade</i>	34 448	41,4	34 700	47,9	39 884	54,8
Realfag, naturvitenskap, helse- stell, idrett <i>Science, natural science, health service, sport</i> ..	44 672	53,4	36 030	51,7	34 719	50,2
Forming, praktiske kurs <i>Handi- craft, practical courses</i>	50 417	77,7	72 623	78,2	75 695	78,3
Uoppgitt <i>Unknown</i>	175	89,1	1 599	36,5	1 154	6,7
I alt <i>Total</i>	326 910	57,6	354 446	59,5	395 394	60,5

1) Tabellen har bare med personer med oppgitt kjønn.

1) The table includes only persons stating sex.

Selv om det er svakheter i klassifiseringen etter fag, får en i tabell 58 inntrykk av at innslaget av kvinner varierer sterkt etter kursets fagområde, og at mønsteret er det samme som man finner i annen utdanning. Det er størst andel kvinner innen humanistiske fag, langt færre innen samfunnsfag og naturvitenskapelige fag. Ellers er kvinneandelen høy på kurs innen fagområdene "heim og familie" og "forming og praktiske kurs". Inndelingen etter fag går noe på tvers av den fagfeltinndelingen som følger Standard for utdanningsgruppering, og som nyttes i annen utdanningsstatistikk. Sammenlikninger mellom studievirksomheten og annen utdanning m.h.p. andel kvinner blir derfor ikke helt nøyaktige. Litt grovt kan en si at fagene "filosofi, religion og psykologi", "språk", "litteratur", "musikk, billedkunst, teater, film" og "historie, geografi" tilhører fagfeltet "humaniora og estetikk". På kurs innen disse emnene var det 68 prosent kvinner i 1974, mens det blant elever pr. 1. oktober 1974 var 53 prosent kvinner innen humaniora og estetikk. Tilsvarende kan en gruppere emnene "samfunnskunnskap og rettslære", "organisasjon, pedagogikk" og "økonomi, næringsliv" under fagfeltet "administrasjon, økonomi, samfunnsvitenskap og jus". Innen dette fagfeltet var det blant deltakerne i 1974 45 prosent og blant elever pr. 1. oktober 1974 46 prosent kvinner. Endelig var det innen fagfeltet industri, håndverk, naturvitenskap og teknikk 15 prosent kvinner blant elevene pr. 1. oktober 1974, mens 23 prosent av deltakerne på det tilsvarende emnet "teknikk, industri, transport" var kvinner.

II. 9. Utgifter og statstilskott

II. 9.1. Innledning

I voksenopplæringsstatistikken er det registrert opplysninger om totale utgifter til kursvirksomheten og hvor mye statstilskott det søkes om for hvert kurs. Det er selvsagt en viss feilkilde forbundet med at det utbetalte tilskottet avviker fra det beløpet det søkes om, men denne er iflg. Kirke- og undervisningsdepartementet ikke av noen særlig størrelsesorden. Sammenliknes det utbetalte statstilskottet som er registrert i voksenopplæringsstatistikken med departementets regnskapstall finner en dessuten et rimelig samsvar.

I denne statistikken er det de direkte utgiftene til avviklingen av kurs og tilskottet til det som er registrert. Dette er i første rekke lønn til lærer eller ringleder og utgifter til materiell, herunder brevkursmateriell til brevringer. For emnekurs og studielederkurs kommer i tillegg utgifter til reise og opphold for lærer og for tillitsmannskurs også for deltakerne.

II. 9.2. Utgifter og statstilskott 1969-1974

Det samlede beløp det ble søkt om i statstilskott økte fra ca. 7,3 til nær 27,8 millioner kroner fra 1969 til 1974. Her må en imidlertid ta i betraktning at oppgaver over utgifter og tilskott til emnekurs, studielederkurs og tillitsmannskurs først ble tatt med i statistikken i 1972. Ser en bort fra disse kurstypene var statstilskottet i 1974 ca. 23,3 millioner kroner. Tilskottsbeløpet ble med andre ord mer enn 3-doblet fra 1969 til 1974. Når tilskottet blir mer enn fordoblet fra 1971 til 1972 skyldes dette ikke bare de nevnte kurstypene.

I 1972 skjedde det flere vesentlige endringer i tilskottsreglene, den viktigste var at øvre grense for tilskott til lærerlønn for studieringer med lærer og kveldskurs ble hevet fra 50 prosent og maksimalt kr 15,- pr. time til 65 prosent og maksimalt kr 25,- pr. time. Både på grunn av at omfanget er endret og fordi tilskottssatsene er hevet, er oppgavene over utgifter og statstilskott t.o.m. 1971 ikke sammenliknbare med oppgavene f.o.m. 1972.

Tabell 58. Utgifter og statstilskott 1969-1974 *Expenditure and subsidy 1969-1974*

År Year	Kurs ¹⁾ Courses ¹⁾	Utgifter. Kroner <i>Expenditure. Kroner</i>	Statstil- skott. Kroner <i>Subsidy. Kroner</i>	Stats- tilskott i pro- sent av utgift- ene <i>Subsidy as pro- portion of expen- ditures. Percen- tage</i>	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner <i>Subsidy per course. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner <i>Subsidy per parti- cipant. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. time. Kroner <i>Subsidy per lesson. Kroner</i>
1969	19 813	16 214 422	7 253 140	44,7	365	35	16
1970	21 496	18 959 023	8 344 123	44,0	364	30	15
1971	23 713	22 769 353	10 227 982	44,9	423	34	18
1972	28 266	41 690 939	22 571 792	54,1	793	65	36
1973	30 625	50 835 609	24 399 532	48,0	791	65	33
1974	35 283	60 489 595	27 787 409	45,9	788	67	33

1) Kurs med oppgitte utgifter og statstilskott.

1) *Courses stating expenditure and subsidy.*

Statstilskottet dekker som vist i tabell 58 ca. 45 prosent av utgiftene. At denne dekningsgraden er særlig høy i 1972 skyldes i hovedsak spesielle forhold ved tillitsmannskurs arrangert av AOF. Etter reglene kan tillitsmannskurs få dekket 50 prosent av de faktiske utgiftene så langt bevilgningen rekker.

Den delen av departementets bevilgning til tillitsmannskurs som går til AOF, dekker imidlertid bare ca. 30 prosent av utgiftene til alle tillitsmannskurs AOF arrangerer. For 1972 fordelte AOF tilskottssummen bare på så mange kurs at dekningsgraden ble ca. 50 prosent, og Statistisk Sentralbyrå fikk bare oppgaver over disse kursene. I 1973 og 1974 er imidlertid alle kurs registrert i statistikken, noe som gjør at de registrerte utgiftene blir langt høyere. Tilskottets andel av utgiftene blir dermed langt lavere enn når bare en del av kursene og utgiftene er registrert.

II. 9.3. Utgifter og statstilskott etter kurstype 1974

De gjennomsnittstall en får for statstilskott pr. kurs, deltaker og time i tabell 59 viser klart forskjellene i tilskottsreglene for de ulike kurstypene. Tilskottet pr. kurs varierer fra 195 kroner for brevninger til mer enn ti tusen kroner for tillitsmannskurs. Brevninger gis 50 prosent tilskott til brevkursavgiften, avgrenset til kr 20,- pr. deltaker. Har ringen leder gis det i tillegg inntil kr 7,50 i tilskott til lederlønn pr. time. Når tabellen viser at gjennomsnittlig tilskott pr. deltaker var kr 29,-, tyder det på at en stor del av ringene har leder. For kveldskurs og studieringer med lærer er utgifter og tilskott i første rekke knyttet til timetallet som lærerlønn og tilskott til lærerlønn. Tilskottet ligger på henholdsvis 26 og 21 kroner pr. time.

Tabell 59. Utgifter og statstilskott etter kurstype 1974 *Expenditure and subsidy by type of course 1974*

	I alt <i>Total</i>	Brevringer <i>Correspondence courses</i>	Kveldskurs <i>Evening classes</i>	Studie- ringer <i>Study groups</i>	Universi- tets- sirk- ler og kurs <i>University courses and study groups</i>	Emnekurs <i>Special subject courses of shorter duration</i>	Studie- lederkurs <i>Courses for lea- ders of study groups</i>	Tillits- mannskurs <i>Courses for shop stewards</i>
Tallet på kurs ¹⁾ <i>Number of courses¹⁾</i>	35 283	4 830	17 142	11 976	641	267	37	390
Utgifter i alt. Kr <i>Expendi- ture, total.</i>								
Kroner	60 489 595	2 248 229	26 015 539	11 684 117	5 194 059	1 483 817	143 118	13 720 716
Statstilskott. Kr <i>Subsidy.</i>								
Kroner	27 787 409	942 308	13 034 354	6 747 762	2 581 076	350 740	87 326	4 043 843
Statstilskott i prosent av utgiftene <i>Subsidy as part of ex- penditures.</i>								
Percentage ...	45,9	41,9	50,1	57,8	49,7	23,6	61,0	30,7
Statstilskott pr. kurs. Kr <i>Subsidy per course. Kro- ner</i>								
	788	195	760	563	4 027	1 314	2 360	10 381
Statstilskott pr. deltaker. Kr <i>Subsidy per partici- pant. Kroner</i>								
	67	29	58	60	144	27	88	1 249
Statstilskott pr. time. Kr <i>Subsidy per lesson. Kro- ner</i>								
	33	10	26	21	117	29	147	235

1) Tallet på kurs med oppgitte utgifter og statstilskott.

1) *Number of courses stating expenditure and subsidy.*

II. 9.4. Utgifter og statstilskott etter organisasjon

I tabell 60 gjenspeiler både endringene over tid og forskjellene mellom organisasjonene, utviklingen og ulikhetene i virksomhetens omfang. Ved å sammenlikne tallene for 1971 og 1972 ser en i tillegg de utslag som skyldes både at tilskott til emnekurs, studielederkurs og tillitsmannskurs først ble registrert i 1972, og at tilskottsreglene ble endret i 1972. Dette ble omtalt i avsnitt II. 9.2. At opplysninger om statstilskott til tillitsmannskurs kom med i statistikken i 1972 gjør at tilskottet til AOF mer enn tredobles fra 1971 til 1972, mens tallet på kurs bare økte med 17 prosent. Av samme grunn finner en også en meget sterk økning i tilskottet til Statstjenestemannsforbundet. Hvor stor økning en finner i de enkelte organisasjonene er ellers avhengig av i hvilken grad de arrangerer kveldskurs eller studieringer med lærer som berøres mest av endringene i tilskottsreglene. Med få unntak øker tilskottet betydelig i alle organisasjonene.

Tabell 60. Statstilskott etter organisasjon 1969-1974 *Subsidy by organization 1969-1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Statstilskott. 1 000 kr <i>Subsidy. 1 000 kroner</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	1 884	2 483	3 422	11 117	10 943	11 933
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	31	32	29	76	60	46
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	217	266	255	365	380	662
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	16	18	35	31	54	61
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	3 196	3 956	4 511	7 645	9 110	10 712
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of Conservative Party</i>	27	20	63	75	247	327
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	15	29	45	80	101	97
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	26	58	49	99	45	24
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	6	21	52	56	51	29
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	115	102	182	302	291	352
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	15	20	8	21	26	35
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	261	271	296	421	535	664
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	113	195	200	379	435	466
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	186	161	168	176	170	122
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i>	178	212	231	591	606	573
Norske 4-H Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i> ...	208	138	167	296	354	353
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	6	9	10	16	22	26
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	142	158	119	173	190	280
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	40	72	61	304	284	374
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of Liberal Party</i>	186	114	181	242	80	101
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i>	385	9	144	107	416	550
I alt <i>Total</i>	7 253	8 344	10 228	22 572	24 400	27 787

På grunn av de ulike reglene for statstilskott som gjelder for de ulike kurstypene må en ved sammenlikninger mellom organisasjonene også se på hver kurstype for seg. Vi skal her begrense oss til de hyppigst forekommende kurstypene brevninger, kveldskurs og studieringer i 1974. I stedet for å se på tilskottssummene skal vi ta for oss en del mer spesielle forhold som kan kaste lys over denne studievirksomheten.

Tabell 61. Statstilskott til brevninger etter organisasjon 1974 *Subsidy to correspondence courses by organization 1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses</i>	Stats- tilskott i prosent av ut- giftene <i>Subsidy as part of ex- pendi- ture. Percen- tages</i>	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner <i>Sub- sidy per cour- se. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner <i>Sub- sidy per parti- cipant. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. time. Kroner <i>Sub- sidy per les- son. Kroner</i>	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr <i>Estimated upper limit of subsidy per course. Kroner</i>	
						Brev- ringer uten leder <i>Corres- pon- dence cour- ses with- out a leader</i>	Brev- ringer med leder <i>Corres- pon- dence cour- ses with a leader</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	2 255	44,8	247	39	12	125	273
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	40	34,5	138	22	6	123	297
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	730	42,1	164	24	9	137	279
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	-	-	-	-	-	-	-
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	5	64,5	222	32	11	140	290
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of Conservative Party</i>	47	38,8	137	20	.	136	.
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	2	48,6	369	67	9	110	406
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	-	-	-	-	-	-	-
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	2	37,4	195	33	10	120	270
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	224	32,6	143	21	6	138	287
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	80	42,1	157	26	8	120	262
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	714	33,3	135	20	5	136	340
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confed- eration of Sport</i>	30	41,7	137	20	.	137	.

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 61 (forts.). Statstilskott til brevvinger etter organisasjon 1974 *Subsidy to correspondence courses by organization 1974*

Organisasjon	Kurs ¹⁾	Stats-tilskott i prosent av utgiftene	Stats-tilskott pr. kurs. Kroner	Stats-tilskott pr. deltaker. Kroner	Stats-tilskott pr. time. Kroner	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr	
						Brev-ringer uten leder	Brev-ringer med leder
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	86	42,5	260	35	14	147	283
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i>	158	34,7	107	13	5	169	326
Norske 4-H Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	41	35,3	136	20	.	135	.
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	31	46,9	148	23	8	127	264
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	-	-	-	-	-	-	-
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	356	34,9	150	21	9	145	271
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	9	50,3	153	22	8	140	290
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i>	20	36,1	142	24	6	131	313
I alt <i>Total</i>	4 830	41,9	195	29	10	133	279

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 61 viser tilskottets andel av utgiftene og statstilskott pr. kurs, pr. deltaker og pr. time. Med utgangspunkt i de maksimale kronebeløp som gis i tilskott til brevskolemateriell, 20 kroner pr. deltaker, og til eventuell ringleder, kr. 7,50 pr. time, og gjennomsnittlig deltakertall og time-tall pr. kurs kan en beregne maksimalt tilskott pr. kurs uten og kurs med ringleder:

Maksimalt tilskott pr. kurs til brevring uten ringleder:

$$T_1 = a_d \cdot 20 \text{ kroner}$$

hvor a_d er gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs.

Maksimalt tilskott pr. kurs til brevring med leder:

$$T_2 = T_1 + a_t \cdot 7,50 \text{ kroner}$$

hvor a_t er gjennomsnittlig timetall pr. kurs.

Ved å sammenlikne iaktatt tilskott (T) med T_1 og T_2 , kan en få et inntrykk av om organisasjonene har brevvinger med eller uten leder. Dersom $T > T_1$, betyr det at en viss andel av ringene må ha leder, jo nærmere T ligger T_2 desto større andel med leder. Selv om $T \leq T_1$, betyr det ikke nødvendigvis at alle ringene organisasjonen arrangerer er uten leder, da utgiftene til materiell kan være lavere enn det beløp som gir maksimaltilskottet på 20 kroner pr. deltaker.

På grunn av de ulike reglene for statstilskott som gjelder for de ulike kurstypene må en ved sammenlikninger mellom organisasjonene også se på hver kurstype for seg. Vi skal her begrense oss til de hyppigst forekommende kurstypene brevninger, kveldskurs og studieringer i 1974. I stedet for å se på tilskottssummene skal vi ta for oss en del mer spesielle forhold som kan kaste lys over denne studievirksomheten.

Tabell 61. Statstilskott til brevninger etter organisasjon 1974 *Subsidy to correspondence courses by organization 1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Stats- tilskott i prosent av ut- giftene <i>Subsidy as part of ex- pendi- ture. Percen- tages</i>	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner <i>Sub- sidy per cour- se. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner <i>Sub- sidy per parti- pant. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. time. Kroner <i>Sub- sidy per les- son. Kroner</i>	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr <i>Estimated upper limit of subsidy per course. Kroner</i>	
						Brev- ringer uten leder <i>Corres- pon- dence cour- ses with- out a leader</i>	Brev- ringer med leder <i>Corres- pon- dence cour- ses with a leader</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	2 255	44,8	247	39	12	125	273
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	40	34,5	138	22	6	123	297
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	730	42,1	164	24	9	137	279
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	-	-	-	-	-	-	-
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	5	64,5	222	32	11	140	290
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of Conservative Party</i>	47	38,8	137	20	.	136	.
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	2	48,6	369	67	9	110	406
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	-	-	-	-	-	-	-
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	2	37,4	195	33	10	120	270
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	224	32,6	143	21	6	138	287
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	80	42,1	157	26	8	120	262
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	714	33,3	135	20	5	136	340
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confed- eration of Sport</i>	30	41,7	137	20	.	137	.

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 61 (forts.). Statstilskott til brevvinger etter organisasjon 1974 *Subsidy to correspondence courses by organization 1974*

Organisasjon	Kurs ¹⁾	Stats- tilskott i pro- sent av ut- giftene	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner	Beregnet øvre grense for statstilskott	
						pr. kurs. Kr	Brev- ringer uten leder
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	86	42,5	260	35	14	147	283
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i>	158	34,7	107	13	5	169	326
Norske 4-H Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	41	35,3	136	20	.	135	.
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	31	46,9	148	23	8	127	264
Sosialistisk Folkepartis Studiefor- bund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	-	-	-	-	-	-	-
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	356	34,9	150	21	9	145	271
Venstres Opplysningsforbund <i>Educa- tional Association of the Liberal Party</i>	9	50,3	153	22	8	140	290
Andre organisasjoner <i>Other orga- nizations</i>	20	36,1	142	24	6	131	313
I alt <i>Total</i>	4 830	41,9	195	29	10	133	279

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 61 viser tilskottets andel av utgiftene og statstilskott pr. kurs, pr. deltaker og pr. time. Med utgangspunkt i de maksimale kronebeløp som gis i tilskott til brevskolemateriell, 20 kroner pr. deltaker, og til eventuell ringleder, kr. 7,50 pr. time, og gjennomsnittlig deltakertall og time-tall pr. kurs kan en beregne maksimalt tilskott pr. kurs uten og kurs med ringleder:

Maksimalt tilskott pr. kurs til brevving uten ringleder:

$$T_1 = a_d \cdot 20 \text{ kroner}$$

hvor a_d er gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs.

Maksimalt tilskott pr. kurs til brevving med leder:

$$T_2 = T_1 + a_t \cdot 7,50 \text{ kroner}$$

hvor a_t er gjennomsnittlig timetall pr. kurs.

Ved å sammenlikne iaktatt tilskott (T) med T_1 og T_2 , kan en få et inntrykk av om organisasjonene har brevvinger med eller uten leder. Dersom $T > T_1$, betyr det at en viss andel av ringene må ha leder, jo nærmere T ligger T_2 desto større andel med leder. Selv om $T \leq T_1$, betyr det ikke nødvendigvis at alle ringene organisasjonen arrangerer er uten leder, da utgiftene til materiell kan være lavere enn det beløp som gir maksimaltilskottet på 20 kroner pr. deltaker.

En ser imidlertid at i de aller fleste organisasjonene utgjør tilskottet godt under 50 prosent av utgiftene, noe som tyder på at maksimalsatsene for tilskott både til materiell og lederlønn blir utbetalt. I de fleste organisasjonene ligger T relativt nær T_1 , noe som tyder på at ringleder nyttes bare i begrenset utstrekning. AOF derimot, som arrangerer 47 prosent av alle brevringene, har tydeligvis leder i de fleste ringene, da $T = 247$ og $T_2 = 273$.

Tabell 62. Statstilskott til kveldskurs etter organisasjon 1974 *Subsidy to evening classes by organization 1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Kurs ¹⁾ <i>Courses¹⁾</i>	Stats- til- skott i pro- sent av ut- giftene <i>Subsidy as part of ex- pendi- ture. Percent- ages</i>	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner <i>Sub- sidy per cour- se. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner <i>Sub- sidy per parti- cipant. Kroner</i>	Stats- til- skott pr. time. Kroner <i>Sub- sidy per les- son. Kroner</i>	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr <i>Estimated upper limit of subsidy per course. Kroner</i>	Til- skott bare til lærer- lønn <i>Subsidy to tea- chers' salary only</i>	Totale til- skott <i>Total subsidy</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Workers' Educational Association of Norway</i>	5 800	56,4	739	61	27	685	925	
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	8	42,5	785	45	43	460	812	
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Information Board of Rural Population</i>	310	60,3	960	90	24	1 005	1 219	
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The National League of Folk Academies</i>	70	64,9	851	87	25	853	1 049	
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	9 365	46,0	745	56	26	715	983	
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educational Association of Conservative Party</i> .	395	55,3	667	47	26	640	920	
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	9	64,6	768	73	26	735	947	
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	-	-	-	-	-	-	-	
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	16	61,4	853	83	25	856	1 061	
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	90	63,2	595	34	25	584	929	
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	4	52,2	1 034	159	26	994	1 124	
Norges Husmorforbund <i>Norwegian Housewives Association</i>	380	59,0	890	83	24	919	1 134	
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confederation of Sport</i>	485	52,6	953	50	29	838	1 217	

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 62 (forts.). Statstilskott til kveldskurs etter organisasjon 1974
by organization 1974

Subsidy to evening classes

Organisasjon	Kurs ¹⁾	Stats- til- skott i pro- sent av ut- giftene	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr	
						Til- skott bare til lærer- lønn	Totale til- skott
Norges Kooperative Landsforening Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Kristelig Studieråd Norwegian Christian Committee for Study Activities	146	43,4	1 259	44	25	1 255	1 821
Norske 4-H. Studieforbund The Norwegian 4-H	6	51,4	801	35	34	588	1 041
Senterpartiets Opplysningsforbund Educational Association of the Centre Party	3	69,2	873	75	30	733	966
Sosialistisk Folkepartis Studiefor- bund Educational Association of Socialist People's Party	-	-	-	-	-	-	-
Statstjenestemannsforbundet Civil Service Alliance	-	-	-	-	-	-	-
Venstres Opplysningsforbund Educa- tional Association of the Liberal Party	8	52,0	805	83	28	731	926
Andre organisasjoner Other organizations	47	48,9	1 328	67	24	1 410	1 809
I alt Total	17 142	50,1	760	58	26	722	985

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 62 gir en tilsvarende oversikt for kveldskurs. Beregning av det maksimale tilskott pr. kurs er gjort slik:

Maksimalt tilskott til lærerlønn:

$$T_1 = a_t \cdot 25 \text{ kroner}$$

Maksimalt tilskott i alt (medregnet tilskott til materiell):

$$T_2 = T_1 + a_d \cdot 20 \text{ kroner}$$

En ser at tilskottet pr. kurs i de aller fleste organisasjonene avviker lite fra T_1 . Samtidig ser en at tilskott pr. time med få unntak ligger svært nær 25 kroner som er det maksimale kronebeløp som gis i tilskott til lærerlønn pr. time. Trolig betyr det at tilskott utbetalt til dekning av materiellutgifter utgjør en ubetydelig del av det totale tilskottet. Den timelønssats som samtidig gir både maksimal prosentsats - 65 prosent - , og maksimalt kronebeløp, kr 25,- er kr 38,50.

Når statstilskottets andel av totale utgifter stort sett ligger lavere enn 65 prosent, innebærer det at det utbetales høyere timelønssatser enn kr 38,50. Tilskottsandelene sier også noe om hvor høye deltakeravgifter deltakerne må betale, da en må regne at den delen av utgiftene som ikke dekkes av statstilskott stort sett blir dekket av deltakerne selv.

Tabell 63. Statstilskott til studieringer etter organisasjon 1974 *Subsidy to study groups by organization 1974*

Organisasjon <i>Organization</i>	Kurs <i>Courses</i> ¹⁾	Stats- til- skott i pro- sent av ut- giftene	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr <i>Estimated upper limit of subsidy per course. Kroner</i>	
		<i>Subsidy as part of ex- pendi- ture. Percent- ages</i>	<i>Sub- sidy per cour- se. Kroner</i>	<i>Sub- sidy per parti- ci- pant. Kroner</i>	<i>Sub- sidy per les- son. Kroner</i>	<i>Studie- ring uten lærer Study group with- out a teacher</i>	<i>Studie- ring med lærer Study group with a teacher</i>
Arbeidernes Opplysningsforbund <i>Worker's Educational Association of Norway</i>	4 507	56,7	760	68	28	221	900
Avholdsfolkets Opplysningsråd <i>Temperance Society's Information Board</i>	148	52,9	117	15	4	151	826
Bygdefolkets Opplysningsnemnd <i>Infor- mation Board of Rural Population</i>	440	59,5	541	64	18	169	916
Folkeakademiernes Landsforbund <i>The Natio- nal League of Folk Academies</i>	2	56,2	545	68	18	160	898
Folkeuniversitetet <i>Folk University of Norway</i>	1 697	54,3	784	92	27	170	886
Høyres Opplysningsorganisasjon <i>Educatio- nal Association of Conservative Party</i>	396	62,5	144	22	7	126	661
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Christian Democrats</i>	376	73,8	231	32	13	143	572
Marxistisk Opplysningsråd <i>The Marxist Educational Council</i>	44	77,5	315	46	13	138	760
Noregs Mållag <i>The New-Norwegian Language Association</i>	38	65,3	404	55	23	136	566
Noregs Ungdomslag <i>Norwegian League of Youth</i>	822	64,5	304	35	15	173	679
Norges Fiskarlag <i>Norwegian Fishermen's Association</i>	-	-	-	-	-	-	-
Norges Husmorforbund <i>Norwegian House- wives Association</i>	442	58,2	519	64	17	164	911
Norges Idrettsforbund <i>Norwegian Confe- deration of Sport</i>	-	-	-	-	-	-	-

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 63 (forts.). Statstilskott til studieringer etter organisasjon 1974 *Subsidy to study groups by organization 1974*

Organisasjon	Kurs ¹⁾	Stats-tilskott i prosent av utgiftene	Stats-tilskott pr. kurs. Kroner	Stats-tilskott pr. deltaker. Kroner	Stats-tilskott pr. time. Kroner	Beregnet øvre grense for statstilskott pr. kurs. Kr	Studie- ring uten lærer	Studie- ring med lærer
Norges Kooperative Landsforening <i>Norwegian Co-operative Union and Wholesale Society</i>	61	54,7	900	70	27	259	1 097	
Norsk Kristelig Studieråd <i>Norwegian Christian Committee for Study Activities</i> ..	827	51,0	159	13	7	249	785	
Norske 4-H Studieforbund <i>The Norwegian 4-H</i>	521	65,6	635	89	23	142	836	
Senterpartiets Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Centre Party</i>	148	61,6	125	20	6	126	644	
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund <i>Educational Association of Socialist People's Party</i>	581	72,3	582	77	25	125	607	
Statstjenestemannsforbundet <i>Civil Service Alliance</i>	174	40,4	123	19	9	134	484	
Venstres Opplysningsforbund <i>Educational Association of the Liberal Party</i>	319	58,1	284	48	12	117	680	
Andre organisasjoner <i>Other organizations</i> .	433	64,7	357	41	33	173	761	
I alt <i>Total</i>	11 976	57,8	563	60	21	187	653	

1) Se note 1, tabell 59.

1) See note 1, table 59.

Tabell 63 gir en oversikt over tilskott til studieringer. Fordi en ikke kan skille studieringer med lærer fra ringer uten lærer, er en direkte sammenlikning vanskelig.

Som for brevringer og kveldskurs har en beregnet det maksimale tilskott:

Maksimalt tilskott til studiering uten lærer:

$$T_1 = a_d \cdot 20 \text{ kroner}$$

Maksimalt tilskott til studiering med lærer:

$$T_2 = T_1 + a_t \cdot 25 \text{ kroner}$$

Studieringer uten lærer kan dessuten få tilskott til foredragsrekker eller eksperthjelp. Det betyr at dersom $T > T_1$, kan dette enten skyldes at en del av ringene har lærer, eller at det er gitt tilskott til foredragsrekker eller eksperthjelp. I enkelte organisasjoner er bruken av foredragsrekker eller eksperthjelp vanlig, og i en del tilfeller er tilskott til dette det eneste tilskott det blir søkt om. Dette er grunnen til at enkelte organisasjoner har fått en svært høy andel av utgiftene dekket ved statstilskott.

Både i AOF og Folkeuniversitetet får en resultater i tabell 63 som er svært lik det en fikk for kveldskurs. Det tyder på at studieringene som er arrangert av disse organisasjonene hovedsakelig er ringer med lærer.

II. 9.5. Utgifter og statstilskott etter fylke 1969-1974

Tabell 64. Statstilskott etter fylke 1969-1974 *Subsidy by county 1969-1974*

Fylke <i>County</i>	Statstilskott. 1 000 kr <i>Subsidy. 1 000 kroner</i>					
	1969	1970	1971	1972	1973	1974
I alt <i>Total</i>	7 253	8 344	10 228	22 572	24 400	27 787
Østfold	311	297	381	741	872	1 117
Akershus	418	605	722	3 514	3 197	3 523
Oslo	1 442	1 374	1 706	2 874	2 868	2 813
Hedmark	355	376	528	870	1 265	1 582
Oppland	340	391	507	1 684	1 584	1 895
Buskerud	252	337	404	1 196	1 519	1 567
Vestfold	306	402	501	1 008	1 044	1 401
Telemark	464	396	544	843	1 137	1 260
Aust-Agder	136	119	93	214	364	472
Vest-Agder	274	354	426	840	824	952
Rogaland	334	411	631	1 101	1 272	1 508
Hordaland	586	689	840	1 782	1 891	2 293
Sogn og Fjordane	194	214	249	441	557	661
Møre og Romsdal	400	537	524	1 083	1 320	1 398
Sør-Trøndelag	495	710	933	1 776	1 956	2 182
Nord-Trøndelag	285	380	303	533	568	655
Nordland	269	305	441	910	1 019	1 268
Troms	283	279	323	797	655	840
Finmark	106	167	170	333	419	334
Utlandet <i>Foreign countries</i>	-	1	-	32	27	23
Uoppgitt <i>Unknown</i>	3	-	2	-	42	42

Tabell 64 viser det totale statstilskottet i fylkene fra 1969 til 1974. En ser at den sterke økningen fra 1971 til 1972 gjør seg gjeldende i samtlige fylker. Den særlig store økningen i Akershus skyldes at tilskott til AOF's tillitsmannskurs, som for en stor del arrangeres ved LO-skolen på Sørmarka, ble tatt med i statistikken i 1972.

Sammenlikner en statstilskottssummene og studievirksomhetens omfang i de enkelte fylkene, vil en finne en del avvik som skyldes ulik fordeling etter kurstype. Med så store variasjoner i statstilskottet pr. kurs mellom kurstypene som tabell 60 viste, er det naturlig at dette gir store utslag.

I tabell 65 har en derfor vist statstilskott i prosent av totale utgifter, og statstilskott pr. kurs, pr. deltaker og pr. time for brevringer, kveldskurs og studieringer etter fylke i 1974.

Tabell 65. Statstilskott til brevringer, kveldskurs og studieringer etter fylke 1974 *Subsidy to correspondence courses, evening classes and study groups by county 1974*

Fylke County	Brevringer <i>Correspondence courses</i>				Kveldskurs <i>Evening classes</i>				Studieringer <i>Study groups</i>			
	Stats- til- skott i pro- sent av utgif- tene Sub- sidy as part of ex- pendi- tures. Per- cent- ages	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner Sub- sidy per cour- se. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner Sub- sidy per parti- ci- son. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner Sub- sidy per les- son. Kroner	Stats- til- skott i pro- sent av utgif- tene Sub- sidy as part of ex- pendi- tures. Per- cent- ages	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner Sub- sidy per cour- se. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner Sub- sidy per parti- ci- son. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner Sub- sidy per les- son. Kroner	Stats- til- skott i pro- sent av utgif- tene Sub- sidy as part of ex- pendi- tures. Per- cent- ages	Stats- til- skott pr. kurs. Kroner Sub- sidy per cour- se. Kroner	Stats- til- skott pr. del- taker. Kroner Sub- sidy per parti- ci- son. Kroner	Stats- til- skott pr. time. Kroner Sub- sidy per les- son. Kroner
Østfold	43,9	222	32	11	49,2	731	58	26	59,7	516	56	25
Akershus	41,1	163	24	9	43,3	762	54	27	52,7	588	51	22
Oslo	41,7	190	27	11	48,3	785	52	27	57,9	604	61	24
Hedmark	42,1	207	32	10	56,3	809	67	27	61,8	702	89	25
Oppland	41,5	170	26	10	51,3	767	63	27	57,0	511	57	19
Buskerud	41,1	182	28	10	52,6	717	61	26	58,3	560	65	29
Vestfold	43,6	231	35	10	51,1	757	65	27	55,2	661	63	23
Telemark	42,7	238	35	12	58,8	763	65	26	62,8	539	58	21
Aust-Agder	38,1	176	26	9	55,4	829	63	26	62,5	663	83	22
Vest-Agder	44,4	198	31	10	57,6	914	76	26	59,1	603	65	20
Rogaland	40,7	198	29	10	54,5	777	58	26	56,1	546	51	20
Hordaland	40,8	176	26	10	51,1	815	60	26	60,8	470	50	19
Sogn og Fjordane	39,9	183	29	9	56,2	740	65	26	59,6	552	66	20
Møre og Romsdal	42,3	208	32	10	47,9	729	61	26	54,2	488	56	19
Sør-Trøndelag ...	43,8	215	33	11	44,0	708	48	26	59,4	552	74	22
Nord-Trøndelag ..	41,7	178	27	10	51,6	655	50	25	65,1	394	49	15
Nordland	43,0	194	30	10	51,5	758	59	26	56,3	545	62	21
Troms	41,8	196	30	10	52,9	699	54	27	51,7	526	48	20
Finnmark	37,0	157	25	8	61,2	776	62	28	54,1	608	57	25
Hele landet <i>The whole country</i> ...	41,9	195	29	10	50,1	760	58	26	57,8	563	60	21

Som omtalt i avsnitt II. 9.4. kan forskjeller i den andel av totale utgifter som dekkes av statstilskottet tolkes som forskjeller i den andel av utgiftene som faller på deltakerne. Da brev-ringer inneholder kurs både med og uten leder, og studieringer kurs både med og uten lærer, er det riktigst å foreta sammenlikninger for kveldskurs. En ser at tilskottsandelene er høyest i Finnmark med 61,2 prosent, og lavest i Akershus og Sør-Trøndelag med henholdsvis 43,3 og 44,0 prosent. Mens tilskottet pr. time viser små variasjoner, er det relativt store forskjeller i tilskottet pr. deltaker.

I Aust-Agder utbetales det gjennomsnittlig kr 76,- i tilskott pr. deltaker, i Sør-Trøndelag kr 48,-. Ulikhetene skyldes dels forskjeller i gjennomsnittlig timetall, dels i gjennomsnittlig deltakertall pr. kurs.

III. SAMMENDRAG

III. 1. Innledning

Denne publikasjonen inneholder to undersøkelser av voksenopplæringen med helt ulike synsvinkler og med ulikt datagrunnlag. I del II er det gjort forsøk på å vise utviklingstrekk og sammenhenger innen virksomheten i opplysningsorganisasjonene, mens det i del I først og fremst er rekrutteringen som er stilt i fokus. Definisjoner og framgangsmåter er så vidt ulike i de to undersøkelsene, at det bare i begrenset grad lar seg gjøre å trekke sammenfattende konklusjoner på grunnlag av dem. Enkelte forsøk på å se resultatene i sammenheng er gjort i avsnitt III. 4.

III. 2. Deltaking i yrkesopplæring og voksenopplæring

III. 2.1. Yrkesopplæring - oppsummering

Denne delen av undersøkelsen omfatter kurs arbeidsgiverne iverksetter for ulike arbeidstakergrupper. Av alle yrkesaktive hadde 13 prosent deltatt i en eller annen form for kurs i forbindelse med yrket. Deltakerhyppigheten var 15 prosent for menn og 9 prosent for kvinner. Undersøkelsen viste ellers store ulikheter i deltakerhyppighet etter alder, yrke og utdanningsnivå. Aldersgruppen 15-34 år hadde en deltakerhyppighet på 19 prosent, mot 9 prosent i aldersgruppen 35-74 år. Deltakerhyppigheten øker sterkt med stigende utdanningsnivå, og er høyest innen yrkesgruppen teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon. Vi har valgt ikke å tolke de observerte sammenhengene med utgangspunkt i enkeltpersonenes motivasjon. Det er mer rimelig å anta at sammenhengene skyldes at opplæringstilbudet er rettet til særskilte yrkeskategorier. Skjevheter i deltaking skyldes derfor trolig skjevheter i tilbud snarere enn skjevheter i etterspørsel.

III. 2.2. Voksenopplæring - oppsummering

I alt 12 prosent av intervjuobjektene deltok i eller hadde i løpet av siste tolv månedersperiode deltatt i en eller annen form for voksenopplæring, utenom kurs iverksatt av arbeidsgiver. Det gjaldt 11 prosent av mennene og 13 prosent av kvinnene.

Det er hovedsakelig relativt unge mennesker som deltar i voksenopplæring. Mens aldersgruppen 15-34 år utgjør 36 prosent av alle intervjuobjektene, utgjør den hele 58 prosent av deltakerne. Deltaking øker sterkt med økende utdanningsnivå. Av alle personene som svarte hadde 33 prosent en utdanning minst på realskolenivå, mot 52 prosent av deltakerne.

Det er personer i yrkesgruppene kontor- og handelsarbeid og teknisk, vitenskapelig og humanistisk arbeid, administrasjon som hyppigst deltar i voksenopplæring, og innen de enkelte yrkesgruppene er det igjen høyest deltaking blant personer med relativt høy utdanning.

Bortsett fra at personer bosatt i de største byenes omegnsområder deltar noe hyppigere enn gjennomsnittet, lot det seg ikke påvise noen sammenheng mellom deltaking og bosted. Bostedet var her inndelt etter handelsfelt og sentralitet.

Materialet inneholdt imidlertid også opplysninger om avstand mellom bosted og en del viktige serviceinstitusjoner som dagligvareforretning, postkontor, lege, folkeskole osv., avstander som kan tolkes som sentralitetsindikatorer for bostedet. En fant da en klar tendens til at deltakerfrekvensen sank med økende avstand.

Selv når en tok hensyn til ulikheter i utdanningsnivå fant en at personer som nyttet ulike kulturtilbud som teater, opera, konserter osv. deltok langt oftere i voksenopplæring enn de øvrige.

Hvilke bakenforliggende faktorer som bevirker denne sammenheng er ikke nærmere belyst.

Faktorer en kunne tenke seg ville bidra til å redusere tilbøyeligheten til å delta, så som lang arbeidsreise og arbeidstid, hadde ingen påviselig effekt. Derimot synes det som om kvinner med barn under 3 år deltar i noe mindre grad enn kvinner uten barn i samme aldersgruppe, mens denne effekten bare i beskjeden grad synes å gjelde for menn.

Mens kvinner totalt deltar hyppigere enn menn, snus forholdet om når det gjelder eksamensrettede kurs, hvor det er en viss overvekt av menn.

III. 3. Virksomheten i opplysningsorganisasjonene. Oppsummering

III. 3.1. Utviklingen fra 1969 til 1974

I perioden 1969 til 1974 økte tallet på deltakere i kurs arrangert av folkeopplysningsorganisasjonene med nær 100 prosent, fra ca. 210 000 til 414 000. Statistikken omfatter imidlertid bare tiltak berettiget til statstilskott, og noe av økningen kan skyldes endringer i reglene for tilskott som fører til at en større andel av organisasjonenes virksomhet kommer med i statistikken. Dette kan neppe endre hovedinntrykket av veksten.

Både endringene og studieaktivitet (dvs. deltakere pr. 1 000 innb. over 15 år) har vært svært forskjellig fra fylke til fylke. Det var ikke mulig å påvise noen sammenheng mellom studieaktivitet og kjennemerker ved fylkene som bosettingsmønster, aldersfordeling, yrkesstruktur og utdanningsnivå. Vi kan imidlertid påvise klare sammenhenger mellom de politiske partienes velgeroppslutning og den andel partienes opplysningsforbund har av deltakerne i fylket. Dette kan tolkes dithen at studieaktiviteten i et fylke generelt først og fremst avhenger av organiseringen, og ikke så mye av fordelingen av kjennemerker knyttet til fylkets befolkning.

Målt i deltakertall er opplysningsorganisasjonenes virksomhet dominert av de to store arrangørene Arbeidernes Opplysningsforbund og Folkeuniversitetet som til sammen hadde 73 prosent av deltakerne i 1974. Økningen i disse to organisasjonenes deltakertall utgjør 78 prosent av den totale økningen fra 1969 til 1974. Når en avleser en endring som har funnet sted totalt, vil dette i overveiende grad være resultatet av en endring i disse to organisasjonene. De øvrige organisasjonene er hver for seg så små at endringer her normalt ikke vil komme til uttrykk i totaltallene.

III. 3.2. En kort beskrivelse av virksomheten

Den vanligste formen for tiltak i opplysningsorganisasjonene er kveldskurs eller studiering med lærer. Hvert kurs har i gjennomsnitt 12 deltakere, og noe i underkant av 30 undervisningstimer. De vanligste emnene er forming og praktiske fag og språk. Det er en klar overvekt (ca. 60 prosent) av kvinner blant deltakerne.

Statstilskottet dekker ca. 45 prosent av de totale utgiftene direkte knyttet til kurset. Det resterende dekkes hovedsakelig ved de kursavgiftene deltakerne selv betaler.

Det sterke inntrykk en får av omfanget av virksomheten i opplysningsorganisasjonene ved å se på deltakertallet svekkes selvsagt endel når en tar hensyn til at de fleste kurs er relativt korte, i 1974 gjennomsnittlig 27,3 timer. Går en ut fra at normalt antall undervisningstimer i et skoleår er 1 200, gir de mer enn 400 000 deltakerne i 1974 omregnet til helårselever et tall på anslagsvis 9 400.

III. 4. Beregninger og sammenlikninger

Med utgangspunkt i resultatene fra tidsnyttingsundersøkelsen for deltaking i yrkesopplæring og voksenopplæring kan en lage anslag over hvor mange personer som deltok på disse aktivitetene i 1971. Tidsnyttingsundersøkelsens utvalg er trukket fra aldersgruppen 15-74 år, og ved å multiplisere den nøyaktige deltakerfrekvensen med antall personer i denne aldersgruppen totalt, får en et omtrentlig tall på personer som deltok. Da utvalget er noe skjevt fordelt på kjønn og deltakerfrekvensen er forskjellig for menn og kvinner, er anslagene for menn og kvinner gjort hver for seg.

Verken for yrkesopplæringskursene eller brevkursene foreligger det statistikk som gjør det mulig å vurdere rimeligheten av disse tallene. Tallene er videre beheftet med betydelig usikkerhet, men antyder at i 1971 fikk rundt 220 000 personer en eller annen organisert opplæring i forbindelse med yrket. Om lag 330 000 deltok i annen form for voksenopplæring, av disse var ca. 75 000 brevskoleelever. Tallene for yrkesopplæring og voksenopplæring sammenlagt gir ingen mening, da intervjuobjektene i tidsnyttingsundersøkelsen godt kan ha vært med på begge deler.

Tabell 66. Beregnet deltakertall i yrkesopplæring og voksenopplæring etter kjønn *Estimated number of participants in adult vocational education and adult education*

Kjønn <i>Sex</i>	Befolkningen 15-74 år pr. 31/12-72 <i>Population 15-74 years at 31/12-72</i>	Beregnet deltakertall <i>Estimated number of participants</i>		
		Yrkesopplæring <i>Adult vocational education</i>	Voksenopplæring <i>Adult education</i>	Av dette med sikte på eksamen <i>Of this aiming at an examination</i>
Menn <i>Males</i>	1 393 132	170 135	147 943	24 657
Kvinner <i>Females</i>	1 403 354	50 174	187 013	19 766
I alt <i>Total</i>	2 796 486	220 309	334 956	44 423

Tabell 67. Beregnet deltakertall i voksenopplæring etter kjønn og undervisningstype *Estimated number of participants in adult education by sex and type of education*

Undervisningstype <i>Type of education</i>	I alt <i>Total</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Prosent kvinner <i>Women percentage</i>
Brevkurs <i>Correspondence courses</i>	74 792	44 383	30 409	40,7
Brevringer, kombinerte kurs <i>Combination letter/class</i>	43 867	17 260	26 607	60,7
Studieringer eller kveldskurs <i>Study groups or evening classes</i>	180 854	69 862	110 992	61,4
Andre kursopplegg <i>Others</i>	35 443	16 438	19 005	53,6
I alt <i>Total</i>	334 956	147 943	187 013	55,8

Dersom noen av de deltakertall som her er beregnet skal sammenstilles med tallene i voksenopplæringsstatistikken må det tas hensyn til en rekke avgrensingsproblemer. Av det beregnede antall deltakere i tabell 68 deltok trolig en stor andel i kurs arrangert av de organisasjonene som er omfattet av del II i denne publikasjonen. En stor del faller også utenom. I første rekke gjelder det alle brevkursdeltakerne, men også for de andre undervisningstypene vil det være tiltak iverksatt av andre arrangører enn opplysningsorganisasjonene.

Tallet på personer som hadde deltatt i andre voksenopplæringskurs enn brevkurs er beregnet til 260 164, mens opplysningsorganisasjonene i alt hadde 297 253 i 1971, som er det året det er mest korrekt å sammenlikne med. På studieringer eller kveldskurs har vi beregnet et deltakertall på 180 854, mens det i organisasjonene var 236 983 deltakere på disse kurstypene i 1971.

Som omtalt tidligere er det deltakertallet som registreres i voksenopplæringsstatistikken vesentlig høyere enn tallet på personer som har deltatt på grunn av dobbelttelling. De som ble intervjuet i tidsnyttingsundersøkelsen ble også spurt om hvor mange kurs de hadde deltatt i. På grunnlag av svarene har vi beregnet at hver enkelt person som har vært deltaker utgjør 1,4 deltakere. Ved hjelp av denne faktoren lar det seg gjøre å lage et grovt anslag over hvor mange personer som hadde deltatt i kurs arrangert av opplysningsorganisasjonene. I 1971 kan tallet på personer (297 253 deltakere:1,4) anslås til ca. 212 000, hvorav 169 000 på studieringer og kveldskurs. Ser en disse tallene i sammenheng med de deltakertall som er beregnet i tabell 67, får en at på alle undervisningstyper utenom brevkurs har ca. 48 000 deltatt i kurs som ikke inngår i voksenopplæringsstatistikken. For studieringer og kveldskurs er det tilsvarende tallet ca. 12 000. Noen av disse differansene skyldes kurs i opplysningsorganisasjonene som faller utenom voksenopplæringsstatistikken på grunn av at de ikke får statsstøtte. Resten er personer som har deltatt i kurs arrangert av andre enn disse organisasjonene.

Det må advares mot å trekke særlig vidtgående konklusjoner på grunnlag av disse tallene. Denne type beregninger er forbundet med stor usikkerhet. En må imidlertid kunne trekke den konklusjon at opplysningsorganisasjonene har en helt dominerende andel av deltakere i den voksenopplæringen som ikke er arrangert av arbeidsgiverne.

IV. ENGLISH SUMMARY

IV. 1. Introduction

This publication presents results from two different studies concerning adult education. Part I of this publication presents some figures collected through a time budget survey conducted by the Central Bureau of Statistics in 1971-72. In part II is presented a statistical survey based on the statistics on adult education published by the Bureau for the years 1969 to 1974.

IV. 2. Participation in adult vocational education and adult education

The time budget survey was based on a national sample of persons between 15 and 74 years of age. The study of participation in adult education is based on interviews with these persons. For further details on the survey design, coding procedures and definition of key variables, see appendix 1. Principles and definitions for the time budget survey. Among the activities mapped by the interviews were participation in adult vocational education and adult education.

All economically active persons in the sample were asked if they had participated in organized schooling arranged by the employer during the last 12 months. Persons who gave positive response to this question are defined as "participants in adult vocational education". To study the pattern of recruitment the term frequency of participation is used, that means participants as per cent of all economically active persons. The frequency of participation can then be calculated for the different groups to which the sample can be broken down, according to variables as sex, age, level of education and occupation. 13 per cent of the economically active persons had participated in adult vocational education. The frequency of participation was 15 per cent for the males and 9 per cent for the females. Participation is most frequent among young people, in the age group 15-34 years where 19 per cent had participated, as against 9 per cent in the age group 35-74 years. Participation is closely connected with both level of education and occupation. The frequency of participation is 5 per cent for persons with no education beyond primary school level, and 23 per cent for people having finished an education beyond primary school level. Participation is most frequent in the occupational group administrative, technical, physical science and humanistic work.

The observed relations between participation and personal characteristics may be explained either in terms of different motivation and interests of the individuals, or in terms of inequalities in offer. As these types of vocational training generally are specially designed for special employee groups by the employers, these relations are most likely the results of selection of the occupational groups to be given such training.

The whole sample was asked if they participated, or had participated during the last 12 months, in some other sort of adult education, including correspondence courses, evening classes, study groups etc. 12 per cent, 11 per cent of the males and 13 per cent of the females, gave positive response to these questions.

Participation in adult education is most frequent among young people. The age group 15-34 constituted 36 per cent of the sample and 58 per cent of the participants. The frequency of participation is increasing with increasing level of education. Of the whole sample 33 per cent had finished an education at secondary school level, lower stage or higher, while this was true for 52 per cent of the participants.

Participation is most frequent in the occupational groups clerical and sales work, and administrative, technical, physical science and humanistic work, especially when the persons have high education. The adult education offered is most commonly taken by professional and semi-professional groups.

The frequency of participation is highest in the districts surrounding the five largest cities in Norway. Apart from that, no clear relationship could be observed between participation and geographical variables, such as centrality and trade region. However, the lack of relationship probably results from rather rough geographical classifications. Through the survey was also collected

information about distance between residence and some important service institutions as grocery, post office, doctor, primary school etc. These distances may be seen as indicators of the centrality of residence. A clear relationship between frequency of participation and these distances was observed; the participation decreased with increasing distance.

Even when controlling for differences in level of education it was observed that persons who participated in cultural activities as theatre, opera, concerts etc. also participated in adult education more often than persons who did not participate in these cultural activities.

Relationship between participation in adult education and personal characteristics as level of education, is probably due to the individuals' pattern of motivation and interest. For a person interested in taking part in an educational activity there may, however, be obstacles to the realization of being a participant. Such obstacles may be long or inconvenient working day, long distance between home and work or family responsibilities. This study showed no such relations, apart from the fact that women with children under 3 years participated less than women in the corresponding age group without children. The same effect was observed for men too, but the relationship was not as clear as for women.

More women than men participate in adult education, but when concerning courses leading to an examination, we found a majority of men.

IV. 3. Survey 1969-1974. Adult education in the popular education organizations

Since 1969, the Central Bureau of Statistics has prepared statistics on adult education and popular education. The statistics cover adult education initiated by the schools, by the county employment offices and by the popular education organizations. Only for the popular education organization are the statistics comparable for the whole period from 1969 to 1974. For this reason the statistical survey presented is limited to cover these activities.

From 1969 to 1974 the number of participants increased by almost 100 per cent, from ca. 210 000 to ca. 414 000. Since the statistics are limited to activities subsidized by the Central Government, some of this increase may be due to changing rules for subsidizing. The effect of this is probably not considerable.

In 1974 the number of participants represented nearly 14 per cent of the population older than 15 years, in one county (Sør-Trøndelag) nearly one fourth. Even if the number of persons is considerably lower (many persons have participated in more than one course), this gives an impression that adult education arranged by the popular education organizations covers a great deal of the Norwegian population.

The study activity (participants per 1 000 of the population over 15 years) differs considerably from county to county. There was found no relationship between study activity and county variables as urbanization, age distribution, occupational distribution and level of education. We found, however, a clear relationship between the activity of the educational organizations of the political parties and the share of the votes for the party in the counties. A probable explanation for this is that the study activity is so strongly dependant of the level of activity by the initiators that different distribution of personal characteristics are not reflected in the observed study activity.

There are two dominant popular education organizations: The Workers' Educational Association of Norway and the Folk University of Norway. Together, these two organizations had a share of 73 per cent of the participants in 1974.

The most common type of course arranged by the popular education organizations are evening classes and study groups with teacher. The average number of participants per course is 12, and the courses have on average a little less than 30 lessons. There are most participants at courses in handicraft and practical subjects and languages.

A strong majority (ca. 60 per cent) of the participants is women.

PRINSIPPER OG DEFINISJONER FOR TIDSNYTTINGSUNDERSØKELSEN

I. INNLEDNING

Gjennom Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 har Statistisk Sentralbyrå først og fremst tatt sikte på å skaffe en samlet oversikt over hvorledes befolkningen har nyttet sin tid til forskjellige gjøremål. Siden utbredelsen og omfanget av en del av disse gjøremålene ikke har vært systematisk kartlagt tidligere, vil undersøkelsen også være en kilde til kunnskap om enkeltgjøremål.

Opplysningene til undersøkelsen er hovedsakelig samlet inn ved hjelp av dagbøker ført av et utvalg av befolkningen. I tillegg til dagbokføringen har deltakerne også svart på spørsmålene i et spørreskjema. I dette skjemaet var det også tatt med spørsmål som skulle gi mer detaljerte opplysninger om utvalgte gjøremål.

II. OPPLEGG OG GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSEN

Undersøkelsen bygger på et utvalg blant den del av befolkningen som pr. 1. januar 1971 var i alderen 15-74 år og ikke tilhørte i felleleshusholdning.

Utvalget av personer er trukket i to trinn. Til trekkingen på første trinn ble landet utenom Oslo inndelt i 1 501 primærområder, som deretter ble gruppert etter beliggenhet og næringsstruktur i 46 strata. Fra hvert av de 6 strata i Bergen og Trondheim er det trukket 1 utvalgsområde, mens det i de andre 40 strata er trukket 2 utvalgsområder pr. stratum.

Utvalget på annet trinn er trukket tilfeldig blant personer i alderen 15-74 år bosatt i Oslo og i de 86 utvalgsområdene utenom Oslo. Trekkingen er foretatt ved hjelp av Statistisk Sentralbyrås navne- og adresseregister over personer bosatt i utvalgsområdene.

Det ble i alt trukket ut 5 215 personer til undersøkelsen. Tabell B (se side 111) gir nærmere opplysninger om alderssammensetningen av utvalget.

I forbindelse med trekkingen ble det også fastlagt hvilke dager den enkelte person skulle føre dagbok for. Dagbokperiodene, som hver var på 2 eller 3 dager, dekket til sammen året fra 1.9. 1971 til 31.8.1972. Intervjuene ble foretatt i tilknytning til utdeling eller henting av dagboken, og er således også fordelt over året.

III. USIKKERHET VED RESULTATENE

1. Innledning

Resultatene fra en statistisk undersøkelse vil som regel inneholde visse målings- og bearbeidingsfeil. Dette gjelder både ved utvalgsundersøkelser og totaltelling. Målingsfeil oppstår ved at oppgavegiveren på grunn av glemsel, misforståelser av spørsmålet e.l. gir feil svar eller ved at intervjueren krysser av i feil rubrikk på spørreskjemaet. Bearbeidingsfeil er feil koding av f.eks. næring og yrke, eller feil som oppstår ved overføring av opplysningene fra spørreskjemaet til maskinlesbart medium. Gjennom manuell skjemarevisjon og maskinelle kontroller prøver en å avsløre og rette opp slike feil. Det er på det rene at en ikke kan oppdage alle feil av denne typen.

En har videre to feiltyper som skyldes at resultatene bygger på et utvalg av befolkningen, nemlig samplingsvarians og utvalgsskjevhet.

2. Samplingvarians

Samplingvariansen er ikke en feil i egentlig forstand, men et uttrykk for den usikkerhet en får i resultatene fordi disse bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen. Ved å beregne en størrelse som kalles standardavviket, får en et mål for hvor stor samplingvariansen er. Byrået har ikke foretatt nøyaktige beregninger av størrelsen av standardavviket for tallene i denne publikasjonen, men i tabell A nedenfor er antydning størrelsesordenen av standardavviket (s) for forskjellige verdier av tallet på observasjoner og prosenttall.

Tabell A. Størrelsesordenen av standardavviket i prosent *Approximate size of standard deviation in per cent*

Tallet på observasjoner <i>Number of respondents</i>	Prosenttall <i>Percentages</i>					
	5 (95)	10 (90)	20 (80)	30 (70)	40 (60)	50 (50)
25	5,3	7,4	9,8	11,2	12,0	12,3
50	3,8	5,2	6,9	7,9	8,5	8,7
75	3,1	4,2	5,7	6,5	6,9	7,1
100	2,7	3,7	4,9	5,6	6,0	6,1
150	2,2	3,0	4,0	4,6	4,9	5,0
200	1,9	2,6	3,5	4,0	4,2	4,3
300	1,5	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
500	1,2	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1 000	0,8	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2 000	0,6	0,8	1,1	1,3	1,4	1,4
3 541	0,4	0,6	0,8	0,9	1,0	1,0

Hvis standardavviket var kjent, kunne en finne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdien av en estimert størrelse, altså den verdien en ville fått om en hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse. Dette intervallet kalles konfidensintervallet. Kaller en den estimerte verdien M , vil det være 95 prosent sannsynlighet for at intervallet med yttergrensene $M \pm 2 \times$ standardavviket inneholder den sanne verdien. For å få et inntrykk av hvor stort et slikt 95 prosent konfidensintervall er, kan en se på intervallet $M \pm 2 s$, hvor s finnes i tabell A ovenfor.

Av tabellen ser en videre at for undergrupper i materialet, der tallet på observasjoner er lite, vil usikkerheten bli svært stor. En bør derfor være varsom med å trekke slutninger for de grupper der tallet på personer som svarte, er lavt. Ved sammenlikning av tall fra to undergrupper er det videre viktig å være oppmerksom på at begge tabelltallene er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten på hvert tall.

I tabellene er det bare tatt med prosentfordelinger som bygger på 25 eller flere observasjoner.

3. Frafall og erstatninger som kilder til utvalgsskjevhet

Av de i alt 5 215 personer som ble trukket ut til undersøkelsen var 325 eller 6,2 prosent flyttet. For disse ble det funnet en erstatning fra den leiligheten vedkommende var flyttet fra etter på forhånd fastlagte erstatningsregler. Dersom det ikke var mulig å oppnå intervju med denne personen, ble det ikke foretatt ytterligere erstatning.

Ved undersøkelsen var det videre et frafall på 1 674 personer eller 32,1 prosent, slik at tallet på oppgavegivere ble 3 541. Av de oppsøkte nektet 377 (7,2 prosent av hele utvalget) å la seg intervju. Storparten av frafallet skyldtes at intervjudpersonene ikke var å treffe på de bestemte intervjudagene. Tabell B gir en nærmere oversikt over frafallet.

Tabell B. Personer som svarte, frafall, personer i hele utvalget og den totalte folkemengde 15-74 år etter alder og kjønn. Prosent *Respondents, non-respondents, the total sample and the population 15-74 years, by age. Percentages*

	Personer som svarte <i>Respondents</i>	Frafall <i>Non- respondents</i>	Hele utvalget <i>Total sample</i>	Befolkningen i alderen 15-74 år (1.1. 1971) <i>Population 15-74 years of age (1.1. 1971)</i>
ALDER <i>AGE</i>				
15-24 år <i>years</i>	18	24	20	22
25-44 " "	34	28	32	32
45-64 " "	36	33	35	34
65-74 " "	12	15	13	12
I alt <i>Total</i>	100	100	100	100
KJØNN <i>SEX</i>				
Menn <i>Males</i>	48	50	49	50
Kvinner <i>Females</i>	52	50	51	50
I alt <i>Total</i>	100	100	100	100
Tallet på personer <i>Number of persons</i>	3 541	1 674	5 215	2 754 000

Av tabellen går det fram at aldersgruppen 15-24 år er noe underrepresentert i utvalget. Denne utvalgsskjevheten vil til en viss grad påvirke gjennomsnittstallene for aktiviteter der den yngste aldersklassen dekker vesentlig mer eller vesentlig mindre enn gjennomsnittsbefolkningen. Vi kan således vente at gjennomsnittstallene for kinobesøk er blitt noe lavere og tallene for kirkebesøk noe høyere enn vi ville fått om hele utvalget var blitt intervjuet. Størrelsen av denne typen feil vil likevel være mindre enn den usikkerhet som knytter seg til selve utvalgsmetoden.

IV. MERKNADER TIL ENKELTE KJENNETEGN

Innhold og omfang av de enkelte kjennetegn går i de fleste tilfelle fram av spesifikasjonen i tabellene eller av intervjustkjemaet (vedlegg 1). Nedenfor er det gitt utfyllende merknader til enkelte kjennetegn.

Yrke

Personer med mer enn 14 timers arbeidstid pr. uke er regnet som yrkesaktive og er klassifisert etter Standard for yrkesgruppering i offentlig norsk statistikk. Ikke yrkesaktive personer med egen pensjon som viktigste inntektskilde eller som er født før 1901 (ca. 70 år og eldre) er klassifisert som pensjonister/trygdede. Husmødre født før 1901 er ifølge dette gruppert som pensjonister.

Utdanningsnivå

Det er tatt hensyn til samlet utdanningstid ved bestemmelsen av utdanningsnivå.

Denne inndeling er nyttet i tabellene:

Folkeskolenivå:	Folkeskole
Ungdomsskolenivå:	Framhaldsskole-, folkehøgskole-, yrkesskole- eller ungdomsskole-utdanning på til sammen høyst 2 år etter folkeskole
Realskolenivå:	Allmennutdanning og eventuell yrkesutdanning på til sammen 9 1/4 - 10 3/4 år
Gymnasnivå:	Allmennutdanning og eventuelt yrkesutdanning på til sammen 11 - 12 3/4 år
Universitets- og høskolenivå:	Utdanning av minst 13 års varighet

Sentralitet

Som tettsteder på nivå 3 er regnet de fem største byene: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Tettstedene på nivå 2 er Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Hønefoss, Drammen, Kongsberg, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Arendal, Sandnes, Haugesund, Ålesund, Molde, Kristiansund, Steinkjer, Mo, Bodø, Narvik, Harstad, Tromsø.

Tettstedene på nivå 1 er andre tettsteder med minst 5 000 innbyggere som samtidig er et allsidig handelssentrum. Tettstedenes omegn består av steder med en normal reisetid på 1 1/4 time fra tettsted på nivå 3, 1 time fra tettsted på nivå 2 og 3/4 time fra tettsted på nivå 1.

Handelsfelt

Inndelingen i handelsfelt er foretatt etter Statistisk Sentralbyrås standard for handelsområder (Statistisk Sentralbyrås Håndbøker, nr. 13).

Regelmessig lesing

Med regelmessig lesing av aviser, tidsskrifter og ukeblad menes lesing av minst annethvert nummer.

Avistype

Grupperingen av dagsaviser er foretatt på grunnlag av avisenes utbredelse og stedet de er gitt ut.

Dominerende distriktsaviser er aviser gitt ut utenfor Oslo, som har størst salgstall innen et handelsdistrikt, og som dekker minst 50 prosent av husstandene i distriktet.

Avisenes politiske tilknytning

Grupperingen av aviser etter politisk tilknytning er foretatt på grunnlag av opplysninger i Norsk Aviskatalog.

Boktype

Opplysningene gjelder bøker utenom skole- og lærebøker. Grupperingen av bøker er foretatt i samråd med Statens Bibliotektilsyn.

Seriøse romaner, noveller er bøker som har klare litterære kvaliteter eller som har et klart litterært siktemål. Også bøker med emner som ofte nyttes i rene underholdningsromaner er tatt med når det er klart at boken først og fremst har litterære siktemål.

Krigsromaner, kriminal-, agent- og cowboybøker. Dette er romaner som henter sitt emne fra områdene i overskriften, og som først og fremst har underholdningsformål.

Andre romaner er hovedsakelig underholdningsromaner som ikke henter sitt stoff fra krig, kriminalitet o.l.

Religiøs litteratur er bøker med klart religiøst eller forkynnende innhold, inklusive biografier der hovedvekten legges på den omtalte religiøse liv.

Politiske, samfunnsorienterende bøker, populær samfunnsvitenskap og historie er bøker med politisk eller samfunnsvitenskapelig innhold, som ikke er så tekniske at de er regnet som faglitteratur.

Som året for utgivelsen av boken er regnet det året boken første gang kom ut.

Type film

Grupperingen av filmer etter type er foretatt i samråd med Statens Filmkontroll.

Seriøst drama er filmer med klare kunstneriske kvaliteter.

Underholdningsdrama er underholdningsfilmer som ikke henter sitt stoff fra krig, kriminalitet o.l.

Teaterbesøk o.l.

Besøk på teater, opera, kunstutstilling, museum eller kirke i utlandet er ikke regnet med. Som kirkebesøk regnes bare besøk i forbindelse med gudstjeneste og andre kirkelige handlinger.

Tabell B. Personer som svarte, frafall, personer i hele utvalget og den totalte folkemengde 15-74 år etter alder og kjønn. Prosent *Respondents, non-respondents, the total sample and the population 15-74 years, by age. Percentages*

	Personer som svarte <i>Respondents</i>	Frafall <i>Non- respondents</i>	Hele utvalget <i>Total sample</i>	Befolkningen i alderen 15-74 år (1.1. 1971) <i>Population 15-74 years of age (1.1. 1971)</i>
ALDER <i>AGE</i>				
15-24 år <i>years</i>	18	24	20	22
25-44 " "	34	28	32	32
45-64 " "	36	33	35	34
65-74 " "	12	15	13	12
I alt <i>Total</i>	100	100	100	100
KJØNN <i>SEX</i>				
Menn <i>Males</i>	48	50	49	50
Kvinner <i>Females</i>	52	50	51	50
I alt <i>Total</i>	100	100	100	100
Tallet på personer <i>Number of persons</i>	3 541	1 674	5 215	2 754 000

Av tabellen går det fram at aldersgruppen 15-24 år er noe underrepresentert i utvalget. Denne utvalgsskjevheten vil til en viss grad påvirke gjennomsnittstallene for aktiviteter der den yngste aldersklassen dekker vesentlig mer eller vesentlig mindre enn gjennomsnittsbefolkningen. Vi kan således vente at gjennomsnittstallene for kinobesøk er blitt noe lavere og tallene for kirkebesøk noe høyere enn vi ville fått om hele utvalget var blitt intervjuet. Størrelsen av denne typen feil vil likevel være mindre enn den usikkerhet som knytter seg til selve utvalgsmetoden.

IV. MERKNADER TIL ENKELTE KJENNETEGN

Innhold og omfang av de enkelte kjennetegn går i de fleste tilfelle fram av spesifikasjonen i tabellene eller av intervjueskjemaet (vedlegg 1). Nedenfor er det gitt utfyllende merknader til enkelte kjennetegn.

Yrke

Personer med mer enn 14 timers arbeidstid pr. uke er regnet som yrkesaktive og er klassifisert etter Standard for yrkesgruppering i offentlig norsk statistikk. Ikke yrkesaktive personer med egen pensjon som viktigste inntektskilde eller som er født før 1901 (ca. 70 år og eldre) er klassifisert som pensjonister/trygdede. Husmødre født før 1901 er ifølge dette gruppert som pensjonister.

Utdanningsnivå

Det er tatt hensyn til samlet utdanningstid ved bestemmelsen av utdanningsnivå.

Denne inndeling er nyttet i tabellene:

Folkeskolenivå:	Folkeskole
Ungdomsskolenivå:	Framhaldsskole-, folkehøgskole-, yrkesskole- eller ungdomsskole- utdanning på til sammen høyst 2 år etter folkeskole
Realskolenivå:	Allmennutdanning og eventuell yrkesutdanning på til sammen 9 1/4 - 10 3/4 år
Gymnasnivå:	Allmennutdanning og eventuelt yrkesutdanning på til sammen 11 - 12 3/4 år
Universitets- og høgskolenivå:	Utdanning av minst 13 års varighet

Sentralitet

Som tettsteder på nivå 3 er regnet de fem største byene: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Tettstedene på nivå 2 er Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Hønefoss, Drammen, Kongsberg, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Arendal, Sandnes, Haugesund, Ålesund, Molde, Kristiansund, Steinkjer, Mo, Bodø, Narvik, Harstad, Tromsø.

Tettstedene på nivå 1 er andre tettsteder med minst 5 000 innbyggere som samtidig er et allsidig handelssentrum. Tettstedenes omegn består av steder med en normal reisetid på 1 1/4 time fra tettsted på nivå 3, 1 time fra tettsted på nivå 2 og 3/4 time fra tettsted på nivå 1.

Handelsfelt

Inndelingen i handelsfelt er foretatt etter Statistisk Sentralbyrås standard for handelsområder (Statistisk Sentralbyrås Håndbøker, nr. 13).

Regelmessig lesing

Med regelmessig lesing av aviser, tidsskrifter og ukeblad menes lesing av minst annethvert nummer.

Avistype

Grupperingen av dagsaviser er foretatt på grunnlag av avisenes utbredelse og stedet de er gitt ut.

Dominerende distriktsaviser er aviser gitt ut utenfor Oslo, som har størst salgstall innen et handelsdistrikt, og som dekker minst 50 prosent av husstandene i distriktet.

Avisenes politiske tilknytning

Grupperingen av aviser etter politisk tilknytning er foretatt på grunnlag av opplysninger i Norsk Aviskatalog.

Boktype

Opplysningene gjelder bøker utenom skole- og lærebøker. Grupperingen av bøker er foretatt i samråd med Statens Bibliotektilsyn.

Seriøse romaner, noveller er bøker som har klare litterære kvaliteter eller som har et klart litterært siktemål. Også bøker med emner som ofte nyttes i rene underholdningsromaner er tatt med når det er klart at boken først og fremst har litterære siktemål.

Krigsromaner, kriminal-, agent- og cowboybøker. Dette er romaner som henter sitt emne fra områdene i overskriften, og som først og fremst har underholdningsformål.

Andre romaner er hovedsakelig underholdningsromaner som ikke henter sitt stoff fra krig, kriminalitet o.l.

Religiøs litteratur er bøker med klart religiøst eller forkynnende innhold, inklusive biografier der hovedvekten legges på den omtalte religiøse liv.

Politiske, samfunnsorienterende bøker, populær samfunnsvitenskap og historie er bøker med politisk eller samfunnsvitenskapelig innhold, som ikke er så tekniske at de er regnet som faglitteratur.

Som året for utgivelsen av boken er regnet det året boken første gang kom ut.

Type film

Grupperingen av filmer etter type er foretatt i samråd med Statens Filmkontroll.

Seriøst drama er filmer med klare kunstneriske kvaliteter.

Underholdningsdrama er underholdningsfilmer som ikke henter sitt stoff fra krig, kriminalitet o.l.

Teaterbesøk o.l.

Besøk på teater, opera, kunstutstilling, museum eller kirke i utlandet er ikke regnet med. Som kirkebesøk regnes bare besøk i forbindelse med gudstjeneste og andre kirkelige handlinger.

*PRINCIPLES AND DEFINITIONS FOR THE TIME BUDGET SURVEY**I. INTRODUCTION*

The primary goal of the Time Budget Survey 1971-72 has been to provide a comprehensive description of the use of time in Norway. The Central Bureau of Statistics has previously lacked a systematic coverage of some of the activities appearing in the study. The Time Budget Survey 1971-72 will, therefore, also serve as a source of information on individual activities.

Data on time used was collected from a survey sample of the population by means of a time diary. Participants in the study have also responded to a questionnaire which contained a number of questions designed to give more detailed information on selected activities.

II. SURVEY DESIGN

The study is based on a sample of the population between 15 and 74 years of age per 1 January 1971, not living in institutionalized housing.

The sample of persons is drawn in two stages. In the first stage the country (outside of Oslo) is divided into 1 501 primary sampling units which are then grouped by location and industrial structure into 46 strata. From each of the 6 strata in Bergen and Trondheim 1 sampling area is drawn while 2 sampling areas are drawn from each of the remaining 40 strata.

The sample in the second stage is drawn at random from persons between 15 and 74 years of age living in Oslo and in the 86 sample areas outside of Oslo. The sample is drawn from the Central Bureau of Statistics' name and address register of persons living in the sampling areas.

There were 5 215 persons in the sample, table B gives further information on the age composition of the sample (see page 111).

Persons in the sample were then assigned particular days to fill out their time diary. The time diary periods, which were either 2 or 3 days in length, covered together the calendar year from 1 September 1971 to 31 August 1972. Interviewing with the questionnaire was conducted in connection with distribution or collection of the time diaries and was therefore also distributed throughout the year.

*III. RELIABILITY OF THE ESTIMATES**1. Introduction*

Results from a statistical study will usually include measurement and processing errors. This applies to both sample surveys and censuses. Measurement errors occur when the respondent due to faulty memory or misunderstanding gives the wrong answer to a question or that the interviewer makes a mistake in recording the answer. Processing errors include coding and punching errors.

Basing one's findings on a sample of the total population introduces two additional types of error, sampling variance and sample bias.

2. *Sampling variance*

Sampling variance is an expression for the uncertainty of findings based on only a part of the population. Standard deviation is a measure of the size of this uncertainty. Table A (see page 110) gives the approximate size of standard deviation (s) for different numbers of respondents and for different percentages.

The table shows that uncertainty is large when the number of observations is small. One should therefore exercise caution in drawing conclusions on groups represented by small numbers of respondents. When comparing percentages one must be aware that both percentages are uncertain and that the uncertainty of the difference between them is usually larger than the uncertainty of the individual percentages.

Only percentage distributions based on 25 observations or more are included in the tables.

3. *Non-response and sample replacements*

Of the 5 215 persons drawn in the sample 325 or 6.2 per cent had moved. Attempts were made to replace these persons by other persons in the household or by other persons selected in accordance with a set of rules for replacements. If it was not possible to conduct an interview with the person selected as a replacement, no further replacement was attempted.

The non-response of the survey was 1 674 persons, representing 32.1 per cent of the sample. Successful interviews were completed with 3 541 persons. There were 377 persons or 7.2 per cent of the total sample who were unwilling to participate in the survey. A large share of the non-response is due to failure to contact the persons in the sample on the particular days they were to have been interviewed. Table B gives further information on non-response (see page 111).

The table shows that the age group 15 to 24 years of age is somewhat underrepresented in the sample. This sampling bias will, to a certain extent, effect the estimates of average time used on activities where the youngest age group participates particularly more or particularly less than the average population. One can therefore expect, for example, that the estimate of visits to the cinema is somewhat lower and that the estimate of church attendance is somewhat higher than would be the case if the estimates had been based on the total sample. This type of error will probably be rather small compared to the uncertainty due to sampling variance.

IV. *DEFINITIONS AND CLASSIFICATIONS*

Content of the individual variables can generally be read from specifications in the tables or from the questionnaire which is included as an appendix (appendix 1). Some additional comments to individual variables are presented in this section.

Occupation

Persons with more than 14 hours per week in income-yielding work are considered economically active and are classified in accordance to the Standard for Occupation Classification in Norway's Official Statistics. Persons with less than 15 hours per week in income-yielding work and with a pension as principle source of income or who were born before 1901 (approx. 70 years of age or older) are classified as pensioners. Housewives born before 1901, in accordance to this rule, are classified as pensioners.

Level of education

The classification is based on years of completed education.

Primary school level, lower stage:	Primary school (7 years course)
Primary school level, upper stage:	Primary school and up to 2 years education after primary school, lower stage
Secondary school level, lower stage:	Education lasting between 9 1/4 and 10 3/4 years
Secondary school level, upper stage:	Education lasting 11 to 12 3/4 years
University level:	Education of at least 13 years duration

Centrality

Urban areas, level 3 includes the five largest cities in Norway: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen and Trondheim.

Urban areas, level 2 includes Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Hønefoss, Drammen, Kongsberg, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Arendal, Sandnes, Haugesund, Alesund, Molde, Kristiansund, Steinkjer, Mo, Bodø, Narvik, Harstad and Tromsø.

Urban areas, level 1 is composed of other urban areas with at least 5 000 inhabitants and with an all purpose trading centre. The surrounding district includes places within a normal travel time to the centre of 1 1/4 hours for urban areas of level 3, 1 hour for urban areas of level 2 and 3/4 hour for urban areas of level 1.

Trade region

Trade region is classified in accordance with the Central Bureau of Statistics' Standard for Trade Areas (SSH no. 13).

Reading regularly

Regular reading of newspapers, journals, or magazines is defined by reading at least every other issue.

Type of newspaper

Classification of type of newspaper is based on the newspapers' circulation and printing location.

Main district newspapers are newspapers printed outside of Oslo, which have the largest sales within a trade region and which are subscribed to by at least 50 per cent of the households in the area.

Newspapers' political affiliation

Newspapers are classified by political affiliation based on information in the Norwegian Newspaper Catalogue.

Type of book

The classification of books has been conducted in co-operation with the State Library Directorate. School and text books are not included.

Classics and novels are books with clear literary quality or which have a clear literary objective. Books with subject matters often used in light reading are also included in this category if their primary purpose has been literary.

Westerns, war and crime stories are light reading which draws its theme from areas described in the category's title.

Light novels are light reading not drawing its theme from war, criminality or the cowboy.

Religious literature are books with clear religious content, including biographies where emphasis is placed on the subject's religious life.

Political and social books are books with social science content but which are not so technical as to be classified as professional literature.

Year of publication is the year a book was first published.

Type of film

Classification of films has been conducted in consultation with the National Board of Film Censors.

Drama includes films with clear artistic qualities.

Light drama includes entertainment films not dealing with war, criminality etc.

Visits to the theatre etc.

Visits to the theatre, opera, art exhibitions, museums or churches in foreign countries are not included. Church attendance does not include sight-seeing visits to churches.

Statistisk Sentralbyrå
Kontoret for intervjuundersøkelser
Oslo-Dep., Oslo 1

Prosjekt nr. 43 Kol. 1- 2

Område nr.

 Kol. 3- 5

IO nr.

 Kol. 6- 8

100 Kol. 9-11

TIDSNYTTINGSUNDERSØKELSEN 1971/1972

IO's navn _____

Adresse _____

Fødselsdag og -år

--	--	--	--	--	--

For Byrået

--	--	--	--	--	--

Kol.12-22

Dagboken ble levert ut _____ dag den ____/____

--	--	--

23-25

Intervjuet ble foretatt _____ dag den ____/____

--	--	--

26-28

Intervjutid fra kl. _____ til kl. _____

--	--	--

29-31

Dagboken ble hentet _____ dag den ____/____

--	--	--

32-34

Intervjuer nr. _____

Intervjuerens navn _____

Vi begynner med noen spørsmål om inntektsgivende arbeid

Kode/Kol.

1. Har De for tiden noe inntekts- givende arbeid? HER SKAL OGSÅ MEDREGNES ARBEID UTEN FAST LØNN I FAMILIE- BEDRIFT SOM F.EKS. GÅRDSBRUK, BUTIKK, VERKSTED	Ja. Nei → SPM. 17	1 35 2
2. Hvilket yrke har De? HVIS IO HAR MER ENN ETT INN- TEKSTGIVENDE ARBEID, FØR OPP DET SOM IO NYTTER MEST TID PÅ	_____	36-37
3. Er De i dette yrket ansatt eller selvstendig nærings- drivende?	Ansatt Selvstendig	1 2 33
4. Er arbeidet heldagsarbeid eller deltidsarbeid?	Heldagsarbeid Deltidsarbeid	1 39 2
5. Hvor mange timer pr. uke er Deres samlede arbeidstid i forbindelse med dette (hoved) yrke? TA MED RÅDE ORDINÆR ARBEIDSTID, OVERTID OG EKSTRAARBEID HJEMME HVIS ARBEIDSTIDEN ER SESONG- PREGET, FØR OPP ARBEIDSTIDEN SOM ER VANLIG PÅ ÅRSTIDEN FOR INTERVJUET	1 - 14 timer 15 - 29 timer 30 - 39 timer 40 - 44 timer 45 - 49 timer 50 - 54 timer 55 timer og mer	1 40 2 3 4 5 6 7
6. Hvor langt omtrent er det fra bostedet til arbeidsstedet?	Ingen (bor på arbeids- stedet) → SPM. 9 0,1 - 0,9 km 1,0 - 2,9 km 3,0 - 4,9 km 5,0 - 6,9 km 7,0 - 9,9 km 10,0 - 19,9 km 20,0 - 29,9 km 30,0 km og over	0 41 1 2 3 4 5 6 7 8
7. Hvordan kommer De vanligvis fra bostedet til arbeidsstedet? HVIS IO NYTTER FLERE TRANSPORT- MIDLER, FØR OPP DET SOM NYTTES PÅ DEN LENGSTE DEL AV STREK- NINGEN	Til fots Sykler Med moped, motorsykkkel, scooter Kjører med egen bil Sitter på med andres bil Med rutebil, buss Med forstadsbane, trikk, jernbane Med båt, ferje Annen reisemåte	0 42 1 2 3 4 5 6 7 8

8. Hvor lang tid bruker De vanligvis på reisen frem til arbeidsstedet?	0 - 4 min. 5 - 9 min. 10 - 14 min. 15 - 19 min. 20 - 29 min. 30 - 39 min. 40 - 49 min. 50 - 59 min. 60 min. (1 time) og over	0 43 1 2 3 4 5 6 7 8
9. Har De for tiden noe inntekstgivende arbeid ved siden av hovedyrket?	Ja Nei → SPM. 13	1 44 2
10. Hvilket yrke er dette?	_____ 	45-46
11. Er De i dette yrket ansatt eller selvstendig næringsdrivende?	Ansatt Selvstendig	1 47 2
12. Hvor mange timer pr. uke er Deres samlede arbeidstid i forbindelse med dette arbeidet?	1 - 4 timer 5 - 9 timer 10 - 14 timer 15 - 19 timer 20 - 24 timer 25 - 29 timer 30 - 34 timer 35 - 39 timer 40 timer og mer	0 48 1 2 3 4 5 6 7 8
13. Har De i løpet av de siste tolv månedene deltatt i noen form for yrkesopplæring eller videreutdanning i forbindelse med yrket? TA BARE MED KURS ARRANGERT AV ARBEIDSGIVER ELLER BRANSJE-ORGANISASJON SOM FOREGÅR HELT ELLER DELVIS I ARBEIDSTIDEN. ANDRE KURS REGNES SOM SKOLE ELLER FRITIDSKURS.	Ja Nei → SPM. 18	1 49 2
14. Har De deltatt i mer enn ett slikt kurs i løpet av de siste tolv månedene? HVIS JA: HVOR MANGE KURS VAR DET?	Har deltatt i 1 kurs 2 kurs 3 - 4 kurs 5 - 9 kurs 10 eller flere kurs	1 50 2 3 4 5

HVIS IO HAR DELTATT I FLERE KURS, GJELDER SPØRSMÅLET DET SISTE KURSET IO DELTOK I (DELTAR I) 15. Hvor lenge omtrent varte (varer) kurset? TALLET PÅ DAGER SKAL BARE NOTERES FOR KURS SOM VARER MINDRE ENN TO UKER	uker dager	51-53 54-55
16. Hvor mange undervisnings-timer hadde (har) kurset vanligvis pr. uke (dag)?	timer pr. uke timer pr. dag	56-57 58-59
17. Hvor mange timer pr. uke (pr. dag) vil De si De brukte (bruker) til forberedelser eller hjemmearbeid i forbindelse med kurset?	timer pr. uke timer pr. dag	60-61 62-63
18. Er De for tiden elev ved noen skole, høyskole eller universitet? TA IKKE MED KENE BREVSKOLER O.L. SOM IKKE GIR KLASSE-UNDERSVISNING	Ja Nei → SPM. 21	1 64 2
19. Hva slags skole eller lærersted er dette?	Ungdomsskole, realskole Gymnas, økonomisk gymnas Universitet, høyskole Yrresskole Handelsskole Teknisk skole Annen skole _____	0 65 1 2 3 4 5
20. Er den undervisningen De følger vanlig heldagsundervisning, eller er det deltidsundervisning beregnet på elever som også har annet arbeid?	Heldagsundervisning Deltidsundervisning	1 66 2
21. Deltar De for tiden i noen (annen) form for fritidskurs, brevkurs eller annen voksenopplæring?	Ja → SPM. 23 Nei	1 67 2

22. Har De deltatt i noen slike kurs i løpet av de siste tolv månedene?	Ja Nei → SPM. 32	1 68 2
23. Har De deltatt i mer enn ett slikt kurs i løpet av de siste tolv månedene? HVIS JA: Hvor mange kurs var dette?	Har deltatt i 1 kurs 2 kurs 3 - 4 kurs 5 - 9 kurs 10 eller flere kurs	69 1 2 3 4 5
HVIS IO HAR DELTATT I MER ENN ETT KURS, GJELDER SPØRSMÅLENE 23-29 DET SISTE KURSET IO DELTOK I (DET KURSET IO DELTAR I)		
24. Er dette et kurs som leder fram til en bestemt utdanning eller eksamen?	Ja Nei → SPM. 26	1 70 2
25. Hvilken utdanning eller eksamen er dette?	_____ _____ GÅ TIL SPØRSMÅL 27	71-73
26. Hvilket emne gav (gir) kurset opplæring i?	_____	74-75
27. Hvem arrangerte dette kurset?	_____	76-77
28. Hvor lenge omtrent varte (varer) kurset? TALLET PÅ DAGER SKAL BARE NOTERES FOR KURS SOM VARER MINDRE ENN TO UKER	uker dager	200 kol. 9-11 12-14 15-16
29. Hvordan var kurset lagt opp? Var det brevkurs, studiesirkel eller klasseundervisning, eller var det en kombinasjon av disse formene?	Bare brevkurs → SPM. 31 Brevkurs med studiesirkel (brevring) → SPM. 31 Brevkurs som bygger på undervisning i radio eller TV → SPM. 31 Studiesirkel, studiering → SPM. 31 Brevkurs med støtteundervisning i klasse Klasseundervisning, forelesninger Annet opplegg _____	1 17 2 3 4 5 6

30. Hvor mange undervisnings-timer hadde (har) kurset vanligvis pr. uke (pr. dag)?	timer pr. uke timer pr. dag	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>					18-19 20-21
31. Hvor mange timer pr. uke (pr. dag) vil De si De brukte (bruker) til hjemmearbeid, forberedelser og deltaking i studiesirkel i forbindelse med kurset?	timer pr. uke timer pr. dag	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>					22-23 24-25

De neste spørsmålene gjelder forskjellige fritidsaktiviteter

32. Leser De noen avis regelmessig?	Ja Nei → SPM. 34	1 36 2
33. Hvilken avis eller hvilke aviser er dette?		27-28 29-30 31-32 33-34
34. Leser De regelmessig noen tidsskrifter eller ukeblad?	Ja Nei → SPM. 36	1 35 2
35. Hvilke tidsskrifter eller ukeblad er dette?		36-37 38-39 40-41 42-43
36. Leser De noen bok for tiden? VI SER HER BORT FRA SKOLE- OG LÆREBØKER. BILLIGBØKER (POCKET-BØKER) SKAL REGNES MED	Ja Nei → SPM. 39	1 44 2
37. Hvilken bok er dette?	Forfatter Tittel	45-47
38. Er dette en bok De selv har kjøpt, har De fått den som gave, har De lånt den av private eller har De lånt den på bibliotek?	Kjøpt boken selv Fått boken som gave Lånt boken av private Lånt boken på bibliotek Annet	1 48 2 3 4 5

39. Hvor mange bøker vil De si De har lest i løpet av de siste tolv månedene?	Ingen 1 - 2 3 - 4 5 - 9 10 - 19 20 - 29 30 - 49 50 - 99 100 og flere	0 49 1 2 3 3 5 6 7 8
40. Har De lånt bøker på bibliotek(et) i løpet av de siste tolv månedene? KAN FYLLES UT UTEN SPØRSMÅL DERSOM IO FOR TIDEN LESER EN BIBLIOTEKBOK	Ja Nei	1 50 2
41. Spiller De for tiden noe instrument selv? HVIS FLERE, NOTER BARE DET IO SPILLER OFTEST	Nei, spiller ikke Ja, spiller: Gitar Piano, orgel Trekkspill Fiolin, hardingfele Trompet, kornett, trombone Saksofon, klarinett, obo Blokkfløyte Annet _____	0 51 1 2 3 4 5 6 7 8
42. Deltar De i sangkor, orkester, spelemannslag e.l.?	Nei Ja, deltar i: Sangkor Hornorkester, janitsjar-orkester Spelemannslag Annet _____	1 52 2 3 4
43. Hvor mange ganger omtrent har De gått på kino i løpet av det siste året?	Ingen → SPM. 45 1 - 2 3 - 4 5 - 9 10 - 19 20 - 29 30 - 39 40 - 59 60 og over	0 53 1 2 3 4 5 6 7 8
44. Hva het den siste filmen De så?	_____ _____ Husker ikke navnet	54-55 00

45. Hvor mange ganger omtrent har De i løpet av de siste tolv månedene:

LES OPP ETT OG ETT
ALTERNATIV OG SETT
RING RUNDT KODE-
TALLET I DEN KOLONNEN
SOM PASSER MED SVARET

	ANTALL GANGER								
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40-59	60 og over	
Gått i teater eller opera	0	1	2	3	4	5	6	7	56
Gått på konsert	0	1	2	3	4	5	6	7	57
Gått på kunstutstilling	0	1	2	3	4	5	6	7	58
Gått i museer	0	1	2	3	4	5	6	7	59
Gått i kirken eller på religiøse møter	0	1	2	3	4	5	6	7	60
Gått på andre foreninger, foredrag- eller debattmøter	0	1	2	3	4	5	6	7	61
Vært tilskuer til idrettsstevne	0	1	2	3	4	5	6	7	62
Gått løpeturer eller deltatt i gymnastikk eller mosjon	0	1	2	3	4	5	6	7	63
Gått lengre fottur (dagstur) i skog og mark eller på fjellet	0	1	2	3	4	5	6	7	64
Fisket	0	1	2	3	4	5	6	7	65

46. Nå skal jeg lese opp noen typer foreninger eller organisasjoner som folk kan være medlem av.

Vil De for hver type si om De er medlem i en slik forening eller ikke, og om De i tilfelle har noen tillitsverv i foreningen.

	Medlem med tillitsverv	Medlem uten tillitsverv	Ikke medlem	
Fagforening eller bransjeorganisasjon	1	2	3	66
Politisk parti eller organisasjon	1	2	3	67
Idrettsforening	1	2	3	68
Sanitetsforening eller husmorlag	1	2	3	69
Kristelig forening	1	2	3	70
Røde Kors, redningslag	1	2	3	71
Avholdslag	1	2	3	72
Andre foreninger eller organisasjoner	1	2	3	73

Vi vil også gjerne stille noen spørsmål om husholdningen:

Kode/Kol.

47. Er De gift, ugift eller før gift?	Ugift Gift Før gift	1 2 3	74
48. Hvor mange personer er det i alt i den husholdningen De tilhører? TIL HUSHOLDNINGEN REGNES ALLE PERSONER SOM BOR FAST I LEILIGHETEN, OG SOM HAR FULL KOST, ELLER I DET MINSTE MIDDAG, I HUSHOLDNINGEN	 HVIS BARE IO I HUSHOLDNINGEN → SPM. 63		75-76
49. Hvilket slektskapsforhold har de forskjellige husholdningsmedlemmer til Dem? FOR EGNE, HJEMMEBOENDE BARN: SPØR OGSÅ OM ALDER. FØR OPP TALLET PÅ BARN SOM FALLER I HVER ALDERSGRUPPE	IO's far IO's mor Ektefelle Ektefelles far (svigerfar) Ektefelles mor (svigermor) Tallet på egne, hjemmeboende barn 15 år og over Tallet på egne, hjemmeboende barn 7-14 år Tallet på egne, hjemmeboende barn 3-6 år Tallet på egne, hjemmeboende barn 0-2 år Tallet på IO's hjemmeboende søsken Andre: 	300 kol. 9-11 Medlem av husholdningen: Ja Nei 1 2 12 1 2 13 1 2 14 1 2 15 1 2 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25	
50. Er det noen i Deres husholdning som trenger ekstra stell og pleie på grunn av varig legemlig sykdom eller handicap?	Ja, IO selv Ja, andre Nei	1 2	26
TIL KVINNER MED BARN UNDER 7 ÅR			
51. Blir noen av Deres barn passet av andre enn Dem selv eller Deres ektefelle om dagen (mellom kl. 07.00-18.00)?	Nei, blir passet av IO selv → SPM. 53 Nei, blir passet av IO's ektefelle → SPM. 53 Ja, blir passet av andre	1 2 3	27

52. Hvor mange timer pr. uke vil De si De er fri fra barnepass på grunn av at barnet (barna) blir passet av andre?	timer pr. uke				28-29			
TIL ALLE GIFTE. UGIFTE → SPM. 60								
53. Får De eller Deres ektefelle regelmessig hjelp til husarbeidet av personer som ikke tilhører husholdningen?	Ja		1		30			
	Nei → SPM. 55		2					
54. Hvor mange timer vil De si De (dere) mottar slik hjelp pr. uke?					31-32			
55. Vi vil gjerne vite noe om hvordan husarbeidet foregår i familien. Hvem er det som regel som:	Bare kona	Mest kona, av og til mannen	Mannen og kona like ofte eller sammen	Mest mannen, av og til kona	Bare mannen	Som regel barn	Som regel andre	Kona og barn eller kona og andre
Lager middag	1	2	3	4	5	6	7	8
Vasker opp etter måltidene	1	2	3	4	5	6	7	8
Rydder (daglig)	1	2	3	4	5	6	7	8
Vasker golv	1	2	3	4	5	6	7	8
Vasker skjorter og sokker	1	2	3	4	5	6	7	8
Vasker storvask (hvitvask)	1	2	3	4	5	6	7	8
Gjør innkjøp (dagligvarer)	1	2	3	4	5	6	7	8
Betaler regninger	1	2	3	4	5	6	7	8
HVIS BARN UNDER 7 ÅR								
Hvem er det som regel som:								
Kler på barnet (barna)	1	2	3	4	5	6	7	8
Legger det (dem) om kvelden	1	2	3	4	5	6	7	8
56. Har Deres ektefelle for tiden noe inntektsgivende arbeid?	Ja					1		43
	Nei → SPM. 60					2		
57. Hvilket yrke er dette?								44-45
HVIS EKTEFELLEN HAR MER ENN ETT YRKE, FØR OPP DET SOM EKTEFELLEN NYTTER MEST TID PÅ								
58. Er Deres ektefelle ansatt eller selvstendig næringsdrivende?	Ansatt					1		46
	Selvstendig					2		

59. Hvor mange timer pr. uke er Deres ektefelles samlede arbeidstid i dette yrket?	1 - 14 timer 15 - 29 timer 30 - 34 timer 35 - 39 timer 40 - 44 timer 45 - 49 timer 50 - 54 timer 55 timer og mer	1 47 2 3 4 5 6 7 8																																																																																																		
60. Hva slags utdanning har Deres ektefelle?	<u>Allmennutdanning</u> Folkeskole Framhaldsskole, ungdomsskole, folkehøgskole Realskole/middelskole Examen artium, økonomisk gymnas <u>Yrkesutdanning</u> Varighet Type _____ _____ GÅ TIL SPØRSMÅL 63	48 0 1 2 4																																																																																																		
TIL UGIFTE 61. Hvilket yrke har hovedpersonen i den husholdningen De tilhører?	_____ _____	49-50 																																																																																																		
62. Er hovedpersonen ansatt eller selvstendig næringsdrivende?	Ansatt Selvstendig	1 51 2																																																																																																		
63. Hvor langt omtrent er det herfra til nærmeste	<table border="1"> <thead> <tr> <th>0- 0,4 km</th> <th>0,5- 0,9 km</th> <th>1,0- 1,9 km</th> <th>2,0- 4,9 km</th> <th>5,0- 9,9 km</th> <th>10,0- 14,9 km</th> <th>15,0- 24,9 km</th> <th>25,0 km og over</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Dagligvareforretning</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Postkontor</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Lege</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Folkeskole</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Bibliotek</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Kirke</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Skog og mark</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Fotballbane, idrettsplass</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Kino</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>Kafé eller restaurant</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> </tbody> </table>	0- 0,4 km	0,5- 0,9 km	1,0- 1,9 km	2,0- 4,9 km	5,0- 9,9 km	10,0- 14,9 km	15,0- 24,9 km	25,0 km og over	Dagligvareforretning	1	2	3	4	5	6	7	8	Postkontor	1	2	3	4	5	6	7	8	Lege	1	2	3	4	5	6	7	8	Folkeskole	1	2	3	4	5	6	7	8	Bibliotek	1	2	3	4	5	6	7	8	Kirke	1	2	3	4	5	6	7	8	Skog og mark	1	2	3	4	5	6	7	8	Fotballbane, idrettsplass	1	2	3	4	5	6	7	8	Kino	1	2	3	4	5	6	7	8	Kafé eller restaurant	1	2	3	4	5	6	7	8	52 53 54 55 56 57 58 59 60 61
0- 0,4 km	0,5- 0,9 km	1,0- 1,9 km	2,0- 4,9 km	5,0- 9,9 km	10,0- 14,9 km	15,0- 24,9 km	25,0 km og over																																																																																													
Dagligvareforretning	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Postkontor	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Lege	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Folkeskole	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Bibliotek	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Kirke	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Skog og mark	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Fotballbane, idrettsplass	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Kino	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												
Kafé eller restaurant	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																												

KAN OGSÅ FYLLES UT UTEN SPØRSMÅL UT FRA INTERVJUERENS LOKALKUNNSKAP.
 BRUK GJERNE KART FOR Å FÅ RIKTIG AVSTAND

64. HUSTYPE. KAN FYLLES UT AV INTERVJUEREN UTEN SPØRSMÅL	Våningshus på gårdsbruk Frittliggende enebolig (Minst en halv meter til nærmeste hus)	1	62	
	Enebolig i rekke, kjede, atrium, halvparten av vertikalt delt tomanns- bolig	2		
	Horisontalt delt tomanns- bolig	3		
	Boligblokk	4		
	Annen hustype _____	5		
		6		
65. Når omtrent ble dette huset bygd?	Før 1900	1	63	
	1901 - 1920	2		
	1921 - 1945	3		
	1946 - 1960	4		
	1961 - 1970	5		
	1971 (eller senere)	6		
66. Hvor mange rom disponerer husholdningen utenom kjøkken, bad, gang o.l. ?	1 rom	1	64	
	2 rom	2		
	3 rom	3		
	4 - 5 rom	4		
	6 - 7 rom	5		
	8 og flere rom	6		
67. Eier eller disponerer De eller husholdningen	Kjøleskap	Ja	Nei	
	Dypfryser (utenom kjøle- skapet)	1	2	65
	Helautomatisk vaskemaskin	1	2	66
	Annen vaskemaskin	1	2	67
	Oppvaskmaskin	1	2	68
	Fjernsyn	1	2	69
	Bil	1	2	70
	Hytte, fritidshus	1	2	71
	Båt	1	2	72

De siste spørsmålene vi har skal gi Statistisk Sentralbyrå nødvendige bakgrunnsopplysninger for grupperingen av opplysningene i denne undersøkelsen.

68. Hva er husholdningens (Deres) viktigste inntektskilde?	IO's egen arbeidsinntekt	1	74
	Forsørgers arbeidsinntekt	2	
	IO's egen pensjon, trygd	3	
	Forsørgers pensjon, trygd	4	
	Lever av formue	5	
	Annet _____	6	

69. Hvor stor var Deres antatte inntekt i fjor? MED ANTATT INNTEKT MENES NETTOINNTEKTEN PÅ SELVANGIVELSEN	Under kr. 5 000 Kr. 5 000 - 9 900 Kr. 10 000 - 14 900 Kr. 15 000 - 19 900 Kr. 20 000 - 24 900 Kr. 25 000 - 29 900 Kr. 30 000 - 34 900 Kr. 35 000 - 39 900 Kr. 40 000 - 44 900 Kr. 45 000 og over	- 75 1 2 3 4 5 6 7 8 9
TIL GIFTE. UGIFTE → SPM. 71 70. Hvor stor vil De si Deres ektefelles antatte inntekt var i fjor?	Under kr. 5 000 Kr. 5 000 - 9 900 Kr. 10 000 - 14 900 Kr. 15 000 - 19 900 Kr. 20 000 - 24 900 Kr. 25 000 - 29 900 Kr. 30 000 - 34 900 Kr. 35 000 - 39 900 Kr. 40 000 - 44 900 Kr. 50 000 og over	0 76 1 2 3 4 5 7 8 9
71. Hvorledes vil De karakterisere Deres helsetilstand, vil De si den er svært god, god, middels, dårlig eller svært dårlig?	Svært god God Middels Dårlig Svært dårlig Vil ikke svare	1 77 2 3 4 5 6
72. Hva slags utdanning har De?	<u>Allmennutdanning</u> Folkeskole Framhaldsskole, ungdomsskole, folkehøgskole Realskole, middelskole Examen artium, økonomisk gymnas <u>Yrkesutdanning</u> Varighet Type 	0 78 1 2 4

2. INTERVJU. FORETAS VED HENTING AV DAGBOKEN

Kode/Kol.

FØR INTERVJUET SKAL IO SPØRRES OM
DET VAR NOEN PROBLEMER UNDER
FØRINGEN. OM NØDVENDIG MÅ DE GÅ
GJENNOM DAGBOKEN MED IO FOR Å FÅ
DEN RIKTIG UTFYLT.

400 kol. 9-11

1. Hvordan var været de dagene
De førte dagbok for?

SPØRSMÅLENE FOR 3.DAG
GJELDER BARE IO SOM HAR
FØRT GUL DAGBOK.

Skydekke:	1. dag kol.12	2. dag kol.13	3. dag kol.14
Overveiende sol	1	1	1
Delvis skyet, uten regn/snø	2	2	2
Delvis skyet, regn/snøbyger	3	3	3
Overskyet uten regn/snø	4	4	4
Overskyet med regn/snø	5	5	5
Dagtemperatur:	kol.15	kol.16	kol.17
20 grader + og varmere	1	1	1
10-19 grader +	2	2	2
0- 9 grader +	3	3	3
1- 9 grader ÷	4	4	4
10 grader ÷ og kaldere	5	5	5

2. Hvordan var helsetilstanden
disse dagene?

REGISTRER BÅDE MIDLERTIDIGE
SYKDOMMER SOM F.EKS. FOR-
KJØLELSE, OG VARIGE SYKDOM-
MER ELLER SKADER. TA BARE
MED SYKDOMMER ELLER SKADER
SOM KAN VIRKE INN PÅ HVOR-
DAN IO HAR NYTTET DAGEN.

1. dag

IO var frisk og oppegående

0 18

Ikke (helt) frisk _____

2. dag

IO var frisk og oppegående

0 19

Ikke (helt) frisk _____

3. dag

IO var frisk og oppegående

0 20

Ikke (helt) frisk _____

STILLES IKKE DERSOM VERKEN IO ELLER ANDRE I HUSHOLDNINGEN HAR INNTEKSGIVENDE ARBEID 3. Hadde De eller noen andre i husholdningen ferie fra arbeidet noen av disse dagene?	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1. dag kol.21</th> <th>2. dag kol.22</th> <th>3. dag kol.23</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ingen hadde ferie</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>IO hadde ferie</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>IO's ektefelle hadde ferie</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Annet husholdningsmedlem hadde ferie</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Spørsmålet ikke stilt</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>		1. dag kol.21	2. dag kol.22	3. dag kol.23	Ingen hadde ferie	1	1	1	IO hadde ferie	2	2	2	IO's ektefelle hadde ferie	3	3	3	Annet husholdningsmedlem hadde ferie	4	4	4	Spørsmålet ikke stilt	5	5	5	
	1. dag kol.21	2. dag kol.22	3. dag kol.23																							
Ingen hadde ferie	1	1	1																							
IO hadde ferie	2	2	2																							
IO's ektefelle hadde ferie	3	3	3																							
Annet husholdningsmedlem hadde ferie	4	4	4																							
Spørsmålet ikke stilt	5	5	5																							
4. Var det (ellers) noe som gjør at De vil si _____ dag (FØRSTE DAGBOKDAG) skiller seg fra det De regner som en vanlig dag? På samme måte vil jeg gjerne høre om _____ dag (ANNEN DAGBOKDAG) og _____ dag (TREDJE DAGBOKDAG) var vanlige eller uvanlige dager	<u>1. dag</u> Nei, vanlig dag Ja, uvanlig p.g.a. _____ _____ <u>2. dag</u> Nei, vanlig dag Ja, uvanlig p.g.a. _____ _____ <u>3. dag</u> Nei, vanlig dag Ja, uvanlig p.g.a. _____ _____	1 24 1 25 1 26																								

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. juli 1975

*Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 July 1975*

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

Rekke XII

Boktrykk 1975

- Nr. 280 Økonomisk utsyn over året 1974 *Economic Survey* Sidetall 142 Pris kr 15,00
- 281 Statistisk årbok 1975 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 496 Pris kr 15,00
- 282 Fiskeristatistikk 1971 *Fishery Statistics* Sidetall 115 Pris kr 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1975

- Nr. 719 Utenrikshandel 1974 II *External Trade II* Sidetall 275 Pris kr 11,00
- 720 Levekår 1973 *Level of Living* Sidetall 139 Pris kr 9,00
- 721 Siviltrettsstatistikk 1974 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr 7,00
- 722 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1973-74 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr 7,00
- 723 Jaktstatistikk 1974 *Hunting Statistics* Sidetall 65 Pris kr 7,00
- 724 Lønnsstatistikk 1974 *Wage Statistics* Sidetall 69 Pris kr 8,00
- 725 Friluftslivundersøkelse 1974 *Outdoor Life Survey* Sidetall 133 Pris kr 9,00
- 726 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1974 *Educational Statistics Primary Schools* Sidetall 69 Pris kr 8,00
- 727 Flyttestatistikk 1974 *Migration Statistics* Sidetall 95 Pris kr 8,00
- 728 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1974 *Criminal Statistics Crimes Investigated by the Police* Sidetall 73 Pris kr 8,00
- 729 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1974 *Population by Age and Marital Status* Sidetall 141 Pris kr 8,00
- 730 Folke- og bolig telling 1970 V Boligstatistikk *Population and Housing Census V Housing Statistics* Sidetall 155 Pris kr 8,00
- 731 Utdanningsstatistikk Universiteter og vitenskapelige høyskoler Høstsemesteret 1973 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 125 Pris kr 9,00
- 732 Ferieundersøkelsen 1974 *Holiday Survey* Sidetall 131 Pris kr 9,00
- 733 Bøndernes inntekt og formue 1973 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53 Pris kr 8,00
- 734 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1975 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 735 Rutebilstatistikk 1974 *Scheduled Road Transport* Sidetall 35 Pris kr 8,00
- 736 Alkohol og andre rusmidler 1974 *Alcohol and Drugs* Sidetall 49 Pris kr 7,00
- 737 Folkemengdens bevegelse 1974 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 67 Pris kr 8,00
- 738 Familiestatistikk 1974 *Family Statistics* Sidetall 71 Pris kr 8,00
- 739 Folke- og bolig telling 1970 IV Familier og husholdninger *Population and Housing Census IV Families and Households* Sidetall 105 Pris kr 8,00
- 740 Veterinærstatistikk 1974 *Veterinary Statistics* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 741 Skattestatistikk Inntektsåret 1973 *Tax Statistics* Sidetall 131 Pris kr 8,00
- 742 Laks- og sjøaurefiske 1974 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 55 Pris kr 8,00
- 743 Skogstatistikk 1974 *Forestry Statistics* Sidetall 137 Pris kr 9,00
- 744 Jordbruksstatistikk 1974 *Agricultural Statistics* Sidetall 141 Pris kr 9,00
- 745 Sykehusstatistikk 1974 *Hospital Statistics* Sidetall 53 Pris kr 7,00
- 746 Sosial hjemmehjelp 1974 *Social Home-Help Services* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 747 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1975 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport* Sidetall 35 Pris kr 7,00
- 748 Kredittmarkedstatistikk 1972-1974 *Credit Market Statistics* Sidetall 259 Pris kr 11,00
- 749 Sosialhjelpsstatistikk 1973 *Social Care Statistics* Sidetall 57 Pris kr 8,00
- 750 Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. januar 1975 *Wage Statistics for Local Government Employees* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 751 Hagebruksteljing 1974 *Census of Horticulture* Sidetall 163 Pris kr 9,00
- 752 Byggearealstatistikk 1974 *Building Statistics* Sidetall 83 Pris kr 8,00
- 753 Psykiatriske sykehus 1974 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr 7,00
- 754 Kriminalstatistikk Fanger 1974 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 47 Pris kr 8,00
- 755 Finansinstitusjoner 1974 *Financial Institutions* Sidetall 111 Pris kr 9,00

Rekke XII

Boktrykk 1976

- Nr. 283 Økonomisk utsyn over året 1975 *Economic Survey* Sidetall 144 Pris kr 15,00
- 284 Fiskeristatistikk 1972 *Fishery Statistics* Sidetall 116 Pris kr 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1976

- Nr. 756 Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1974 *Wage Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 757 Barneomsorg 1974 *Child Welfare Statistics* Sidetall 59 Pris kr 7,00
- 758 Dødsårsaker 1974 Hovedtabeller *Causes of Death Main Tables* Sidetall 101 Pris kr 8,00

Nr.	16	Skilsmisser 1971-1973	<i>Divorces</i>	Sidetall 59	Pris kr 8,00
-	17	Kriminalstatistikk Oversikt 1960-1972	<i>Criminal Statistics Survey</i>	Sidetall 125	Pris kr 8,00
-	18	Sesongkorrigering av norske konjunkturindikatorer	<i>Seasonal Adjustment of Norwegian Economic Indicators</i>	Sidetall 29	Pris kr 7,00
-	19	Tid nyttet til egenarbeid	<i>Time Spent on Household Work and Family Care</i>	Sidetall 77	Pris kr 8,00
-	20	Fritidshus 1970	<i>Holiday Houses</i>	Sidetall 91	Pris kr 8,00
-	21	Yrke og dødelighet 1970-1973	<i>Occupational Mortality</i>	Sidetall 111	Pris kr 9,00
-	22	Miljøstatistikk 1976	Naturressurser og forurensninger <i>Environmental Statistics Natural Resources and Pollution</i>	Sidetall 233	Pris kr 11,00
-	23	Fiskere 1960-1971	Alder, bosetting, inntekt <i>Fishermen Age, Residence, Income</i>	Sidetall 77	Pris kr 8,00
-	24	Private husholdningers forbruk i 1973	<i>Private Households' Consumption</i>	Sidetall 103	Pris kr 9,00
-	25	Forbruk blant skoleungdom og studenter 1973-1974	<i>Students' Consumer Expenditure</i>	Sidetall 59	Pris kr 8,00
-	26	Voksenopplæring 1969-1974	<i>Adult Education</i>	Sidetall 137	Pris kr 9,00

Nr.	25	Friluftsliv, idrett og mosjon	<i>Outdoor Recreation, Sport and Exercise</i>	Sidetall 114
		Pris kr 8,00		
-	26	Nasjonalregnskap, modeller og analyse	En artikkelsamling til Odd Aukrusts 60-årsdag	
			<i>National Accounts, Models and Analysis To Odd Aukrust in Honour of his Sixtieth Birthday</i>	
		Sidetall 320	Pris kr 13,00	
-	27	Den repræsentative undersøgelsesmethode	<i>The Representative Method of Statistical Surveys</i>	
		Sidetall 64	Pris kr 8,00	
-	28	Statistisk Sentralbyrå 100 år 1876-1976	<i>Central Bureau of Statistics 100 Years</i>	Sidetall 128
		Pris kr 9,00		

Nr.	76	Yrkesbefolkningen i Norge	<i>The Economically Active Population in Norway</i>	Sidetall 95
		Pris kr 8,00		
-	77	The Distributive Effects of Indirect Taxation: An Econometric Model and Empirical Results Based on Norwegian Data <i>Fordelingsvirkningene av den indirekte beskatning: En økonometrisk modell og empiriske resultater basert på norske data</i>		
		Sidetall 17	Pris kr 5,00	
-	78	Aktuelle skattetall 1974	<i>Current Tax Data</i>	Sidetall 45 Pris kr 8,00
-	79	Befolkningens utdanningsbakgrunn En analyse av tall fra Folketelling 1970 <i>Educational Background of the Population An Analysis of Data from Population Census 1970</i>		
		Sidetall 89	Pris kr 8,00	
-	80	Statistisk Sentralbyrås befolkningsprognosemodell ved de regionale framskrivninger 1975 <i>The Population Projection Model of the Central Bureau of Statistics of Norway in the Regional Projections</i>		
		Sidetall 48	Pris kr 8,00	
-	81	Two Addresses on Statistical Co-operation <i>To talar om statistisk samarbeid</i>		
		Sidetall 20	Pris kr 5,00	
-	82	Fødselstall i ekteskapskohorter 1965-1972 En analyse på grunnlag av registerdata <i>Fertility of Marriage Cohorts An Analysis Based on Register Data</i>		
		Sidetall 64	Pris kr 8,00	
-	83	MSG-3 En modell for analyse av den langsiktige økonomiske utvikling <i>MSG-3 A Model for Analysis of the Long Term Economic Development</i>		
		Sidetall 46	Pris kr 7,00	
-	84	Trends in Norwegian Planning 1945-1975 <i>Utviklingstendensar i norsk planlegging gjennom 30 år</i>		
		Sidetall 42	Pris kr 7,00	
-	85	Utdanning og yrke til lærerkandidatene fra 1965 <i>Education and Occupation of Graduates from Teachers' Training Colleges in 1965</i>		
		Sidetall 55	Pris kr 8,00	

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

Nr.	4	Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner
"	5	Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner
"	8	Framlegg til nordisk statistisk terminologi
"	9	Standard for næringsgruppering
"	13	Standard for handelsområder
"	19	Varenomenklatur for industristatistikken
"	22	Statistisk testing av hypoteser ved regresjonsberegninger
"	23	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk
"	24	Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk
"	26	Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
"	27	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958
"	28	Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk
"	29	Norsk-Engelsk ordliste
"	30	Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering
"	32	Konsumprisindeksen
"	35	Standard for kommuneklassifisering
"	36	Produksjonsindeks for bergverksdrift, industri og kraftforsyning

